TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (1667) 1982 SAUSIS-JANUARY 21 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Laurai ir kasdienybė

Šie 1982 metai paskelbti lietuviškos parapijos metais. Tuo būdu siekiama sustiprinti lietuviškas išeivijos tvirtoves, t. y. jų įgulas, atkreipiant į jas plačiosios visuomenės ir parapijų vadovybių dėmesį. Tai liečia, kad ir neformaliai, visą išeiviją, bet ypač Šiaurės Ameriką, kur yra susitelkusios lietuviškos parapijos. Kituose kraštuose tėra viena kita lietuvių parapija bet ir jų problemos yra panašios. Dėlto lietuviškos parapijos metai turėtų paliesti visą išeiviją, net ir tuos kraštus, kur nėra formalių lietuviškų parapijų, bet veikia misijos. Mat visiems tinka tas pats pagrindinis užmojis, būtent, paveikti, kad lietuviai stipriau dalyvautų savų parapijų gyvenime, sugrįžtų nuo jų nutolę, duosniau jas remtų. Taip pat visiems tinka ir kita užmojo pusė, būtent, kad kunigai kreiptų didesnį dėmesį į parapijų lietuviškumą, stengtųsi uoliau telkti lietuvius, įjungti į aktyvų parapijų gyvenimą ir jų administravimą per sudaromas tarybas, organizacijas ir t.t. Tuose reikaluose daug lemtų lietuvių vyskupai, jeigu jie turėtų galią parapijas tvarkyti, kaip pvz. Rytų apeigų vyskupai. Deja, Vakarų apeigų sąrangoje to nėra, dėlto tenka prisiderinti prie esamos tvarkos, kurioje pagrindinė bazė išeivijos atveju yra parapija. Buvo kilusi mintis organizuoti lietuvišką vyskupiją, bet ji nuskambėjo nerealiu aidu.

JEI skelbiami lietuviškos parapijos metai, nereiškia, kad parapijos yra beviltiškoje būklėje. Jos dar yra pajėgios, kaikurios net ir striprios, bet visur reiškiasi silpnėjimo žymės. Seniau ir jų skaičius, ir pajėgumas buvo žymiai didesnis. Kol dar nepervėlu, reikia stiprinti tos veiklos linijas, kur jau pradedamos jausti spragos. Žinome, kad parapijos turi savo laurus, t.y. nuopelnus lietuviškai veiklai, bet jie likę praeityje. Žiūrėdami į juos, negalime pagerinti dabartinės kasdienybės. Tie laurai buvo laimėti praeities žmonių pastangomis. Šiandieną mums reikia laimėti dabarties laurus, realiai žvelgiant į kasdienybę. Viena tokios kasdienybės problemų yra jaunų kunigų stoka. Net ir tuo atveju, jei visi tautiečiai grįžtų į savo parapijas, jas aktyviai remtų, bet nerastų savų kunigų, problema nebūtų išspręsta. Taigi lietuviškos parapijos metais visu aštrumu iškyla kunigų prieauglio klausimas. Kitos tautybės gali pasikviesti trūkstamų kunigų iš gimtųjų savo kraštų, kaip pvz. lenkai, kroatai . . . Lietuviams tai neįmanoma, nes jų trūksta pačioje Lietuvoje dėl sovietinės valdžios suvaržymų, be to, okupacinė valdžia jų neišleistų. Dėlto išeivijai tenka prisiauginti savų kunigų. Tiesa, vienur kitur pastebime lietuvių kilmės seminaristų, šventinamų į kunigus, bet, deja, lietuviams jie yra nebyliai... nemoka jų kalbos.

BEVEIK vienintelė galimybė susilaukti jaunų lietuvių kunigų tėra Šv. Kazimiero kolegija Romoje. Ji neabejotinai turi daug laurų. Kai gyvavo nepriklausoma Lietuva, jos nebuvo. Ji gimė, žlugus laisvajai Lietuvai, iš karo pelenų. Jos steigėjai buvo drąsios iniciatyvos žmonės, nugalėję didžiausius sunkumus. Per 35-rius metus toji kolegija paruošė 96 kunigus. Žinant sąlygas, tai didelis įnašas išeivijos gyveniman, įnašas, kurio ir nepriklausoma Lietuva negalėjo duoti išeivijai anais laikais. Bet šalia tų ryškių laurų yra ir labai proziška kasdienybė. Šiandieną kolegija turi tik tris lietuvius klierikus. Vadovybė yra gausesnė už auklėtinius. Tačiau taip yra dėlto, kad trūksta lietuvių kandidatų. Norint išlaikyti kolegiją, reikia priimti kitataučius klierikus bei kunigus, besiruošiančius dirbti nelietuvių parapijose. Priėmus tokius kandidatus, dingsta lietuviškumas — kolegija pasidaro tarptautinė institucija, kurioje lietuvis klierikas mažai ką lietuviško begauna — negali išmokti net lietuvių kalbos. Taikantis prie kitataučių klierikų, ir kasdieninės Mišios atnašaujamos nelietuviškai. Visos paskaitos universitetuose skaitomos italų ar kitomis kalbomis. Lietuvis kandidatas tokioje aplinkoje negali tinkamai pasiruošti lietuviškų parapijų tarnybai. Tuo būdu susidaro labai kebli padėtis. Visi mato, kad kolegija pilna laurų, bet jos kasdienybė yra liūdinanti bei reikalaujanti naujo, reformatoriško pajudėjimo lietuviškos parapijos link. **Pr. G.**

KANADOS ĮVYKIAI

Labai gausūs bedarbiai

Kanados statistika paskelbė liūdną 1981 m. užbaigą — sezoniniu masteliu matuojamas nedarbas gruodžio mėnesį pakilo iki 8,6%. Lapkrityje užsiregistravusių ir darbo jieškančių buvo 928.000, o gruodyje — 987.000. Statistikos duomenys taip pat liudija, kad pastarajame pusmetyje iš darbo jieškotojų eilių pasitraukė 84.000 kanadiečių. Tad iš tikrųjų bedarbių skaičius yra peržengęs milijoną. Tikro bedarbių skaičiaus niekas tiksliai nežino. Oficialioji statistika registuoja tik nedarbo draudos pašalpas gaunančius asmenis, kurie yra įpareigoti jieškoti darbo. Nejieškantiems pašalpa nutraukiama. Tokie gyvena remiami savo šeimos narių arba gauna viešosios gerovės pašalpas miestuose. Tokių pašalpų skaičius dabar beveik visur yra gerokai padidėjęs, bet jų gavėjai oficialiai nėra vadinami bedarbiais, nors į tokius sąrašus būtų patekę iš bedarbių eilių, kai pasibaigia nedarbo draudos išmokos. Spėjama, kad norinčių dirbti ir darbo nerandančių žmonių Kanadoje gali būti apie 1,5 milijono. Oficialus 1981 m. gruodžio 8,6% nedarbas pakartojo 1978 m. lapkričio mėnesį pasiektą pokarinį rekordą. Didesnis nedarbas Kanadą buvo palietęs tik prieškariniais pasaulinės depresijos metais.

Opozicijos vado J. Clarko įstaiga spaudos atstovams parodė ištisus maišus jam atsiųstų laiškų. Visi jie reiškia ne-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Latvių disidentas OLAFS BRUVERS, prieš trejus metus atvykęs Amerikon iš okupuotos Latvijos, rodo žemelapyje vietoves, kuriose įrengtos psichiatrinės ligoninės disidentams "gydyti" Nuotr. J. Ligerio

Lenkija parduota Jaltoje

Paskelbti slapti Stalino ir Churchillio laiškai, iš kurių aiškėja ir dabartinė būklė

Kanados min. pirmininkas P. E. Trudeau, atsakydamas į žurnalistų klausimus Lenkijos tema, priminė, kad tebegalioja Jaltos nutarimai, kuriais buvo pasidalintas pasaulis įtakos sferomis. Be to, Jaltos vardas, ryšium su įvykiais Lenkijoje, iškilo ir tarptautinėje spaudoje. "International Daily News" 1981 metų gruodžio 31 d. laidoje išspausdino įsidėmėtiną straipsnį "The crime of Yalta". Jis išspausdintas nuomonių puslapyje "Italian Opinion" ir pasirašytas Frane Barbieri iš "La Stampa".

Tame straipsnyje atskleidžiamos dabartinių Lenkijos įvykių šaknys, vedančios į Jaltos konferenciją 1945 m., kurioje dalyvavo W. Churchillis, F. D. Rooseveltas ir J. Stalinas su savo užsienio reikalų ir kitais ministeriais.

Užantspauduotas likimas

Pasak minėtojo dienraščio "International Daily News", Lenkijos likimas buvo užantspauduotas Jaltoje. Tai esą patvirtina ir sovietinė žinių agentūra "TASS" šiuo pareiškimu: "Solidarumo unija atvirai kalbėjo apie pakeitimą padėties, susidariusios po paskutiniojo karo. Tokia laikysena yra priešinga Jaltos konferencijos nutarimams." Jau vien tik žodžio Jalta paminėjimas atskleidžia, kodėl Lenkija negali būti laisva, būtent, dėlto, kad tai nepriimtina Sov. Sąjungai, kurios politinėje sferoje atsidūrė Lenkija karo metu.

Tiesą pasakius, "Solidarumo" unija niekad nereikalavo nutraukti sąjungininių ryšių, ji tik pasisakė prieš pavergimą. Tačiau sovietams užteko ir to, kad užsimotų sutvarkyti Lenkiją.

Bene tiksliausiai Maskvos užsimojimą Lenkijos atveju išreiškė buvęs J. Carterio saugumo reikalų patarėjas Z. Brzezinski, kuris pareiškė televizijoje, jog dabartinis karo stovis Lenkijoje yra invazija per įgaliotinį (by proxy), kurios tikslas — sunaikinti "Solidarumo" uniją.

"Mūsų reikalas"

Sov. Sąjunga, užsimojusi tokiu būdu tvarkyti Lenkiją, kad ji neišsprūstų iš jos valdymo sferos, jaučiasi turinti teisę tai daryti, nes remiasi Jaltos sutartimi ir sako vakariečiams, kad tai "mūsų reikalas". Vakariečiai esą neturi teisės kištis į Lenkijos vidaus tvarkymą.

Iš tikrųjų betgi sovietai savo teisę pertempia, ją savaip aiškindami ir net iškreipdami. Savo laiku prieš tai protestavo ir Churchillis, ir Roosveltas (vėliau Trumanas). Jaltoje buvo pasirašyta sutartis, liečianti Lenkiją, bet joje visų pirma buvo numatyta sudaryti komisiją, susidedančią iš Molotovo ir Amerikos bei Britanijos ambasadorių Maskvoje. Jos uždavinys buvo tarpininkauti, formuojant Lenkijos vyriausybę iš sovietų globojamos Liublino tarybos ir Churchillio bei Roosevelto globojamos lenkų tremties vyriausybės Londone žmonių.

Jaltos konferencija pasibaigė 1944 m. vasario mėnesį, bet jau balandžio mėnesį prasidėjo nesutarimai. Sovietai atsisakė įsileisti lenkų atstovus, parinktus Londono vyriausybės, į derybas Maskvoje. Jie taip pat atsisakė įsileisti Lenkijon anglų, amerikiečių ir lenkų stebėtojus, kai vokiečiai jau buvo išvyti. Sovietai taip pat atsisakė paremti lenkų sukilimą Varšuvoje prieš vokiečius. Tuomet Stalinas sulaikė sovietinės kariuomenės žygiavimą prie pat Varšuvos, norėdamas, kad vokiečiai sužlugdytų karines lenkų pajėgas.

Stalino laiškas

Matydamas sovietų savivaliavimą, Churchillis parašė laišką Stalinui, primindamas nevykdomus susitarimus. Stalinas atsiliepė laišku, kuris yra jau paskelbtas Sov. Sąjungos užsienio reikalų ministerijos slaptos korespondencijos skyriuje. Jame sakoma: "Jūs turite atsiminti, kad Lenkija turi bendras sienas su Sov. Sąjunga, o Didžioji Britanija ir JAV jų neturi. Lenkijos klausimas liečia Sov. Sąjungos saugumą, kaip Belgijos ir Graikijos atvejis liečia Didžiosios Britanijos saugumą. Tačiau Jūs nesutinkate, kad Lenkijoje būtų sudaryta palanki vyriausybė Sov. Sąjungai . . . Aš nežinau, ar reprezentatyvi vyriausybė sudaryta Graikijoje, ar Belgijos vyriausybė yra demokratinė. Sovietinė vyriausybė neketina maišytis į klausimus, kurie liečia britų saugumą. Man nėra aišku, kodėl Jūs, spręsdami Lenkijos klausimą, nežvelgiate į Sov. Sąjungos interesus jos saugumo požiūriu."

Churchillio atsakymas

Atsiliepdamas į tą laišką, Churchillis rašė: "Esame nustebinti Jūsų interpretacijos. Lenkija buvo kraštas, dėl kurio Anglija išėjo į karą prieš Vokietiją . . . Aš noriu Jus užtikrinti, kad mes nebandysime sudaryti Rusijai nepalankios vyriausybės. Tačiau negalėsime pripažinti Lenkijos vyriausybės, kuri nebūtų suderinta su mūsų pasirašyta deklaracija Jaltoje, įskaitant pastabą apie žmogaus teises, kaip mes jas suprantame Vakaruose."

Iš cituotų laiškų matyti, kad Jaltos sutarties aiškinimai abiejų valstybių vadų yra labai skirtingi. Visdėlto Lenkijos atveju buvo laikomasi Stalino aiškinimo, nes taip daryti privertė Raudonoji Armija.

Galioja ir šiandieną

Vakariečiai Jaltos sutartį gal jau ir užmiršo, bet sovietai ne — ja remiasi ir šiandieną, žinoma, laikydamiesi savo interpretacijos. Ir kiekvieną kartą, kai lenkai bando pajudėti didesnės laisvės link, Maskva stipriai reaguoja, primindama Jaltos formulę. Pasak "International Daily News", ir gen. Jaruzelskis yra priverstas rinktis tiktai dvi galimybes, būtent, tiesioginę arba netiesioginę sovietų okupaciją. Net ir bandymai įvesti kaikurias reformas Lenkijoje buvo sąlygojami tos pačios Jaltos.

Kaikurie vakariečių politikai, tai matydami, tęsia Jaltoje pradėtą politiką. Pvz. buvęs V. Vokietijos kancleris W. Brandtas generolo Jaruzelskio ir Brežnevo asmenyse mato ne dabartinės būklės kaltininkus, bet Jaltos paveldėtojus, galinčius sunormalinti Lenkijos padėtį. Lygiai taip galvoja ir JAV-se pagarsėjęs politinis patarėjas, buvęs Kissingerio padėjėjas Sonnenfeldas. Pasak jo, laikymasis Jaltos sutarties apramina Maskvą ir palengvina vakariečių santykius su Sov. Sąjunga.

Sovietinė žinių agentūra "TASS" išreiškia tą patį, kaip ir Brandtas su Sonnenfeldu, šiuo savo komentaru: "Karo stovis (Lenkijoje) įgalins grąžinimą pastovumo šioje dalyje. O tai yra ir daugelio vakariečių vyriausybių interesas."

Taiklius savo samprotavimus "International Daily News" baigia šiuo pareiškimu: "Churchillis sakė, kad karan prieš Hitlerį išėjo dėl Lenkijos. Praėjo 43 metai nuo karo pradžios, 37-ri nuo jo pabaigos, tačiau padėtis tebėra tokia, kad Europos ramybei išlaikyti vienintelė karo laimėtojų valstybė, turi iškentėti antrą pralaimėjimą, yra Lenkija. Pastaroji tuo būdu tapo ir praėjusio karo pralaimėtoja. Ir tai Jaltos dėka."**M.**

Pasaulio įvykiai

ATLANTO SĄJUNGOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIAI, posėdžiavę Briuselyje, Sovietų Sąjungą pripažino kalta dėl dabartinių įvykių Lenkijoje. Baigminiame pranešime buvo pabrėžta, kad Maskva neturi jokios teisės kištis į socialinius bei politinius Lenkijos reikalus. Laikydamiesi vienybės principo, ministeriai patvirtino dalį jau anksčiau JAV prez. R. Reagano paskelbtų sankcijų. Pirmiausia bus sustabdytos prekybinės paskolos Lenkijai, išskyrus maisto gaminių įsivežimą, nutraukti pasitarimai, atidedantys Lenkijos skolos grąžinimą 1982 m. Taip pat buvo sutarta suvaržyti Sovietų Sąjungos ir Lenkijos diplomatų judėjimą Atlanto Sąjungos šalyse, mokslinio bei techninio keitimosi sutartis. Ateityje galės būti paliestos ir ekonominės sankcijos prieš Sovietų Sąjungą, apimančios orinį susisiekimą, laivų įsileidimą į uostus, prekybos ryšius, su jais susietas paskolas. Ministeriai pareikalavo, kad Lenkija atšauktų karo stovį, grąžintų laisvę suimtiesiems, kad valdžia pradėtų tiesiogines derybas su "Solidarumo" unija ir Katalikų Bendrija pažeistoms žmogaus teisėms atstatyti. Kartu buvo pabrėžta, kad šių reikalavimų neigyvendinimas gali turėti neigiamos įtakos Ženevoje vykstančioms JAV ir Sovietų Sąjungos atominių ginklų suvaržymo deryboms. Briuselio posėdyje nedalyvavo Graikijos užsienio reikalų ministeris, atsisakymo priežastimi pasirinkdamas Turkiją, kur taip pat yra įvestas karo stovis. Maskva ministerių posėdį bei priimtus nutarimus pavadino Helsinkio sutartį pažeidžiančiu kišimusi į Lenkijos vidaus reikalus. Iš tikrųjų tą sutartį grubiai pažeidė karo stovio atneštas žmogaus teisių užgniaužimas masiniu mastu.

Vadų pokalbis

Paryžiuje susitiko Prancūzijos prez. F. Mitterandas ir V. Vokietijos kancleris H. Schmidtas. Pasitarimas lietė abiejų šalių poziciją Lenkijos klausimu. Prancūzija buvo griežtai pasmerkusi karo stovio įvedimą, o V. Vokietija užėmusi švelnesnę liniją, karo stovį laikydama vidaus reikalu. Po vadų susitikimo buvo paskelbta, kad iš esmės abiejų šalių pozicija yra ta pati. Prancūzija ir V. Vokietija darys spaudimą gen. W. Jaruzelskiui, kad jis nedelsdamas atšauktų karo stovį, grąžintų suspenduotas žmogaus teises, paleistų suimtuosius. Šiame pasitarime buvo pasirinkta bendra Prancūzijos ir V. Vokietijos linija, stiprinanti Atlanto Sąjungos užsienio reikalų ministerių įsipareigojimus.

Generolo problema

Ekonominė Lenkijos būklė diktuoja gen. W. Jaruzelskiui karo stovio atšaukimą, nes be jo jis nesusilauks finansinės Vakarų pasaulio paramos. Vicepremjeras M. Rakowskis prasitarė, kad karo stovis gali būti atšauktas vasario 1 d., tačiau oficialūs sluogsniai tai pavadino nepagrįstais gandais. Sausio 25-26 d. d. yra numatyti seimo posėdžiai. Spėjama, kad seimo nariai gali patvirtinti kariuomenės dalinių atitraukimą iš miestų, bet palikti ir toliau galiojančius karo stovio nuostatus. "Solidarumo" unijos Poznanės skyriaus vadas Z. Rozwalakas buvo paskelbęs viešą pritarimą karo stoviui, pasmerkęs politinę unijos veiklą. Poznanėje sutiktiems vakariečiams žurnalistams dabar jis pranešė, kad tas jo pareiškimas esąs bevertis, nes buvo išgautas spaudimo dėka. Poznanės radijas vėliau paskelbė naują Z. Rozwalako pareiškimą, kuriuo jis paneigia žurnalistams minėtą spaudimą. Lig šiol nesuimtas išliko pasislėpęs "Solidarumo" Varšuvos skyriaus vadas Z. Bujakas, turėjęs pasikalbėjimą su dienraščio "The New York Times" korespondentu. Jo teigimu, "Solidarumo" unija savo veiklą dabar tęsia pogrindyje, siekdama karinės diktatūros pašalinimo ir demokratijos atstatymo. Jis betgi pasisako tik už pasyvią opoziciją, nors dabartinė būklė veda terorizmo kryptimi. Pasak Z. Bujako, terorizmas yra svetimas lenkų tautai. Būtų geriau, jeigu jo pavyktų išvengti.

Sprogusi bomba

Oficialioji Lenkijos žinių agentūra PAP paskelbė, kad Varšuvoje sprogo pirma bomba visoje Lenkijoje nuo karo stovio įvedimo. Ji buvo padėta telefonon būdelėje netoli nuo kompartijos pastato. Bomba padarė žalos dviem automobiliam ir kavinei. Spėjama, kad ją susprogdino prieš karo stovį nusiteikę asmenys, tačiau nemanoma, kad šį sprogimą suorganizavo "Solidarumo" unija.

Atstatys reaktorių

Prancūzijos užsienio reikalų ministeris C. Cheyssonas pranešė parlamentui, kad Irake bus atstatytas Izraelio lėktuvų sunaikintas atominis reaktorius. Naujos technologijos ir kuro dėka bus užtikrinta, kad tuo reaktoriumi nebus galima pasigaminti atominės bombos. Irakas yra pasirašęs sutartį, kuria atsisakoma atominių bombų. Irako vyriausybės teigimu, ir sunaikintu reaktorium nebuvo planuojama atominių bombų gamyba. Prancūzija taip pat žada reikalauti, kad į jos lėšomis atstatytą reaktorių būtų įsileisti prancūzai specialistai nuolatinei priežiūrai.

Šiame numeryje:

Laurai ir kasdienybė
Lietuviškos parapijos, jaunų kunigų stoka ir kolegija
Lenkija parduota Jaltoje
Dabartiniai įvykiai ir trijų didžiųjų sprendimai 1945 m.
Išniekintos šventovės
Pogrindžio spaudos pateikti faktai, pasiekę Vakarus
Iš šiltos Amerikos į šaltą
Pietiečio kelionė pas šiauriečius Kanadoje ir JAV-se
Žmogaus teisės ir tautiškumas
Naujųjų laikų krikščionijos pažiūros hierarchų pareiškimuose
"Šis bankininkas bus kardinolu"
Arkivyskupas Paulius Marcinkus, iškilęs Vatikano administracijoje
Nevisai taip buvo
Atsiliepiant į straipsnį apie lenkų partizanus Vilniuje
Filminio pobūdžio romanas
Naujasis rašytojo Eduardo Cinzo kūrinys "Mona"
Mokslo ir kūrybos simpoziumas V
Kritiškos pastabos apie mokslinę renginio programą
Grožinis žodis scenoje
Elena Blandytė tęsia Henriko Kačinsko užmojį

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata $17, pusmetinė — $9. Rėmėjo prenumerata $25
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland – Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $17.00 per year, $9.00 per 6 months. Deadline for advertisements —Thursday. Second class mail registration number 0509.

Išniekintos šventovės

Keletas faktų iš pogrindžio spaudos, neseniai pasiekusios laisvąjį pasaulį

Jo Ekscelencijai
Kauno arkivyskupijos ir
Vilkaviškio vyskupijos
apaštaliniam administratoriui
vyskupui Liudui POVILONIUI,

Kun. Alfonso SVARINSKO,
Viduklės klebono,

Pranešimas

Š.m. liepos mėn. 16-23 d.(Liurdo kongreso dienomis) Viduklės parapijos tikintieji vakarais rinkdavosi į savo šventovę ir tiesoje bei meilėje jungdavosi su visais kongreso dalyviais. Prie Dievo stalo suklupdavo apie 100 tikinčiųjų — ne tik senų, bet ir jaunų. Pirmąjį šių metų pusmetį išdalinta 26200 šv. Komunijų.

Bedieviams Viduklė — seniai krislas akyje. Kiekviena proga jie stengiasi įskaudinti kleboną ir tikinčiuosius.

1981 m. liepos mėn. 24 diena tapo tragiška Viduklės parapijai: bedieviai išniekino Švč. Sakramentą!

Rytą apie 8 val. zakristijonas Petras KAČIUŠIS, atidaręs bažnyčią, pastebėjo, kad atviras tabernakulis. Kirviu suskaldytos durelės ir išimta komunininė. Kairėje altoriaus pusėje, ant mensos, paliktas kirvis (darbininkai, remontuodami bažnyčią, buvo palikę ant pastolių) ir komunininės rūbelis. Tabelė paguldyta kniūbščia. Dešinėje pusėje — komunininės viršelis, kustodiumas ir paauksuota tacelė. Komunikantai išpilti tabernakuly ant korporalo. Atrodo, kad komunikantai buvo visi. Kitų nusikaltimo pėdsakų nebuvo. Aukų dėžutės nepaliestos. Paimta tik komunininė be viršelio.

Išeita pro vieną langą prie šoninių įėjimo durų. O kaip įeita? Galimas daiktas, kad piktadarys buvo pasilikęs bažnyčioje arba iš anksto buvo atkabintas kabliukas.

Atvykusi milicija apžiūrėjo visa, surašė aktą ir pažadėjo ieškoti kaltininkų. Lietuvoje jau daugely bažnyčių buvo išniekintas Švenčiausias, bet piktadarių dar niekur nesurado. Pažeruose patys žmonės sulaikė nusikaltėlius. Belieka valdžiai tarti žodį.

Milicija teiravosi, kiek buvo padaryta nuostolių. Paaiškinau, kad šio nusikaltimo negalima įkainoti rubliais. Niekas nematuoja rubliais motinos meilės, kario aukos ar piliečio patriotiškumo. Kuomet išduoda Tėvynę, neklausia, kiek padarė nuostolių rubliais, bet baudžia visu įstatymų griežtumu, net iki mirties bausmės. Taigi ir mes, katalikai, niekad neįvertinsime Švenčiausiojo išniekinimo piniginiais vienetais, bet tvirtinsime, kad tai velniškas darbas ir didžiausias tikinčiųjų įžeidimas.

Viduklės ir aplinkinių parapijų tikintieji giliai įskaudinti šio įvykio. Ir todėl sekantį sekmadienį Viduklės bažnyčioje bus permaldavimo pamaldos. Taigi, rugjūčio 2 — gedulo, atgailos ir maldos diena. Kviečiame visus prisijungti prie vidukliškių. Prašome Jūsų Ekscelenciją leisti įsivesti permaldavimo atlaidus kiekvienų metų liepos mėnesio paskutinį sekmadienį. Jie primins tikintiesiems apie padarytą baisią skriaudą, o sekančioms kartoms — apie bedievių siautėjimą mūsų Tėvynėje.

Bedievybė, sėjama per keletą dešimtmečių, davė baisių vaisių. Pirmiausia ji pasireiškė fiziniu ir dvasiniu chuliganizmu, o dabar jau išsigimsta į satanizmą. Todėl reikia Katalikų Bažnyčios Lietuvoje vadovams padaryti reikiamas išvadas, visais galimais būdais protestuoti ir kunigams bei tikintiesiems nurodyti veikimo gaires naujoje situacijoje.

Mes, vidukliškiai, gyvensime 42-jo Tarptautinio Eucharistinio Kongreso paskelbtu šūkiu: "Kristus — laužoma duona naujajam pasauliui!" Ir darysime viską, kad atnaujintume Kristuje Lietuvos veidą.

Viduklė, 1981.VII.26

(pas) Kun. Alf. SVARINSKAS,
Viduklės klebonas

Š. m. rugpjūčio 2 d. į Viduklę atlyginimo už Švč. Sakramento išniekinimą pamaldoms suplaukė daugybė jaunimo ir suaugusių iš įvairiausių Lietuvos kampelių: iš kalvotos Dzūkijos, nuo neramios Baltijos krantų, iš senojo Vilniaus, Panevėžio, Šiaulių... Prigužėjo pilnutė bažnyčia žmonių. Iškilmę padidino atvažiavę svečiai kunigai. Pamokslo metu Viduklės klebonas kun. A. SVARINSKAS perskaitė laišką LKP CK pirmajam sekretoriui:

— Dar pernai rudenį Lietuvą apskriejo džiugi žinia: Prancūzijoje, Liurde, 1981 liepos 16-23 d. įvyks 42-sis Tarptautinis Eucharistinis Kongresas šūkiu "Kristus yra laužoma Duona naujajam pasauliui!"

Kauno arkivyskupijos kunigų taryba kreipėsi į vyskupą Liudą POVILONĮ, savo arkivyskupijos apaštališkąjį administratorių, prašydama paskelbti Lietuvoje 1981 m. Eucharistiniais Metais. Prašymas buvo patenkintas, ir šie metai Lietuvoje buvo paskirti Eucharistinio Kristaus garbei. Parapijose rengiamos Eucharistinės Dienos davė gražių vaisių. Deja, į Liurdą kulto reikalų įgaliotinis P. ANILIONIS atrinko tik du vyskupus ir 6 kunigus. Be to, vyskupui Liudui POVILONIUI pareiškė, kad ryšium su Liurdo kongresu nebūtų daroma jokių renginių. Nė vienas pasaulietis katalikas nepateko į kongresą, nors vien Kaune apie 300 jaunuolių sudarė sąrašą ir įteikė vyskupui L. POVILONIUI su prašymu tarpininkauti vizų reikalu. Pakili Lietuvos katalikų nuotaika nepatiko bedieviams. Jie pradėjo Bažnyčią spausti net trimis kryptimis:

1. įvairiais būdais kompromituoti hierarchiją;
2. griežčiausiai bausti aktyvius katalikus, pvz. Mečislovo JUREVIČIAUS ir inžinieriaus Vytauto VAIČIŪNO teisminiai susidorojimai;
3. bažnyčiose išniekinti Švenčiausiąjį Sakramentą.

Ir taip per paskutinius du mėnesius Švč. Sakramentas buvo išniekintas: birželio 17 d. Pažeruose (Kauno raj.) Švenčiausias išplėštas iš tabernakulio ir išbarstytas ant žemės; liepos mėn. naktį iš 8 į 9 d. Pagramantyje (Tauragės raj.); negalėdami atplėšti metalinio tabernakulio, nuplėšė jį nuo altoriaus ir su Švenčiausiuoju išnešė; liepos 24 d. (po nakties) rastas išplėštas tabernakulis Viduklės bažnyčioje; Švenčiausias išpiltas ant korporalo, o komuninė išnešta; liepos 27 d. Kudirkos Naumiesčio bažnyčioje, neradę Švenčiausiojo tabernakulyje, bandė įsilaužti į zakristiją, bet nepavyko — signalizacijai suveikus, piktadariai pabėgo.

Mes, Viduklės ir kitų parapijų tikintieji, susirinkę į permaldavimo pamaldas Vidukl-

(Nukelta į 7-tą psl.)

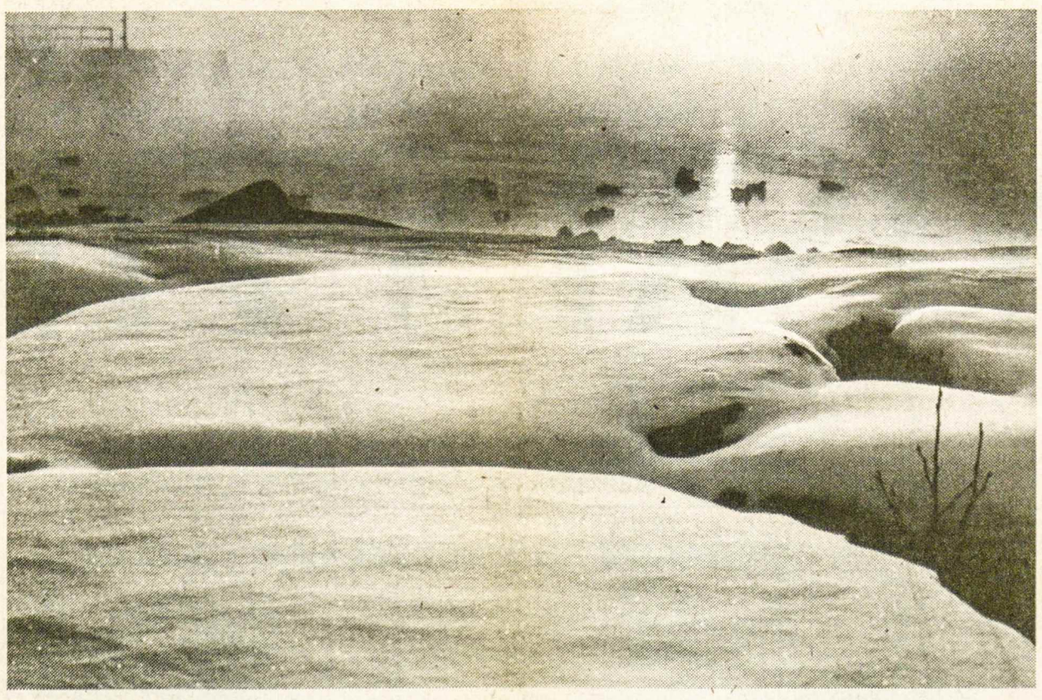

Žiemos rytas Kanadoje prie Brontės prieplaukos — Nuotr. B. E. Liškausko

Iš šiltos Amerikos į šaltą

Įspūdžiai iš kelionės į Kanadą ir Jungtines Amerikos Valstybes

KLEMENSAS JŪRA

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Pagaliau Toronte

Diena graži. Dangumi tik šen ten draikaliojasi vienas kitas debesėlis. Dairomės po pustuščius Kanados plotus. Beveik visi Miami keleiviai pasiliko Pitsburge, įlipo nauji — kanadiečiai ir vienas kitas amerikietis. Pirmas įspūdis — Kanadoje reta miestų, o ir apgyventų plotų maža. Atrodo, kad čia dar laisvai galėtų sutilpti daug milijonų naujų gyventojų. Tai didelių ateities galimybių šalis. Bet... klimato šiurkštumas čia visada baugins prie to nepratusį žmogų. Manau, kad kanadiškos žiemos metu atvirą gamtą mylinčiam žmogui tektų uždusti. Palyginus su Brazilija, kur apšildomų namų taip reta ir tai tik pietinėje dalyje, šiurpas krato. Neabejotinai Kanada yra idealus kraštas naujų ateivių įsikūrimui medžiagine prasme ir demokratinėmis laisvėmis, bet... mane visuomet labiau viliojo amžinai saulėtoji Brazilija, nepaisant įvairių trūkumų ir čia patiriamų vargų.

Toronto aerodromo muitinėje visi pareigūnai mandagūs, maloniai šypsodamiesi sutinka keleivį, daug neklausinėja, tuojau duoda prašomas vizas ir perspėja: jeigu jas dar norėsi pratęsti, neužmiršk baigimosi datos. Paspaudė rankas, palinkėjo gražiai pasisvečiuoti ir, net nepažvelgę į lagaminus, atleido eiti, kur tik norime...

Prie durų pasitiko Jaunutis, kuris jau laukė su automobiliu (Jaunutis — gražus vardas! Tokio vardo žmogus, nors ir senelio amžiaus pasiekęs, visada jautiesi jaunas!). Dar pusvalandis ir jau esame dukros Živilės globoje. Vaikaičiai, visomis gerklytėmis šaukdami, nutaria "nepripažinti" niekada nematytų, iš kažin kokio pasviečio atsibeldusių senelių. Manau bus nemaža vargo juos "prisijaukinti"!

Liūdesio dienos

Visą Toronto lietuviškąją visuomenę atradome liūdesyje ir gedule paskendusią: kaip tik mūsų kelionės metu neteko didžiai tauraus dvasios milžino, Anapilio kūrėjo kunigo P. Ažubalio. Ilgos kelionės nuovargis neleido dalyvauti laidotuvėse, pagerbiant šio kilnaus lietuvio paskutinę žemiškąją kelionę. Toronto, Hamiltono ir kitų tolimesnių apylinkių tautiečiai ir įvairių organizacijų nariai su giliausia pagarba, meile ir dėkingumu, ašarodami ir melsdamiesi išlydėjo didelių darbų lietuvį į Amžinojo Poilsio namus. Tikrai sunku susitaikyti ir ramiai žvelgti į neišvengiamą būtinumą, kai taip nelauktai, to nesitikint, audra išrauja galingą ąžuolą, daugeliui teikusį malonų dvasinės atgaivos pavėsį. Toks yra žemiškosios būties dėsnis! Tai mačiau "Tėviškės Žiburių" redaktoriaus kunigo dr. Pr. Gaidos akyse ir jo liūdesiu trykštančiuose žodžiuose, kai vos po kelių dienų man teikėsi aprodinėti Anapilį ir "TŽ" leidyklą...

Ta proga prisiminiau, kad ir mes, Brazilijos lietuviai, kadaise turėjome vieną tokių dvasios ir širdies milžinų, kuris mums S. Paulyje paliko pirmuosius lietuviškus Viešpaties Dievo namus! Tik jo gal reikiamai nesupratome, gal neįvertinome ir perlengva širdimi kadaise "paskolinome" Čikagai...

Pirmieji susitikimai

Sekantį rytą, mums besižvalgant aplinkui žento ir dukros namus, sustojo automobilis ir išlipusi niekada nematyta ponia įteikė visą glėbį gražiausių gėlių.

— Čia jums... — sako ji lietuviškai. Nespėjom net atsipeikėti, nei padėkoti, ji jau nušvilpė.

Tik vėliau sužinojom, kad gėlės buvo iš mielų tolimosios vaikystės dienų bičiulių ir dabarties giminaičių — Marijos ir Mindaugo. Toks pasveikinimas mus, vos atvykusius į Torontą, džiugiai sujaudino. Žinojome, kiek daug ir plačiai kalbama apie "šiauriečių" materializmą ir nejautrumą — netiesa! Ir vėliau per keletą mėnesių įsitikinome, kad nežiūrint aplinkos, kuri žmogų nenoromis įsiurbia, lietuviško švelnumo ir jautrumo apraiškos visada tebėra gyvos, dargi net nuoširdesnės, negu Pietų Amerikoje. Ypač nenuoširdumu pasireiškia liūdnai lietuviškos tarpusavio peštynės S. Paulyje, kur jau nekartą buvo pavalkiotas lietuviškas vardas net viešuose krašto teismuose, nekalbant apie spaudoje nustebinančius "broliško sugyvenimo perlus"...

Niekada neišmokau suprasti, kodėl mes viešuose susibūrimuose vieningai, su ašaromis akyse giedame "vienybė težydi", o vos apsigręžę savo kaimynui rodome kumštį?

Truputį pasižvalgęs po nepasižymintį didumu, bet jaukų ir švarų Toronto miestą, aplankęs didžiai malonius Prisikėlimo parapijos kleboną kun. Aug. Simanavičių ir Anapilyje šviečiančius "Tėviškės Žiburius", pabuvojęs lietuviškose pamaldose, aplankęs S. Prakapo sumaniai vedamą lietuvišką spaudos kioską, šaunią lietuviškų namų svetainę, pasikėlęs į labai šaltų vėjų gairinamą Toronto miesto pasididžiavimą — didingą bokštą, skubu pažinti ir kitas Kanados apylinkes.

Į Montrealį

Norėjau, kiek laikas ir sąlygos leidžia, geriau pažinti Kanadą. Kelionei diena pasitaikė labai giedra, saulėta, kaip ir visos čia liepos mėnesio dienos. Tik vėsoka, ypačiai man, nuo jaunystės dienų pripratusiam prie braziliškos šilumėlės, kanadiškoji vasara vistiek atrodo šiurkštoka. Galvoju, kaip būtų sunku prisiderinti prie rūsčių rudens vėjų ir žiemužės sniego pūgų...

Beveik pusę lėktuvo užėmė labai triukšminga kažin kokių turistų grupė. Visi šūkauja, dalinasi įspūdžiais. Įsiklausau ir nustembu — suprantu jų kalbą. Pasirodo, tai braziliškoji studentija, dauguma iš Riodežaneiro universitetų.

— Como vai, patricios? — klausiu "kariokų" tarme traškančius kaimynus. Jie nustemba ir labai apsidžiaugia suradę Kanadoje dar vieną "tautietį".

— O senhor é paulista? — jie klausinėja.

— Taip, esu paulistas, bet iš ko sprendžiate?

— Iš tarmės, — jie juokauja. — Mes čia visa kariokų grupė. Beveik visi bolsistai (stipendininkai) ir Rio universitetų. Esame didžiai susirūpinę, kaip greičiau išleisti valdiškus kruzeirus... O jūs? Esate professor aposentado (pensininkas)?

— O taip, rimtai pritariu. — Esu apozentuotas vaikų darželio profesorius.

Jie skardžiai kvatoja. Vienas per kitą pasakojasi kelionės įspūdžius. Mėgstu Rio gyventojus už jų linksmumą, nuoširdumą ir visada gerą nuotaiką. Jų tarpe žmogus visada pamiršti rūsčiąją buities dienų rutiną. Rijiečių negalima nė palyginti su paulistais, kurie daugiau uždari, rimti, susirūpinę, nėra komunikatyvūs nei draugiški, kaip tuo pasižymi rijiečiai.

Gauname užkąsti. Mano braziliški patricijai nori pamėginti kanadiško whisky. Aš smagriauju stiklą "coke", kuri man atrodo daug neskanesnė už brazilišką, gal kad neįprasta? Rodos ta pati "coca-cola", bet kiekviename krašte turi kitonišką skonį...

— Prisiveržti diržus. Leidžiamės Montrealyje...

Kelionė trumpa, iš oro nedaug tegalėjau ką pamatyti. Aerodrome judėjimas žymiai mažesnis negu P. Amerikos didmiesčiuose. Čia nepastebėsi to įprastinio skubėjimo ir grūdimosi. Nespėjau gerai nė apsidairyti — patekau į manęs jau laukusio bičiulio glėbį. Jis buvo mano vadovas ir aiškintojas per porą savaičių po prancūziškąją Kanados dalį. Jis jau "įsisenėjęs" montrealietis...

Neradau senųjų bičiulių

Gražus, senovinio stiliaus didmiestis. Man labai patiko. Pirmiausia aplankėme miesto katedrą, kurioje žmogui verta ne tik susikaupti, pasimelsti, bet yra kuo ir tikrai pasigrožėti. Miestas turi daug ką parodyti atvykusiam keleiviui. Neužmirštamą įspūdį palieka Švento Juozapo oratorija. Čia dieviškosios kibirkštėlės įkvėptas žmogaus kūrybinis genijus pasireiškia tokiu nuostabumu, kad per šimtmečius stebina ir veikia iš tolimiausių kraštų atklydusį keleivį...

Nedaug sutikau Montrealio lietuvių — pavargau jiems beskambindamas. Vasaros metas, ir mano senieji bičiuliai atostogauja, kiti savaitgaliui iškeliavę į tolimesnių apylinkių vasarvietes, treti (tokių dauguma) — į amžinybę.

Ir čia sutiktieji lietuviai nesužadino mano entuziazmo: jau nebeturi ano jaunatviško užsidegimo, kurį juose mačiau prieš keletą dešimtmečių. Labai apgailestavau niekur negavęs adresų senųjų laikų bičiulių — prof. Vinco Ankudavičiaus, poeto Prano Kozulio ir visos eilės kitų "senaisiais laikais" buvusių man labai artimų tautiečių, dar tebegyvenančių plačioje Kanadoje...

Lietuviškoje gamtoje

Montrealio vėjams nemeiliai glostant mano reumatizmą, paskubėjau su juo atsisveikinti ir pasukti į Kvebeko pusę.

Tolėjant nuo didmiesčio, jautėsi tyra laukų ir miškelių gaiva. Mačiau jau išplaukusias avižas, nostalgiškai šnerančias, pievose gražių galvijų bandas. Mačiau gyvenamus namus su dūmtraukiais, kuriuos Brazilijoje tepamatytum tik pietinių provincijų pakraščiuose. Jau arti 40 metų gyvenu neapsildomuose namuose. Užmiršau žiemas, rudenius ir pavasarius. Tie metų laikai pas mus tėra tik kalendoriuose, bet ne gamtoje. Nuo viso to žmogus atpranti ir stebiesi, kai vaikystės dienų aplinka sugrįžta realybėje. Aš tiesiog džiūgavau pamatęs lietuvišką ąžuolą, klevą (kurio lapą taip įvertino kanadiečiai!). Tiesiog negaliu atsigardžiuoti serbentais, agrastais, vyšniomis ir vaisiais...

Ištisomis dienomis slankioju po miškelius, vartaliojuosi samanose, geriu pušų ir eglių sakų kvapą, žiopsau į tylių, švarutėlio vandens ežerų pakrantes. Renku ir kraunu į kišenes ąžuolų giles ir eglių-pušų kankorėžius godžiau, negu turtuolis aukso monetas. Skaudžiai apgailestavau, kai visą šį surinktą "turtą" užmiršau dukros namuose. Čia aš su meile apglėbiu gražuolį baltamarškinį beržą, nuglostau kitus medelius. Jie man visi primena prieš daugelį metų paliktą gimtąjį kraštą. Čia visa gamtos aplinka primena Lietuvą, žadina laiko verdenėse nugrimzdusias dienas. Užsėdęs bičiulio dviratį švilpiu per apylinkių miestelius ir, kai išgirstu žmonių kalbas, atsipeikėju, suprantu, kad vistiek esu svetimoje šalyje, pagražintoje lietuvišku peizažu. Klausinėju praeivius koks to ar kito miestelio vardas? Ir matau, kaip jie nustemba: iš kur šis neregėtas paukštis atskrido?

Pikta, kad jie tik gūžteli pečiais, pakrato galvas ir man nieko neatsako. Aš mėginu užmegzti pokalbį, suregzti sakinį ta kalba (prancūzų), kurios kadaise esu mokęsis. Nieko neišeina. Nesuklijuoju dialogo. Jie žiūri nepatikimai, numoja ranka ir nueina sau. Atsidusęs spaudžiu dviratį tolyn. Kitame miestelyje vėl ta pati problema. Žinau, jog sunku įtikinti sutiktą žmogų, kad nežinai kur dabar esi...

Ir taip klaidžioju po Šventojo Lauryno kalnus bei klonius, kol labai nuvargęs, grįžtu į bičiulio namus.

(Bus daugiau)

A†A
JUOZUI DEMERECKUI

1981. VIII. 15

Winnipege mirus, jo žmonai ONUTEI, dukroms — VERUTEI ir DANUTEI, giminėms bei artimiesiems reiškiame nuoširdžiausią užuojautą.

Velionis ilgus metus dirbo įvairiose pareigose Winnipego KLB valdyboje, buvo Tautos Fondo įgaliotiniu, telkė lėšas Lietuvos laisvės kovai.

Mielas Juozai, keliaudamas svetimų kraštų keliais, mylėjai Dievą, Tėvynę ir savo tautą. Kas stos į Tavo vietą? Kas taip nuoširdžai dirbs ir kovos už lietuvių tautos likimą ir Lietuvos laisvę? Liūdime Tavęs netekę.

Ilsėkis ramybėje, lietuvių tautos sūnau!

Juozo Demerecko atminimui KLB Winnipego apylinkės valdyba paaukojo $100 Tautos Fondui. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje

MIELAM BROLIUI
A†A
JUOZUI VINGELIUI
iškeliavus amžinybėn,
VYTAUTĄ VINGELĮ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

E. R. Draudvilai — *S. A. Petraičiai*
L. I. Juzukoniai — *S. J. Andruliai*

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Mohawk Furniture Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- Elektros reikmenys
- Televizijos aparatai
- Skalbiamosios mašinos
- Vaikų baldai
- Įvairūs kilimai
- Šaldytuvai
- Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- Siuvamos mašinos
- Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

BOOKBINDING STUDIO
"SAMOGITIA"
(lietuvis savininkas)
telefonas 625-2412
P.O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Klevelando lietuviai skautai ir skautės kalėdinėje sueigoje atlieka scenos vaizdelį "Užgimimas Betlejuje", kuriame įpinta giesmių ir deklamacijų

Nuotr. V. Bacevičiaus

Žmogaus teisės ir tautiškumas

Revoliucinis Amerikos vyskupų raštas, įkvėptas žmogaus orumo gynėjų ir pozityviai vertinantis tautines parapijas

KUN. VYT. ZAKARAS, OFM

Šis straipsnis paruoštas iš autoriaus rekorduotos paskaitos. Antraštės — "TŽ" redakcijos. RED.

Žmogus dabartyje

Mūsų laikais vis dažniau yra kalbama apie žmogaus teises ir žmogiškojo asmens orumą. Jonas-Paulius II skaitė atidaromąją kalbą P. Amerikos vyskupų konferencijoje Pueblo mieste 1979 m. ir ten pareiškė: "Galbūt labiausiai ryškus mūsų civilizacijos defektas yra nepakankama įžvalga į žmogų. Nėra abejonės, kad mūsų laikais labai daug parašyta ir pasakyta apie žmogų, nes mes gyvename humanizmo ir antropocentrizmo amžių. Bet paradoksiškai šiame amžiuje žmogus patiria giliausią nerimą dėl savo tapatybės ir tikslo, taip pat ir iki šiol nepatirtą pažeminimą. Tai amžius, kuriame žmogiškosios vertybės mindžiojamos kaip niekad anksčiau".

Galima pridėti ir tai, kad kraštai, kuriuose žmogiškojo asmens orumas nėra pilnai respektuojamas ar net nuvertinamas, visdėlto tam tikra prasme tą žmogiškąjį asmens orumą pripažįsta, tik dažnai dėl klaidingai suprasto žmogaus asmens orumo paties orumo vardu žmogui atima tai, kas jam brangiausia. Dėlto Jonas-Paulius II enciklikoje "Redemptor hominis" sako: "Aš esu įsitikinęs, kad šiandieną pasaulyje nerasime programos, kurioje žmogaus asmeniui nebūtų teikiamas primatas, net ir tais atvejais, kai ideologijos, svarstančios žmogaus asmenį, tam primatui prieštarauja". Čia, be abejonės, popiežius turi galvoje visokias diktatūras, ypač komunistinius kraštus.

Iliustracijai palyginkime žmogaus teises JAV-se ir Sovietų Sąjungoje. JAV-bės žmogui pripažįsta laisvę kalbėti, tikėti, rašyti, keliauti, kur tik nori gyventi, organizuotis ir pan. Tai mes vadiname pagrindinėmis žmogaus teisėmis, kurios yra priimtos Helsinkio susitarimais.

Sov. Sąjunga taip pat pripažįsta žmogaus teises, bet visai kitaip jas supranta. Ten žmogus turi teisę į darbą, į mokslą, į pastogę, į mediciniška aprūpinimą. Jeigu nueisite į kurį nors JAV kalėjimą, pamatysite, kad JAV kalėjimuose kaip tik tos teisės pripažįstamos: kaliniai gali dirbti, mokytis, turi pastogę, maistą, mediciniška aprūpinimą.

Taigi, norint suprasti kokios yra žmogiškojo asmens teisės, turime atkreipti dėmesį į tai, kas yra žmogus, iš kur kyla jo asmeniui priklausantis orumas — vertė. Matyt, komunistai kitaip supranta žmogų.

Žmogiškojo asmens orumo pėdsakų randama įvairiose senovės civilizacijose. Žmogiškojo asmens vertė visuomet didesnė ten, kur jam pripažįstamas nemirtingumas, kur jis apšviečiamas vienokiu ar kitokiu religiniu tikėjimu. Problema dažniausiai senovės kultūrose iškildavo ne dėl žmogiškojo asmens orumo, bet dėl to orumo nevienodo pritaikymo paskiriems asmenims. Žmogaus orumas skirstėsi pagal klasę, rasę, tautą ir lytį. Taipgi daug nulemdavo žmogaus turtai arba sugebėjimai — talentai.

Pijus XII — pradininkas

Nors žmogiškojo asmens orumas yra aiškiai pabrėžiamas Šv. Rašte, bet tos sąvokos aptarimas prasidėjo turbūt su II D. karu. Tiesa, mes turėtume prisiminti Leono XIII encikliką "Rerum Novarum". Ten pabrėžiamos žmogaus teisės, bet nebuvo tiesiogiai išryškintas žmogaus orumas.

Aiškiai apie žmogiškąjį orumą buvo pasisakyta Pijaus XII. Kiek iš man prieinamų šaltinių žinoma, jis yra pradininkas šios sąvokos. Jisai pasirinko mintį apie žmogaus orumą savo kalėdinėje kalboje "Radio Messaggio Natalitia" 1944 m. Tada V. Europoje vyko garsus mūšis. Generolas von Runstedt su savo keliomis šarvuočių divizijomis bandė perkirsti įsiveržusius anglus ir amerikiečius. Vyko kruvinas ir žiaurus mūšis. Ne vien dėl to mūšio, bet iš viso dėl pasaulinio karo, sunaikinusio milijonus žmonių, popiežius taip kalbėjo. Juk dar daugiau milijonų žmonių buvo nukentėję fiziškai, dvasiškai, medžiagiškai. Tada žmogus žmogui buvo parodęs didžiausią žvėriškumą.

Kaip tik tuo laiku, kai viešpatavo tas žvėriškumas ir visiškas žmogaus nuvertinimas, prabilo Šv. Tėvas. Jisai kalbėjo apie pokarines valstybių santvarkas, nes matė, kad karas eina prie galo. Jis siūlė atkurti tautas bei valstybes demokratiniais principais, tačiau jo demokratijos principai žymiai skirtingi nuo to, ką mes dabar suprantame ar ką anksčiau žmonės laikė demokratija.

Popiežius toje kalboje pabrėžė, kad K. Bendrija politiniu atžvilgiu nėra suinteresuota, ar kraštą valdo vienas žmogus, jų grupė ar visi žmonės balsavimu. Jisai galbūt gerai suprato, kad iš viso tokios demokratijos, kur kiekvienas žmogus sąmoningai pasisakytų apie savo likimą ir nuspręstų kaip reikia kraštą valdyti, yra neimanomos. Todėl štai kaip jis kalbėjo apie demokratiją: "Demokratija yra ten, kur įstatymai ir krašto santvarka krypsta į žmogaus asmenį, jo orumą, jo vertę".

Reiškia, valstybė turi pripažinti, kad ne valstybei žmogus tarnauja, bet valstybė žmogui; kad žmogus turi tam tikrą orumą, kuris nepažeidžiamas, kuris yra augštesnis už visokias santvarkas, ideologijas, kaip komunizmas, nacizmas ir pan. Žmogiškam asmeniui priešpastatomas valstybinis absoliutizmas, kuris privedė prie to tragiško pasaulinio karo.

Laikotarpyje nuo II D. karo iki II Vatikano santarybos žmogaus asmens orumo sąvoka susikristalizavo tiek, kad K. Bendrija santaryboje pareiškė, jog vardan asmens orumo žmogui priklauso tikėjimo laisvė: "Tikėjimo srityje žmogui negali daryti prievartos nei kitas žmogus, nei visuomeninė grupė, nei žmonių vyresnieji" ("Dignitatis humanae").

1979 m. kovo 4 d. Jonas-Paulius II paskelbė pirmąją savo enciklką "Redemptor hominis". Ta enciklika kartais vadinama "krikščioniškąja antropologija". Joje išdėstyta krikščioniškoji doktrina apie žmogų. Ten nemažai vietos skiriama žmogiškojo asmens orumui. Pakartojama kas iki šiol buvo K. Bendrijos mokoma, pridedant ir naujos įžvalgos, pritaikytos mūsų laikams.

Šventasis Raštas

Žmogiškojo asmens orumo tema eina per visą Šv. Raštą. Tai nieko nėra naujo. Tik mes kažkaip, skaitydami apie tai, nepagalvojame. Gal kas ir galvojo, bet kitais dalykais buvo susirūpinęs, pradedant Pradžios knyga Senajame Testamente ir baigiant eskatologinėmis mintimis Šv. Jono Apreiškimo knygoje. Štai Pradžios knygoje sakoma: "Padarykime žmogų — mūsų atvaizdą, panašų į mus". (Pr. 1:26). Per visą Senąjį Testamentą Dievas rūpinosi, kad tas panašumas-atvaizdas išliktų kiek galima tobulesnis. Naujajame Testamente, neminint Kristaus įsikūnijimo, kuriuo žmogaus prigimtis buvo išaugštinta, šv. Paulius ir šv. Jonas paduoda doktriną, kuri teigia, kad Kristus tam tikru būdu jungiasi su kiekvienu asmeniu ir dar labiau su asmeniu, įtikėjusiu Kristų: "Jūs esate Kristaus Kūnas ir atskiri Jo nariai" (I Kor. 12:27); "Mes daugelis esame vienas Kūnas Kristuje, o pavieniui imant, vieni kitų nariai" (Rom. 12:5); "Aš esu vynmedis, o jūs šakelės. Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas duoda daug vaisių" (Jon. 15:5); "Jeigu kas mane myli, laikysis mano žodžio, ir mano Tėvas jį mylės; mes pas jį ateisime ir apsigyvensime" (Jon. 14:23). Taipgi, kalbant apie Šv. Dvasią, nurodoma, jog Dvasia pašventina žmogų ne vien tik palaima, bet ir apsigyvenimu: "Ar nežinote, kad jūs esate Dievo buveinė?" (I Kor. 3:16). Kristus sako: "Imkite Šv. Dvasią. Kam nuodėmes atleisite, tam jos bus atleistos" (Jn. 20:22). Valgymas Kristaus Kūno ir gėrimas Jo Kraujo — padaro žmogų vertą amžinojo gyvenimo: "Nors jis numirtų, bus gyvas" (Jn. 11:25).

Tautiškumas K. Bendrijoje

Daugelį šimtmečių Katalikų Bendrijos misininkai, skleisdami Evangeliją, skelbė ją dažniausiai lotyniška ir apvilktą Europos kraštų civilizacija bei kultūra. Tik neperseniausiai ji pastebėjo kad Evangelija skelbiama, nepaisant žmonių papročių ir kultūros. Pavyzdžiui, jėzuitas Matteo Ricci, kuris XVI š. nuvyko į Kiniją ir rado talkininkų, buvo labai mielai priimtas netgi augščiausių vietos valdovų. Juo labai domėjosi, nes buvo išmintingas misininkas. Domėjosi ir krikščionybe, bet ji neprigijo dėl skelbėjų nelankstumo. Ricci kreipėsi į Vatikaną, prašydamas pakeitimų, kurie katalikų tikėjimą būtų padarę priimtinesnį kiniečių kultūrai. Dėl skirtingas kultūros kaikurie dalykai jiems buvo nesuprantami ir tiesiog atstumiantys. Galbūt ir lietuviai taip ilgai nepriėmė krikščionybės, nes Evangelija buvo dažniausiai skelbiama lenkų kalba, kuri vėliau pasidarė ponų kalba. Protestantai pirmieji pradėjo Evangeliją skelbti lietuvių kalba, leisti lietuviškus raštus.

(Bus daugiau)

Optometristas
Dr. R. J. Lapienis
SHERWAY GARDENS MALL
25 THE WEST MALL
Toronto, Ontario
Tel. 621-5050
Talkininkas (Associate)
J. S. POLLOCK, O.D.

"Šis bankininkas bus kardinolu"

Italų žurnalisto straipsnis apie arkivyskupą Paulių Marcinkų

Italų žurnalas "Gente" (Žmonės) 1981 m. 43 nr., tuoj po pakėlimo vysk. Pauliaus Marcinkaus arkivyskupu ir paskyrimo Vatikano valstybės vidaus reikalų tvarkytoju, išspausdino žurnalisto R. Tumberallo straipsnį antrašte 'Šis bankininkas taps kardinolu". Straipsnyje nurodoma, kad arkiv. Marcinkus, šalia naujųjų pareigų, ir toliau pasilieka iki šiol eitose Religinės Veiklos Instituto pirmininko pareigose.

Ruošdamas medžiagą straipsniui apie Marcinkų, autorius pasisako apklausinėjęs eilę Vatikano pareigūnų — kunigų, prelatų ir net vieną kardinolą. Pirmiausia nurodoma, kad Religinės Veiklos Institutas iš tikro yra Vatikano bankas ir todėl arkiv. Marcinkus esąs to banko pirmininkas. Pastaruoju metu spauda daug rašiusi apie Vatikano valstybės blogą finansinę padėtį ir apie skandalą italo finansininko Sindonos, išnaudojusio daugelį įvairių įmonių ir Vatikano investuoto turto.

Straipsnyje nurodoma, kad arkiv. Marcinkaus vadovaujamas Vatikano bankas neadministruoja Vatikano valstybės turto, o tik, kaip kiekvienas kitas bankas, laiko padėtuosius pinigus. Vatikano banke sutelktieji fondai įvairiai K. Bendrijos veiklai esą galėtų būti panašiai laikomi betkokiame kitame banke ir betkokioje valstybėje. Be to, jei Vatikano valstybės ekonomija visiškai pašlytų, Vatikano bankas ir toliau veiktų kaip veikęs tuo pačiu patikimumu, teikdamas visas iki tol teiktąsias garantijas savo klientams.

Taigi, Vatikano deficitinių balansų istorija nepriskirtina arkiv. Marcinkui, pasak R. Tumbarello. Arkiv. Marcinkus yra pirmininkas banko, kuris yra tvarkoje, o Vatikano valstybės deficitas, kuriuo dabar susirūpinęs Jonas-Paulius II ir kuris buvo išgarsintas spaudoje, yra Vatikano kurijos išlaidos.

Vatikano kurija — tai Vatikano valdžia, kurią sudaro įvairios kongregacijos, prefektūros ir tribunolai. Pasaulietiškai tariant, tai Vatikano valstybės ministerijos. Ministeris pirmininkas — tai Vatikano valstybės sekretorius, kuriuo šiuo metu yra kard. Agostino Casaroli. Taigi dėl Vatikano valstybės išlaidų Marcinkaus vadovaujamas bankas jokios atsakomybės neturi. Jo kaltinimas būtų tolygus kaltinimui Italijos banko už Italijos valstybės balanso deficitą. Be to, Vatikano kurijos lėšos — tai tik maža dalelė visuotinės K. Bendrijos pinigų, kurie yra laikomi Marcinkaus vadovaujamame banke.

Sindonos byla, su kuria bandoma Marcinkaus vardą susieti, yra vėl visai kitas dalykas. Sindona turėjo ryšių su Apaštališkojo Sosto Patrimonijos Administracija. Tai Vatikano įstaiga, kuri rūpinasi Vatikano turtų priežiūra bei investavimu. Iš šios įstaigos Sindona gavo visą eilę kaikurių pramonės bendrovių akcijų. Bet ir šiuo atveju Vatikano valstybė jokių turtų per Sindoną neprarado. Taigi, net ir netiesioginiais keliais arkiv. Marcinkus nebuvo šioje byloje sukompromituotas.

Dabar arkiv. Marcinkus yra paskirtas Vatikano valstybės vidaus reikalų tvarkytoju. Jo rūpestis liečia visą valstybės gyvenimą: nuo radijo iki muzėjų, nuo ūkinių reikalų iki valstybės administracinio personalo, kurio šiandieną vien pasauliečių tarnautojų yra 2,000 asmenų. Aplamai, pasak R. Tumbarello, tai labai jautri ir sudėtinga žmonių bendruomenė, Šv. Tėvas patikėjo arkivyskupui, lig šiol parodžiusiam labai gero užvaizdo savybes.

Baigdamas savo straipsnį, žurnalistas nurodo, kad arkiv. Paulius Marcinkus, 59 m. amžiaus, gimęs iš lietuvių tėvų Cicero, Ill., savo elgesiu esąs būdingas amerikietis ir neturi europiečiams įprastų maniešų bei papročių. Todėl dažnam europiečiui jis gali atrodyti kaip berniukas, vaidinantis suaugusį. Jis yra toks paprastas savo elgesyje, kad iki šiol, pats būdamas vedėju Villa Stritch bendrabučio-kolegijos, kurioje gyvena iš JAV Romon atvykę kunigai, visada patarnauja valgio metu prie stalo iš eilės, kaip ir kiekvienas kitas bendrabučio kunigas. Žinoma, dabar jis jau turi persikelti Vatikanan ir ten apsigyventi.

Pasak vieno Vatikano kardinolo, tai malonus, labai pamaldus, ištikimas ir duosnus žmogus, geras kunigas. Jis pradėjo tarnauti Vatikano valstybės sekretoriate dar visai jaunutis Pijaus XII laikais. Ne dėl savo nuopelnų, kurie dar nebuvo žinomi, bet grynai dėl gero anglų kalbos mokėjimo ir dėlto, kad "nebuvo pėsčias", greitai atkreipė vyresniųjų dėmesį ir buvo paskirtas į diplomatinį Vatikano korpusą. Eilę metų praleido užsienyje. Paskui, kai Paulius VI pradėjo keliauti po pasaulį, Vatikano sekretoriatas tą kelionių organizavimą patikėjo Marcinkui. Tokiu būdu Paulius VI jį iš arčiau pažino ir pradėjo vis daugiau vertinti. 1969 m. todėl jis buvo paskirtas Religinės Veiklos Instituto (Vatikano banko) sekretorium, o už dvejų metų — pirmininku. Dabar jis taps kardinolu, tvarkančiu visą Vatikano valstybės vidaus gyvenimą.

KUN. J. STŠ.

Bus pagerbtas žydų gelbėtojas

A. a. kun. Bronius Paukštys, salezietis, vokiečių okupacijos metu buvo Kaune Švč. Trejybės parapijos klebonu. Jo pastangomis bei rizika buvo išgelbėta keletas šimtų įvairaus amžiaus žydų. Dienos metu jis juos slėpdavo ir maitindavo klebonijoje, o naktį organizuodavo jų išvežimą pas ūkininkus į kaimus.

Kun. Br. Paukščio išgelbėtųjų žydų keletas dešimčių tebegyvena Izraelyje, o kiti — kituose kraštuose. Vienas jų yra buvęs kaunietis, gerai lietuviškai kalbąs advokatas AVRAHAM TORY, kuris dabartiniu metu su visa savo šeima gyvena Tel Avive ir užima įtakingą vietą Izraelyje. Šio pastarojo rūpesčiu Izraelio valdžia kunigui Broniui Paukščiui pripažino išskirtinus nuopelnus ir nutarė jo vardu įteikti žymenį bei pasodinti medį Izraeliui nusipelniusiųjų geradarių alėjoje Jeruzalėje.

Adv. Avraham Tory ir jo sudarytas komitetas organizuoja minėtą iškilmę š. m. balandžio 5 d. (Didžiosios Savaitės pirmadienį) Jeruzalėje. Bet prieš tai jis nori sukviesti Izraelyje gyvenančius a. a. kun. Br. Paukščio išgelbėtuosius posėdin Tel Avive ir Jeruzalėje. Į tuos posėdžius ir į minėjimą kaip salezičių atstovas, paskirtas jų vienuolijos generolo, vyks kun. A. Sabaliauskas, salezietis, dabartiniu metu gyvenąs Boston, Mass.

Minėtame pagerbime bus prisiminti ir nuopelnai kun. J. Žemaičio, SDB, kuris vokiečių okupacijos metu buvo vedėju salezičių seselių aptarnaujamo našlaityno Lauruos, Vilniaus krašte. Jo ir seselių pastangomis buvo išgelbėta per 200 žydų mažų vaikų, kurių dauguma šiandieną gyvena Lenkijoje.

Kun. A. Sabaliauskas, SDB

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Arkivyskupas PAULIUS MARCINKUS, augštas Vatikano pareigūnas, apie kurį rašo daugelio kraštų spauda, iškeldama jo nuopelnus administracijoje

Nevisai taip buvo

Lenkų partizanų veikla sovietam užimant Vilnių 1944 metais

"TŽ" 1981 m. 51-52 nr. išspausdintas rašinys "Lenkų partizanai lenkams užimant Vilnių" (turėtų būti — sovietams užimant Vilnių, Red.).

Minimame rašinyje pasakyta, kad 1944 m. liepos 7 d. švintant, lenkai pradėjo miesto puolimą. Tokio įvykio visai nebuvo. Tiesa, tą naktį buvo užskridę rusų lėktuvai, pakabino virš miesto kelias šviesas ir, kaip vėliau paaiškėjo, numetė 3 bombas prie prekinės geležinkelio stoties. Nors tą naktį labai mažai miegojau, bet anksti atsikėlęs išėjau pavaikštinėti Neries pakrante. Jokių šūvių niekur nesigirdėjo.

Minėto rašinio pabaigoje pasakyta, kad lenkų partizanai savivaliavo mieste. Tai netiesa. Lenkų partizanai tuo laiku dar tupėjo pasislėpę, tik jų moterys ryšininkės zujo nuo vieno namo iki kito. Kad įvairūs vagišiai siautė po namus, tai nėra jokia naujiena, nes jų Vilniuje niekad netrūko, o keičiantis miesto šeimininkams jiems visuomet būdavo gera rugiapjūtė. Joks ginkluotas civilis, ypač nakties metu, negalėjo pasirodyti mieste, nes karo lauko žandarmerijos būtų nukautas.

Skelbimai prie medžių, stulpų, namų ir kitur liepė turimus ginklus tuojau pristatyti karo komendantūron, o sugauti su ginklu bus vietoje šaudomi.

Mano patirtis

Birželio-liepos mėnesiai Lietuvoje — pats gražiausias laikas ir maloniausias atostogauti. Tad dauguma tarnautojų buvome išsibarstę po Lietuvos kampelius praleisti atostogų. Staiga pasklido žinia, kad raudonieji jau artėja prie Vilniaus. Viską metę į šalį, skubėjome į Vilnių, t. y. į savo darbovietes.

Liepos 3 d. pavakary mūsų traukinys iš Kauno pajudėjo Vilniaus link. Pradžioje traukinys lėkė gan greit, bet, privažiavęs Pravieniškės miškus, greitį sulėtino, nes buvo prisibijoma partizanų padėtų minų. Apie Žaslius jau sutemo, ir stumėmės pirmyn vėžio žingsniu. Privažiavęs Vokę, mūsų traukinys visai sustojo, nes tą naktį bolševikai bombardavo Vilniaus prekinę bei keleivinę stotis, ir bėgiai buvo išardyti.

Vos tik prašvitus, pasileidome Vilniaus link pėsčiomis. Praeidami prekių stotį, matėm sudaužytus kelis prekinius vagonus, keletą užmuštų galvijų ir gan daug butelių alkoholio, o prie keleivinės stoties buvo tik viena nedidelė duobė ir kažkoks geležinkelietis gulėjo negyvas. Sodų gatvės gale kitas žmogus gulėjo be gyvybės žymių — atrodė, kad jo galva buvo peršauta. Gal kartais karo lauko žandarmerija jį buvo nušovusi, nes buvo karo stovis, ir vaikščioti nakties metu civiliams buvo uždrausta.

Eidamas Neries link, užėjau į LSD I batalijono vietą Didžiojoje gatvėje, bet ten jau nieko neradau, taip pat ir Jėzuitų gatvėje lietuvių karių jau nebuvo. Jokio lietuvio policininko neteko pastebėti.

Kai tik atėjus į savo butą, prisistatė kaimynas lenkas, kuris dirbo Vilniaus gaisrininkų komandoje ir jau buvo pramokęs lietuviškai. Taip pat atėjo ir kitas kaimynas lenkas — buvęs lenkų VI pėst. pulko viršila J. Synoviec. Kadangi esu katalikas ir gan gerai kalbu lenkiškai, tai jie manimi pasitikėjo ir vis sakė "to pan svoj človiek". Jie man pasakė esą tarp Anglijos ir Rusijos susitarta, kad Vilnius kaip buvo, tai taip ir bus lenkų, o bolševikai tik išstums vokiečius iš Vilniaus ir grįš į savo kraštą. Jie taip pat tvirtino, kad aplink Vilnių yra daug lenkų partizanų, bet jie saugumo sumetimais veikia mažomis grupėmis, t.y. po 2-4 žmones, ir ragino mane prisidėti prie jų. Ginklų jie man parūpinsią. Bet kai aš pamačiau jų ginklus, labai nustebau, nes kampe stovėjo po apdulkėjusį šautuvą ir po 25-30 šovinių. Nors jie tvirtino, kad turi kulkosvaidžių, granatų ir net kelis minosvaidžius, bet ką tie ginklai reiškia prieš vokiečių patrankas ir tankus!

Išvažiuoju

Kiek pailsėjęs, liepos 5 d. išėjau pasižvalgyti pažįstamų, nes nenorėjau tikėti, kad visi lietuviai Vilnių jau paliko. Pirmą pažįstamą lietuvę su dviem dukrelėm sutikau Artilerijos gatvėje, o antrą — su viena dukrele Liejyklos gatvėje. Abi sakė, kad niekur nesitrauks iš Vilniaus. Liepos 6 d. nukeliavau į Antakalnį, aplankiau Šv. Petro ir Povilo šventovę ir pažįstamus Pušyno gatvėje, bet šie jau buvo pasirengę palikti Vilnių.

Kadangi buvau uniformuotas ir turėjau atitinkamus dokumentus, tai vaikštinėjau po miestą laisvai ir visur mačiau tik ginkluotus vokiečius, o atsparos punktų mieste buvo labai daug. Prie paruoštų ginklų budėjo vokiečiai kariai.

Liepos 7 d. buvo labai graži ir rami, tik kažkur rytuose girdėjosi patrankų dundėjimas. Bet kai pažįstamų jau labai mažai buvo likę, tai ir aš nutariau pasitraukti. Liepos 7 d. temstant, nubraukęs sūrią ašarą, kariniu ešalonu išvykau Kauno link.

Prieš kurį laiką JAV-se sutikau net du asmenis, kurie pergyveno naują Vilniaus okupaciją, bet nė vienas nebuvo girdėjęs apie lenkų partizanų kovas prieš vokiečius Vilniaus mieste.

Vilnietis

Žmogaus teisių demonstracijoje Toronte jos dalyviai vienas po kito per mikrofoną skelbia jiems žinomų sovietų kalinamų asmenų pavardes. Ypač daug buvo girdėti lietuviškų pavardžių

Nuotr. St. Dabkaus

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

VESTUVININKŲ VARGAI

Namo grįžtančių vestuvininkų problemas "Tiesos" dienraščio 1981 m. 186 nr. paliečia specialus korespondentas Bronius Čekanauskas savo rašiniu "Sudrumsta šventinė nuotaika". Tą nuotaiką drumsčia užtvaros keliuose, prie kurių suaugusieji reikalauja svaigalų, vaikai — saldainių. Jaunavedžiai su savo palyda dažnai neskuba grįžti namo ar į vestuvėms skirtas sales. Kauniečiai dažnai užsuka prie Kauno marių, suvalkiečiai — prie Nemuno, o vilniečiai kartais net aplanko ir Trakus su senąja pilimi. Tokių kelionių metu nerimauja piršlys, laukdamas netikėtų užtvarų, kurias tegalės pašalinti portfelyje vežami svaigalai. Svočiutei lengviau — pakaks saldainių iš krepšelio. P. Čekanauskas vaizdžiai pasakoja: "Rieda vestuvininkų mašinų kolona. Ir staiga prieš keliasdešimt metrų iš pakelės ant asfalto nuvirsta medis. Cypia mašinų stabdžiai. Iš griovio prie jų subėga įkaušusių 'sveikintojų' būrys. Vieno rankoje stiklinė. 'Įpilk, piršleli, įpilk' — traukia nedarnus choras. Piršlys nepila. Jis įbruka į rankas butelį baltosios, vyriausias pabrolys — antrą. Užtvara pakyla. Mašinos važiuoja toliau. Bet... Pamiškėje ties posūkiu žmogaus juosmens aukštyje kabo virvė... Vėl 'garbės vartai'. Ir vėl duok. Ko piršliu ėjai, jei vaišinti nenori?..." Dažnai užtvaros pažeidžia eismo taisykles, bet jų organizatoriai atsakomybėn traukiami labai retai: "Todėl apgirtę lupikautojai ritina ant kelių akmenis, verčia medžius, deda vinių prikalinėtas lentas. Kokių tik užtvarų nepadaroma, siekiant geidžiamo butelio... O juk tai paprasčiausias chuliganizmas, kuris nesiderina su jokiais papročiais, jokiomis tradicijomis..."

PIRŠLIŲ ATSIMINIMAI

Pasak B. Čekanausko, kai vestuvėse susitinka keli piršliai, kartais įdomu būna pasiklausyti jų pasikalbėjimo. Pvz. vienas taria: "Kai sutuokiau Onutę su Jonuku, pakeliui mus net šešis sykius sustabdė. Namo visiškai su plonu portfeliu grįžau..." Antras atsiliepia: "O mane net dešimt kartų stabdė..." Prie B. Čekanausko rašinio redakcija pridėjo kybartiškio J. Povilaičio atsiųstą laišką: "Gegužės pabaigoje buvau piršliu vestuvėse. Saulėtą nuotaiką nelauktai sugadino nepažįstami žmonės. Prie Gelgaudiškio, kai važiavome į Panemunę, mums užtvėrė kelią. Beje, prieš tai jau buvome įveikę aštuonias užtvaras. Mano mašina buvo papuošta žalvario pasaga. Užkabinta nepažįstamųjų per kelią ištemptos virvės, ji išmušė 'Žigulių' langą. Incidento metu teko net milicijos darbuotojus kviestis. Ką ir bekalbėti apie šventišką nuotaiką..."

GIRTI GELBĖTOJAI

Vestuvininkų skundus papildo tos pačios "Tiesos" 1981 m. 220 nr. įdėtas A. Remeikio laiškas: "Gyvenu Klaipėdoje. Ne sykį mačiau, kaip jaunavedžių poros važiuoje į Girulius prie jūros. Tai savotiška tradicija. Palikę automašinas aikštelėje, jaunieji ir jų palyda prie jūros keliauja pėsčiomis. Sugrįžtančių jų nuo jūros prie automašinų dažnai tykoja Girulių gelbėjimo punkto darbuotojai. Užtverdami kelią, jie reikalauja iš palydos išpirkos — degtinės. Vieną birželio šeštadienį mačiau, kaip gelbėtojai tokiu būdu išprašė degtinės net iš aštuonerių vestuvių. Ir visa tai jie darė darbo metu... Gautą iš vestuvininkų degtinę taip pat gėrė darbo laiku. Ši 'tradicija' tikrai nepuošia mūsų pajūrio..." Šie pranešimai liudija, kad noras prievarta gauti iš vestuvininkų degtinės, laikytinas paprasčiausiu chuliganizmu, yra paplitęs visoje Lietuvoje.

REKORDINĖ OPERACIJA

Vilniaus universiteto širdies ir kraujagyslių chirurgijos klinikoje, vadovaujant prof. A. Marcinkevičiui, buvo padaryta tritūkstantoji operacija su dirbtine kraujo apytaka. Tokios operacijos čia buvo pradėtos 1964 m. Prie dirbtinės kraujotakos metodikos bei aparatų tobulinimo daug prisidėjo: docentai A. Baublys ir G. Martinkėnas, asistentai A. Matulionis ir J. Ivaškevičius, gydytojai S. Bagušauskienė ir B. Jurkuvėnas, technikai R. Grybas ir S. Lučka. Pradžioje širdies operacijai reikėdavo 3-5 litrų kraujo, o dabar pakanka vieno ar pusantro litro. Kartais apsieinama ir be papildomo kraujo. Tokiose operacijose be didesnio pavojaus gyvybei pakeičiami 1-3 vožtuvai dirbtiniais, atliekamas vainikinių kraujagyslių atstatymas, įgimtų širdies ydų atitaisymas.

NAUJA PROFSĄJUNGA

Lietuvoje buvo įsteigta nauja vaisių, daržovių ūkio ir paruošų darbuotojų sąjunga, turėsianti apie 32.000 narių. Ji, kaip ir kitos profsąjungos, yra visiškoje kompartijos kontrolėje. Organizaciniam naujos profsąjungos biurui vadovavo Respublikinės Profsąjungų Tarybos pirm. I. Andrijanovas. Naujoji profsąjunga turės tobulinti gamybą, geriau aprūpinti gyventojus sodų bei daržų produkcija. Apie pačių šios profsąjungos narių darbo bei gyvenimo sąlygų pagerinimą net nebuvo prasitarta.

AŠTUNTASIS TOMAS

Artėjant 1981 m. užbaigai, K. Poželos spaustuvė Kaune baigė spausdinti VIII-jį "Lietuviškosios tarybinės ensiklopedijos" tomą, kurio apimtis yra 151,8 leidybinio lanko. Kiekvienas tomas yra leidžiamas 75.000 egzempliorių tiražu. Aštuntasis turi 6.711 straipsnių, apie 1.700 spalvotų ir nespalvotų nuotraukų, 56 tekstinius ar įklijuotus žemėlapius. Tomas pradedamas informacija apie prancūzų poetą Žaną Moreasą ir baigiamas italų tapytoju Pinturika. Sulietuvintų tikrinių vardų originalai pateikiami tomo užbaigoje.

RAŠYTOJOS TĖVIŠKĖ

Apie Julijos Žymantienės-Žemaitės tėviškę Bukantėje savo atsiųstu laišku "Literatūros ir Meno" savaitraščiui 1981 m. gruodžio 5 d. laidoje prašneko vilnietis Adolfas Sprindis. Ten 1965 m. buvo atidarytas memorialinis muzėjus, atnaujintas senasis gyvenamas namas. Didžiulis tvenkinys ant Blendžiavos turėjo žydinčių vandens lelijų, pukšinčių žuvų. Tas tvenkinys Žemaitei buvo giliai įstrigęs atmintin. Apie jį A. Sprindis pasakoja: Tvenkinys slūgsojo ir atidarius muziejų, daug ką jis priminė, ir akis malonu buvo paganyti. Dabar tvenkinio nėra. Kažkam jis užkliuvo. Jo vietoj tįso neišbrendama dilgėlių ir kiečių jūra, žiovi iškasti grioviai. Nėra ir medžių. Tik vienišas namas stūkso and kalnelio. Aišku, tvenkinį reikia vėl įrengti. Bet kas tai padarys? Apleistas ir vieškeliukas nuo Plungės-Skuodo plento, išmuštas, išburbintas traktorių — vienos duobės. Anksčiau prie Bukantės buvo galima privažiuoti tiesiai iš Plungės, pro Žemaitės minimą koplyčią. Dabar — 5 km lankstas. Pačioj Bukantėj vėlgi nėra jokios mašinų sustojimo aikštelės, gražus dirvonėlis ištryptas, išminkytas, nes ekskursantų netrūksta. Prašosi papildoma ir muziejaus ekspozicija. Čia nėra nė vienos knygos apie Žemaitę, kad ir stambaus akademinio leidinio 'Žemaitė', K. Umbraso, J. Butėno, J. Jasaičio monografijų, žymių žmonių pasisakymų apie rašytoją. Tuo atžvilgiu daug laimingesnis P. Višinskio muziejėlis Ušnėnuose, didesnė ir jo prižiūrėtojų iniciatyva. Bukantė laukia dėmesio ir tvirtos rankos." V. Kst.

Simon's TRAVEL

KVIEČIAME KELIAUTI KARTU Į LIETUVĄ

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITAS PASAULIO ŠALIS

KELIONĖS 1982 METAIS

VILNIUS

balandžio 8-15
gegužės 13-20
rugsėjo 9-16
rugsėjo 30 - spalio 7

13 DIENŲ SU GIMINĖM!!!

VILNIUS — RYGA

gegužės 20 - birželio 3
gegužės 27 - birželio 10
liepos 8-22
liepos 15-29
rugsėjo 2-16
gruodžio 20 - sausio 3

Vilnius — Leningradas birželio 17 - liepos 1
Vilnius — Talinas rugpjūčio 12-26

- *Sutvarkome iškvietimus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos.*
- *Nuperkame Lietuvoje giminėms kooperatinius butus, automobilius bei kitus pageidaujamus daiktus.*
- *Sąžiningai tarpininkaujame, tvarkant palikimus giminėms Lietuvoje.*

Smulkesnių žinių teiraukitės:

Toronto tel. (416) 537-3060 arba 532-8772
MONTREAL tel.(514) 669-8834 TELEX 06-986766 TOR
CHICAGO tel. (312) 673-5391 arba 654-4238
2385 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1X2 Canada
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

Hamiltono vyskupo Valančiaus mokyklos mokiniai, Jaunimo Centre suvaidinę Alės Rūtos muzikinį scenos veikalėlį "Žiogas ir skruzdės". Režisavo E. DAUGUVIETYTĖ-KUDABIENĖ. Viduryje — Žiogo vaidmenį atlikusi VIII skyriaus mokinė GVINA JASEVIČIŪTĖ
Nuotr. J. Miltenio

HAMILTON ONT

Aš esu Žiogas, pievų valdovas!
O, man laisvė žalio lauko,
Mano dainos pievom plaukia...

VYSK. VALANČIAUS MOKYKLA gruodžio 20 d. Jaunimo Centro salėje atliko Kalėdų eglutės programą, suvaidindama Alės Rūtos-Nakaitės 3 v. muzikinį scenos vaizdelį "Žiogas ir skruzdės".

Šis veikalas prieš 40 metų pirmą kartą pasirodė Kauno Jaunimo Teatre. Žinoma, tokio profesinio atlikimo mes nepajėgėme išvystyti — ten buvo puiki, melodinga Viktoro Kuprevičiaus muzika, palydima simfoninio orkestro, vaidino prityrę aktoriai, stebindami žiūrovą. Kas matė veikalą, iki šiol jo pamiršti negali.

Tačiau ir Hamiltono lituanistinės mokyklos mokinių entuziazmas bei vaidyba visais atžvilgiais buvo pasigėrėtina.

Besiruošiant šeštadieniais pamokos šiek tiek nukentėjo. Diktantams ir skaitymui mažai buvo skirta laiko, bet vaikus praturtino rolės. Mokykla įgavo naują veidą. Pamokų metu buvo kartojami teksto žodžiai, mokomasi dainuoti ir šokti. Nors Žiogas tinginys, bet šį kartą jis dirbo daugiausia. Taip pat ir kiti mokiniai prisimins, kaip stropiai ruošėsi, kurdami gėlių, vabzdžių, grybų ir kitų miško gyventojų pasaulį Kalėdų eglutės programai.

"Žiogo ir skruzdžių" pastatymas buvo nelengvas. Darbo daug, o laikas ribotas. Tam dideliam darbui vadovavo mokyklos vedėjas Kazimieras Mileris, pasikvietęs režisuoti energingą ir ištvermingą režisorę Eleną Dauguvietytę-Kudabienę. Jos gabumai buvo nepaprastai didelis įnašas, statant šį veikalą. Kad darbas sparčiau eitų, E. Kudabienė pasikvietė talkon aisistentes — Mariją Kalvaitienę ir Danutę Kekienę. Muzika ir dainomis rūpintis pakvietė Sandrą Babeckaitę-Raudienę, tekstu ir sufleravimu — Gertrūdą Repčienę, šokiais — Dalią Pajarskaitę, butaforija — Danutę Lukavičiūtę. Aprangos eskizai, medžiagų parūpinimas — Aldonos Baltakienės ir Danguolės Prunskutės-Alderdice su Rudaitiene ir kitomis mamytėmis. Didžiausią siuvimo naštą nešė Danguolė Alderdice. Ji ne tik dienomis, bet ir naktimis siuvo. Iš viso scenoje pasirodė 58 aktoriai, kuriuos reikėjo aprengti! Tai Žiogas, skruzdėlytės, gėlės, drugeliai, grybai, vabalai ir kiti miško gyventojai. Scenovaizdžiu rūpinosi Kazimieras Mikšys su Bernardu Mačiu, Dziemonu ir kitais tėveliais.

Uždangai prasiskleidus, išvydome patrauklų miško vaizdą su jo gyventojais. Jie vaidino, šoko, dainavo ir deklamavo. Pagrindines roles puikiai atliko Žiogas — Gvina Jasevičiūtė, Skruzdėlių Motina — Onutė Stanevičiūtė, Mažoji Skruzdėlytė — Andrė Meškauskaitė, Darbščioji Skruzdėlytė — Rima Alderdice, Pasakorius — Stasys Bakšys, Storas Vabalas — Arūnas Raguckas, maži vabalai — Petras Babeckas ir Algis Dziemonas, Baravykas — Algis Rudaitis, Baravykienė — Kristina Enskaitytė, jų sūnus — Paulius Palčiauskas, Musmiris — Tomas Kekys, Musmirienė — Kristina Alderdice. Energingai į bendrą darbą buvo įsijungę visi mokiniai, mokytojai ir tėvai. Visų įdėtas darbas atnešė gražių rezultatų, o spalvinga apranga visus žavėjo. Reikia tikėtis, kad šį puikų veikaliuką dar teks ir kitur suvaidinti.

Už gražiai atliktą programą Kalėdų senelis visus vaikučius apdovanojo. Mokyklos vedėjas padėkojo artistams, darbščiai režisorei ir žiūrovams, kurių buvo pilnutėlė salė. Po vaidinimo visi buvo pakviesti pasivaišinti. Gausiomis vaišėmis rūpinosi tėvų komitetas.

Mokykla yra nepaprastai dėkinga prel. dr. Juozui Tadarauskui už $400 auką ir Hamiltono Lietuvių Bendruomenei — už $300 auką. **M.K.**

MIRUSIEJI. Sausio 2 d. lietuvių Šv. Jono kapinėse Mississaugoje palaidota a. a. Aldona Trumpickienė, Mykolo žmona, ilgą laiką sirgusi sunkia galvos vėžio liga. Sausio 6 d. Hamiltono Holy Sepulchre kapinėse palaidota našlė Vladė Juodelienė, kaimynų atrasta mirus savo bute.

E. ANT. LIAUKAI sugrįžo iš Brazilijos, ten viešėję 3 savaites. Sao Paulo mieste gyvena E. Liaukienės tėvai, kurie ten yra imigravę iš Lietuvos 1928 m. Dukra ir žentas buvo nuvykę ten atšvęsti tėvelių 50 metų vedybinės sukakties.

AV PARAPIJOS CHORAS suruošė tradicinį balių. Valdybai dabar vadovauja Br. Grajauskas. Naujasis choro pirmininkas stengiasi sustiprinti parapijos chorą, kviečia grįžti buvusius dainininkus ir ieško naujų.

St. F. DALIUS prie savo namų ištiko didelė automobilio nelaimė — jų automobilis susidūrė su kita priešais atvažiuojančia mašina. Abu Daliai sunkiai sužeisti ir užpakalinėje sėdynėje sėdėję du jų vaikaičiai.
K. M.

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA kviečia visus Hamiltono ir apylinkių lietuvius dalyvauti Vasario 16 minėjime š. m. vasario 14 d. 4 v.p.p., Scott Park gimnazijos salėje. Paskaitą skaitys jauna veikėja iš Montrealio Rasa Lukoševičiūtė, meninę programos dalį atliks vietinės meno grupės.

Vasario 16 proga, vasario 14 d., 10.30 v. r., Aušros Vartų parapijos šventovėje bus iškilmingos pamaldos. Visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. **A. P.**

ATITAISYMAS. "TŽ" 3 nr. išspausdintoje XXV Lietuvių Dienos apyskaitoje išlaidų skiltin, taisant korektūras, pateko nereikalinga eilutė — "JAV dolerių skirtumas $37.62." Ji turi būti tiktai pajamų skiltyje. **Red.**

Windsor, Ontario

KLB WINDSORO APYLINKĖS metinis, visuotinas susirinkimas įvyko 1981 m. lapkričio 15 d. Pranešimus padarė valdybos pirm. Vytautas Kutkus, ižd. Virginija Kuraitė, Vasario 16 gimnazijai remti būrelio globėjas M. Šilinskas ir revizijos komisijos pirm. Stasys Naikauskas. Iš padarytų pranešimų paaiškėjo, kad apylinkės veikla buvo sėkminga, gerai pasisekusi "Carroussel '81" ir netuščias apylinkės iždas.

Susirinkimas nutarė iš turimų lėšų skirti lietuviškai veiklai: "Tėviškės Žiburiams" $50, KL Jaunimo Sąjungai $100, Kanados L. Fondui $50, Vasario 16 gimnazijai remti būreliui $53.

Sekančiame susirinkime, įvykusiame 1981 m. gruodžio 13 d. buvo išrinkta nauja apylinkės valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis: Č. Kuras — pirmininkas, R. Dumčius — iždininkas, P. Kairys — sekretorius. Pirmas šios naujos valdybos darbas bus tinkamai paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventę. **Č.K.**

• **Naujiem skaitytojam "Tėviškės Žiburiai" pirmaisiais metais — tiktai $12.**

Winnipeg, Ontario

A. a. ALEKSANDRAS RADZEVIČIUS. Po penkerius metus trukusios ligos 1981 m. gruodžio 22 d. St. Boniface ligoninėje mirė A. Radzevičius. Jis buvo gimęs 1909 m. Lietuvoje. 1930 m. vedė Konstanciją Svobūnaitę. Tarnavo muitininku Virbalyje ir Ramoniškėje. Susilaukė 4-rių sūnų — Vytauto, Leono, Stasio ir Algio.

1949 m. atvyko velionis Kanadon ir apsigyveno Winnipege. Gavo darbą "Imperial Optical" bendrovėje kaip akinių stiklų šlifuotojas. Ten dirbo 15 metų iki pat išėjimo pensijon.

Nuo pat pirmų dienų Winnipege įsijungė į lietuvišką veiklą. Kaip tik tuo laiku lietuviams kilo mintis įsigyti savą šventovę. Tuo reikalu buvo sušauktas pirmas pasitarimas, ir jis parėmė tą mintį ne tik žodžiu, bet ir $20 auka. 1953 m. po dideliu nuomonių skirtumo ir ginčų buvo nutarta statyti šventovę. Išrinktas statybos, nebe įsigijimo komitetas, kurin velionis įėjo vicepirmininko pareigom. Vaikai — jau vyrukai įsijungė į tautinių šokių grupę, visuomeninį veikimą; ypač plačiai reiškėsi Vytautas ir Leonas.

Tėvai, dirbdami ilgas valandas, rūpinos vaikų išmokslinimu ir visus keturis sūnus, kaip sakoma, pastatė ant kojų. Vytautas gyvena Otavoje, Leonas — Toronte. Abu turi valdines tarnybas. Stasys Vankuveryje turi savo elektros įrengimų įmonę. Algis dirba aerodrome kaip administratorius.

Laidotuvių pamaldos įvyko 1981 m. gruodžio 28 d. Šv. Kazimiero šventovėje. Pamaldų metu skaitymus atliko sūnus Vytautas ir krikštó sūnus, atvykęs iš Čikagos — "Amerikos Balso" reporteris Romas Sakadolskis.

Paskutinį patarnavimą, nešdami Aleksandro kūną į poilsio vietą Visų Šventųjų kapines, atliko 4 sūnūs, krikšto sūnus R. Sakadolskis ir LB valdybos pirm. Juozas Grabys.

Po laidotuvių visi jose dalyvavę buvo pakviesti pusryčių į parapijos salę. Pusryčius šeimai suruošti padėjo Ona Demereckienė ir Viktorija Daubaraitė.

Korespondentas

AUKOJO LIETUVIŲ FONDUI. 1981 m. gruodžio pradžioje mirė **a. a. Artūras Balbonas.** Jo atminimą draugai bei giminės įamžino KL Fonde savo aukomis. Aukojo $20: Elizabeth Balbon; $10: Fred Balbon, M & J Grabiai, Augustas Kleinys, Mečys Šarauskas, Vaclovas Šerkšnys, Vera Zavadskienė, Mykolas Januška, Vincas Januška; $5 ir mažiau: Valentinas Rutkauskas, Ona Demereckienė, Vaclovas Stankevičius.

A. a. Aleksandras Radzevičiaus atminimą įamžino KL Fonde draugai, pažįstami bei giminės. Aukojo $100: Vytas Radžius; $20: Alfa ir Aldona Balčiūnai, John ir šeima Timmerman, Mykolas Januška, Vincas Januška; $10: Ona Demereckienė, Juozas Grabys, Eugenijus ir Kazė Kalasauskai, Antanas ir Jonė Kuncaičiai, Vytas ir Jadvyga Krisčiūnai, Valentinas ir Aldona Rutkauskai, Mečys ir Ema Šarauskai, Vera Zavadskienė, Petras ir Ona Žiminskai; $5 ir mažiau: Judita Barkauskaitė, Kazys ir Apolonija Malaškevičiai, Jonas ir Marija Mališauskai, Kazys Blažys, Victor Borax, Česius ir Donata Jankauskai, Marija Januškienė, Petras Bagdonas, Stasys Surdokas.

KL Fondas

St. Petersburg, Florida

LIETUVIŲ KLUBAS 1981 m. gruodžio mėnesį paminėjo savo veiklos dvidešimtmetį trimis renginiais — dailės paroda, pokyliu, rankdarbių ir nuotraukų paroda. Sukaktuviniame pokylyje klubo patalpose dalyvavo 350 asmenų, jų tarpe keletas kviestinių vietinių amerikiečių pareigūnų.

TRADICINĖS KŪČIOS buvo surengtos 1981 m. gruodžio 24 d. Dalyvavo 360 asmenų. Kalėdinę eglutę ir valgius paruošė Lietuvių Klubo šeimininkė M. Juodienė. Buvo ir meninė programa — kalėdinis montažas su giesmėmis ir deklamacijomis.

LOS ANGELES LIETUVIŲ DRAMOS SAMBŪRIS sausio 30 d., 4 v. p.p., Lietuvių Klubo salėje vaidins A. Škėmos "Živilę".

(Nukelta į 7-tą psl.)

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas TALKA

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v. p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

MOKAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%
santaupas	13%
term. depoz. 1 m.	14¼%
term. depoz. 3 m.	13%
reg. pensijų fondo	14%
90 dienų depozitus	14¼%
IMAME UŽ:	
nekiln. turto pask.	18%
asmenines paskolas	20%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

ČIKAGOS LIETUVIAI 1981 m. gruodžio 13 d. pagerbė prieš 10 metų mirusį generalinį Lietuvos konsulą a. a. dr. Petrą Daužvardį. Mišias su septyniais kunigais koncelebravo prel. J. Balkūnas. Savo pamoksle jis priminė, kad dabartinėje Lietuvos vergijos naktyje mūsų tautai yra reikalingi tokie kelią rodantys žiburiai, kokiu buvo a. a. dr. P. Daužvardis. Lietuva tebėra gyva savo "Katalikų Bažnyčios Kronikoje", R. Kalantos liepsnose. Jai prisikelti padės Amerikos Lietuva, tą uždavinį jau kartą atlikusi 1918 m. Akademinę pagerbimo dalį didžiojoje Jaunimo Centro salėje pradėjo rengėjų komiteto pirm. dr. L. Kriaučeliūnas, paprašydamas dalyvius atsistojimu pagerbti garbaus velionies atminimą. Pagrindiniu kalbėtoju buvo iš Niujorko atvykęs gen. konsulas A. Simutis, nušvietęs a. a. dr. P. Daužvardžio nueitą gyvenimo kelią bei jo veiklą. Į JAV atvykęs 1915 m., jis čia baigė augštuosius teisės mokslus, Lietuvai skyrė visas savo jėgas, atsisakydamas net poilsio atostogose. Kai Lietuvą okupavo Sovietų Sąjunga, velionis gavo V. Krėvės vardu atsiųstą telegramą, įsakančią uždaryti konsulatą Čikagoje ir jo turtą perduoti Sovietų Sąjungos pasiuntinybei. Savo telegrama dr. P. Daužvardis atsisakė tai padaryti, pasmerkdamas sovietinę Lietuvos okupaciją. Velionies mirtis buvo didelis smūgis, bet jį pakeitė konsulinėn tarnybon įsijungusi velionies žmona. Apie velionį taip pat kalbėjo inž. J. Jurkūnas, primindamas, kad dr. P. Daužvardis Čikagoje išgyveno beveik 35 metus, pasakė apie 5.000 kalbų. Jis atsisakė pasiūlymų profesūrai, advokatavimui, visas savo jėgas skirdamas Lietuvos laisvės reikalams, lietuvių vienybei. Minėjimui pritaikytų dainų programą atliko solistai M. Momkienė ir A. Brazis su jiems akompanavusiu muz. A. Vasaičiu. Po akademijos įvyko dr. L. Kriaučeliūno surengtas pabendravimas su Daužvardžio šeima Tautiniuose Lietuvių Namuose.

POLITINIŲ STUDIJŲ SAVAITGALIS įvyks Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje sausio 30-31 d.d. Šiuos tradiciniais tapusius savaitgalius prieš 14 metų pradėjo rengti Los Angeles Lietuvių Fronto bičiuliai. Dabar jau trejus metus ruošon įsijungia LB Vakarų apygarda ir Jaunimo Sąjungos skyrius.

KARDINOLAS AGOSTINO CASAROLI, Vatikano valstybės sekretorius, lydimas prel. A. J. Bačkio, dalyvavo Gvadalupės Madonos 450 metų apsireiškimo sukakties iškilmėse Meksikoje. Grįždamas į Vatikaną, jis su prel. A. J. Bačkiu bei kitais palydovais lankėsi Vašingtone. Kardinolas A. Casaroli buvo priimtas prez. R. Reagano ir JAV valstybės sekr. A. Haigo. Pokalbiuose su sekr. A. Haigu dalyvavo ir prel. A. J. Bačkis, Vatikano viešųjų Katalikų Bendrijos reikalų pasekretoris. Pastarasis turėjo tik tris valandas laiko aplankyti savo tėvus Lietuvos pasiuntinybėje.

HARTFORDO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ "Berželis" savo veiklos dešimtmetį paminės koncertu ir specialiu pokyliu vasario 20, šeštadienį, 7 v.v., Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje New Britain, Conn.

"THE NEW YORK TIMES" 1982.I. 3 paskelbė atsišaukimą, skatinantį valstybių vadus, visuomenę ir sovietinio bloko gyventojus remti visais įmanomais būdais lenkų "Solidarumo" uniją ir Afganistano žmones, kovojančius už savo kraštų laisvę. Atsišaukimą pasirašė bendrinių organizacijų atstovai — bulgarų, čekoslovakų, vengrų, lietuvių (PLB pirm. Vytautas Kamantas), Amerikos rusų, turkestaniečių, gudų, estų, latvių, lenkų, slovakų, žydų.

Venecuela

KAPELIONAS KUN. ANTANAS PERKUMAS, SDB, artėjančių Kalėdų proga gruodžio mėnesį aplankė daug lietuviškų šeimų, arčiau susipažino su jų vaikais. Apsilankymą pas prekybininkus teko atidėti sausiui, nes gruodyje jie buvo perkrauti darbais. Kūčių vakarienę kun. A. Perkumas, SDB, suruošė saleziečių centre, dalyvaujant trims vyskupams, gausiems kunigams ir broliukams. Jiems jis įteikė tradicinę kalėdinę kortelę, kurioje buvo matyti lietuvių jaunimas, pasipuošęs tautiniais drabužiais. A. Vaisiūnienės pranešimu, gruodžio 26, antrą Kalėdų dieną, kun. A. Perkumas, SDB, dalyvavo inž. Broniaus ir Ninos Deveikių viloje suruoštame pobūvyje, kur prie kalėdinės eglutės susitelkė 16 tautiečių. Jų eilėse, be šeimininkų, buvo VLB krašto valdybos pirm. dr. V. Dambrava, prof. dr. A. Jaloveckas, Julius ir Aleksandra Vaisiūnai, G. Orentas, iš Guarico miestelio atvykęs ten labai populiarus gydytojas J. Hermanavičius, valdžios apdovanotas keliais ordinais. Su šeimomis susidarė gražus lietuvių būrelis, galėjęs viens kitam lietuviškai palinkėti linksmų Kalėdų. Taip Kalėdų šventės praėjo lietuviškoje nuotaikoje. Visi dalyviai reiškė viltį, kad 1982 m. pavyks atgaivinti lietuvišką mokyklėlę.

Argentina

A. a. KAZIMIERAS DEVEIKIS 1981 m. gruodžio 4 d. staiga mirė Buenos Aires ligoninėje, pasveikęs po padarytos kojai operacijos, besiruošdamas grįžti namo. Velionis, sulaukęs 76 metus amžiaus, Argentinon buvo atvykęs 1929. Čia jam sunkaus darbo ir sugebėjimų dėka pavyko įsigyti geležies apdirbimo įmonę. Liko žmona Konstancija, dukros Elena, Alicija ir Elvyra, sūnus Vincas, vaikaičiai ir daug giminių Argentinoje, brolis Stasys Los Angeles mieste. Palaidotas Buenos Aires kapinėse.

Australija

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ PARAPIJOS sekmadieninė mokykla mokslo metus užbaigė 1981 m. gruodžio 6 d. Iškilmė buvo pradėta pamaldomis. Mišias atnašavo mokyklos globėjas kun. P. Butkus, o kun. P. Martuzas savo pamoksle ragino tėvus vaikus leisti į lietuvišką mokyklą. Giedojo muz. B. Kiverio vadovaujamas "Dainos" choras ir pačių mokinių chorelis. Skaitymą atliko ir aukas atnešė mokiniai. Oficialioji mokslo metų užbaigos dalis įvyko parapijos salėje. Ją pradėjo mokyklos vedėja Julija Lašaitienė padėkos žodžiu pasitraukiančiai mokytojai Jadvygai Burokienei. Mokiniai ir vaikų darželio lankytojai suvaidino kalėdinį vaizdelį, atliko liaudies dainų "Pelėda" ir "Grybs baravyks" inscenizacijas. Vyr. klasių mokiniai, akordeonu palydėti P. Viržino, pašoko Kalvelį ir Vėdarą. Scenon buvo iškviesti penki mokyklos absolventai — Simas Ankus, Petras Burokas, Robertas Bučinskas, Danius Stasiūnaitis ir Petras Šumskas. Jie skaitė savo įspūdžius, padėkojo mokytojams, žadėjo tęsti mokslą lituanistiniuose kursuose. Diplomus įteikė mokyklos globėjas kun. P. Butkus, sveikino ALB apylinkės valdybos atstovas A. Giniūnas ir tėvų komiteto pirm. P. Viržintas. Kelias liaudies dainas padainavo mokinių chorelis. Ši sekmadieninė mokykla buvo įsteigta 1956 m. Camperdowne, vėliau perkelta į Lidcombe, kur užbaigė jau 17-tuosius mokslo metus. Mokyklą šiais metais lankė 27 mokiniai, vaikų darželį — 16.

Britanija

KUN. J. KUZMICKIS, gyvenantis Bradforde, prieš Kalėdas buvo susirgęs ir gydėsi ligoninėje. "Europos Lietuvio" pranešimu, jis jau išėjo iš ligoninės ir išvyko į poilsio namus pajūryje. Kun. J. Kuzmickis yra spaudos žmogus, daug rašantis "Europos Lietuviui" ir "Tėviškės Žiburiams".

Vokietija

ŠVENTĘ atostogas gruodžio 19 d. pradedantiems Vasario 16 gimnazijos mokiniams dar tos dienos išvakarėse suorganizavo evangelikų kapelionas kun. Fr. Skėrys. Pilies salėje mokinių ir svečių laukė netikėta staigmena — septynių paveikslų vaidinimas "Pelenė", paruoštas pagal brolių Grimų pasaką vyr. klasės moksleivių — Ingridos Pancerytės, Lydijos Kairytės ir Aurelijos Vaičekauskaitės, kurioms teko ir pagrindiniai vaidmenys. Pasakos inscenizacijon buvo įjungta daug būdingų lietuviškų posakių bei dainelių, lenkiška mazurka ir polonezas. Iniciatorėms talkino ir kiti moksleiviai. Jie visi gerai buvo paruošę savo vaidmenis, apvaldę lietuvių kalbos tartį. Tikimasi, kad sulietuvintoji "Pelenė" bus suvaidinta ir kitų kolonijų tautiečiams. Po vaidinimo pasirodė deklamatoriai, skaitovai, mažųjų berniukų penketukas ir mergaičių chorelis. Čia buvo panaudotos trys kalbos — lietuvių, vokiečių ir anglų. Jomis buvo norėta pabrėžti šios lietuviškos gimnazijos mokinių sudėtį.

KŪČIŲ VAKARIENĖ buvo surengta gimnazijos valgyklos salėje. Maldą sukalbėjo ev. kun. Fr. Skėrys, Luko evangeliją skaitė mokytoja D. Grybinaitė. Pagal tradiciją Kalėdų eglutės žvakes uždegė: gimnazijos direktorius J. Kavaliūnas, kuratorijos valdybos pirm. kun. A. Bernatonis, VLB krašto valdybos pirm. J. K. Valiūnas, ev. kun. Fr. Skėrys, abiturientė L. Valiūnaitė, mokinių komiteto pirmininkė. Visus Kūčių dalyvius pasveikino J. Kavaliūnas. Tada su tradicijomis buvo pradėta Kūčių vakarienė. Kuratorijos valdybos pirm. kun. A. Bernatonis palietė opų klausimą. Pasirodo, gimnazijos tarnautojai kalėdinius priedus gavo iš Bonnos, o bendrabučių tarnautojai liko be jų, nes kuratorijos iždas yra tuščias. Visi mielai pritarė minčiai, kad gimnazijos tarnautojai savo priedus pasidalintų su bendrabučių tarnautojais. VLB krašto valdybos pirm. J. K. Valiūnas palinkėjo mokiniams gerų atostogų, linksmų Kalėdų savo šeimose. Tai betgi nebuvo lengva įgyvendinti, nes tą dieną siautė sniego pūga, radijas pranešinėjo nepravažiuojamus kelius. Kaikurių mokinių tėvai į Kūčias atvyko tik po vidurnakčio. Iš toliau atvykę svečiai turėjo ieškoti vietinės pastogės.

KALĖDŲ SENELĮ suvaidino buvęs Vasario 16 gimnazijos moksleivis Algis Vitkus iš 8591 LS lietuvių kuopos Schwetzingene, šį vaidmenį atliekantis jau keletą metų. Jis sakėsi dovanų berniukų bendrabučiui atvežęs televizijos anteną, o mergaičių bendrabučiui — siuvimo mašiną, nors mergaitėms labai reikėjo televizoriaus. Mat prieš šešerius metus estrados sol. Lenos Valaitytės, buvusios moksleivės, padovanotas spalvotas televizorius baigė atgyventi savo dienas. Vėliu paaiškėjo, kad mergaitės gavo ne siuvimo mašiną, o spalvotą televizorių. Dovanotųjų būreliui Schwetzingene vadovauja sol. L. Valaitytės brolis Vilius Valaitis, o sutelktas lėšas tvarko Jonas Vitkus. Kiti moksleiviai buvo apdovanoti vaisiais, šokoladu, saldainiais, sausainiais ir kalendorėliais. Kalėdų šventei po tūkstantį markių paaukojo B. Magdušauskas iš Schwetzingeno, K. R. Ašokliai iš Ulmeno, Schwetzingeno ir Darmstadto lietuvių sargybos kuopos — po 300 DM. Kalėdinę šventę aprašė "Lampertheim Zeitung" atstovas, įdėdamas ir vieną nuotrauką.

Pertraukos metu Ketvirtajame Mokslo ir Kūrybos Simpoziume Čikagoje. Kairėje (palenkęs galvą) — JAV LB pirm. inž. VYTAUTAS KUTKUS, kun. dr. TOMAS ŽIŪRAITIS, OP, rašytojas ANATOLIJUS KAIRYS Nuotr. P. Maletos

Filminio pobūdžio romanas

Eduardo Cinzo "Mona" arba savaitgalis Ardėnų pilaitėje

VYTAUTAS A. JONYNAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Atomazga

Nuo to momento logiškai visas veiksmas privalėtų riedėti laimingos atomazgos — "happy end" kryptimi. Skaitytojas beveik tikras, kad Mona, įpratusi dirbti su nelaimingais žmonėmis, pasirinks savo žmogiškąja lemtimi likti su Dogeniu. Cinzas nepasirenka šios saldžiai romantiškos atomazgos. Romano pabaiga staigi, nelaukta, kone "Deus ex machina". Iš pirmo žvilgsnio ji skaitytoją nuvilia, kaip dirbtinė.

Ją paaiškint galima būtų dvejaip, nors esmėj tie dalykai susipynę. Visų pirma — techniškų požiūriu. Romanas, kaip minėjom, yra platesnės apimties kūrinio (vadinkim jį "Lefontų šeimos saga") dalis. Upėn įbridusi tilto dalis. Kokios bus tolesnės peripetijos, mes nežinom. Bet autorius privalėjo, taip sakant, apsidraust, susikaupt, surikiuot medžiagą (personažus) tolesnei statybai.

Meniškosios tikrovės požiūriu Monos portretas, tiesa, pakankamai spalvingas, atskleidžiantis jos dvasinį pasimetimą, bet tai nėra gyvenimo vėtrom užgrūdinto asmens charakteris. Priešingai, staigūs užsiliepsnojimai būti geradare, pasidavimai laiko šūkiams, verčiantiems įsivaizduoti šeimyninį gyvenimą kaip nesibaigiančią kovą su patinais, veikiau rodo Moną stokojant vidinio brandumo. "Happy end", kurio pageidautų įpratę į holivudines "sieliankas" skaitytojai, būtų šia prasme kur kas dirbtinesnė atomazga. Deja, žmogaus buitis kur kas slėpiningesnė ir sunkiau išaiškinama, negu grožinio kūrinio "logiškoji" slinktis.

Cinzo kūrinyje aiškiai jaučiame, kad autoriui nesvetima toji žmogaus buities trapumo ir slėpiningumo pagava, jo negalia pažint save, išsivaduoti iš jį nuolat lydinčio vienatvės. Taip pat nesvetimas jausmas, kad nesi apsidraudęs nuo nervinių sutrikimų, jei ne išprotėjimo, kurie tūno čia pat. Atrodytų, jog Cinzui rūpėjo parodyt, kad tik pati, įveikusi psichinio sukrėtimo ir neurozės sūkurius, Mona bus pajėgi pilnai atjausti kitus ir rasti savąją tapatybę. Taip pažvelgus, romano pabaiga tampa natūralia, psichologiškai pateisinama, liudijanti, kad Cinzas žvelgia į rašytojo amatą rimtai ir jaučia atsakingumą prieš skaitytoją.

Priekaištas

Grįžtant prie Monos portreto, tenka padaryt autoriui vieną priekaištą. Šiaip Cinzui yra svetimas polinkis plačiau aiškint priežastis, dėl kurių jo veikėjai tokie ar anokie. Monos atveju jis padaro išimtį ir, mano manymu, be reikalo. Tą nuolaidą skaitytojui randam Monos scenoje su buvusiu mokyklos kapelionu Ledinu:

— Viešpatie Jėzau, Mona, kada gi tu suaugai į moterį! — lyg nusijuokė, lyg atsiduso. — Senis dreba, širdis daužosi kūju, o ji: myliu, bet bijau jo vyriškumo! O kaip kitaip, dukra? Trejus metus kankinaisi atstumtos pažeminime ir neapykantoje! Mes visi nekenčiame tų, kurie mus nuskriaudė, bijome jų! Taigi, Mona, visai normalu, kad ir tu bijai jo... vyriškumo. Ta baimė ilgai negyvens, pamatysi; esu įsitikinęs, kad sekantį kartą, kai suartėsite, nebejausi. Ak, Mona, nei juoktis, nei verkti!... Tu jau vaikystėje visur matydavai nuodėmių pabaisas, kurios persekiojo tave ir dieną, ir naktį. Kai pamatydavau prie klausyklos, o prie jos tu atsiklaupdavai beveik kasdien, pagalvodavau: "Va ir mūsų tobulybės ieškotoja!" Aš ne psichologas, ne man aiškint tokius dalykus, kuriuos tik užuodžiu, bet patarti galiu, nes gerai pažįstu tave: nupurtyk be šeimos užaugusio vaiko kompleksus. Užaugai be tėvų, aptverta nuostatų, įsakymų ir prisakymų gardelyje, todėl tokia jautri, tokia lakia vaizduote, kaip ir visi kaliniai. Po kiekvieno, kad ir labai reto, tėvo apsilankymo, ateidavai prie mano klausyklos ir aš žinodavau, kad vėl papasakosi, kaip sapne mušei tėvą didele, didele lazda. "Mušiau per rankas, per rankas". Tu verki, Mona? Užgavau, įskaudinau tave? Atleisk, dukra, bet reikia tau pasakyti, kad negero tėvo neapykantą negalima perkelti į kiekvieną vyrą. Nepurtyk galvos, nemeluok sau: nekentei savo tėvo, Mona! Su laiku ta neapykanta išnyks, jeigu jau neišnyko. Tau negera būti vienumoje, o gal ir pavojinga... Bijodama,... nekęsdama vieno lyties, gali atsigręžti į tą pačią, kurią Dievas tau paskyrė. Supranti mane?

— Suprantu, tėveli. Man atrodo, kad aš labai myliu vieną draugę... Ta meilė pradeda varginti mane, nes vis dažniau jaučiu, kad...

Jis vėl kilstelėjo ranką..."

Draminiu požiūriu šis dialogas be priekaištų. Sklandus, gyvas, efektingas. Bet to freudinio raktelio, to "dalykų išaiškinimo" galėjo ir nebūti, nes skaitytojas jau spėjo iš daugelio scenelių bei užuominų tekste susivokt apie Monai gresiančius pavojus.

Autorius ir jo žmonės

Savaime suprantama, kad, naudodamasis itin gausiai monologais, dialogais savo personažų charakterizavimui, Cinzas kur ne kur cypteli savo balsu, leisdamas personažams reikšti jo pažiūras. Kiek neįtikima, sakysim, kad eilinė tarnautojėlė apibūdintų Čaikovskio muziką įmantria psichoanalize: "Rusas verkšlena savo pederasto nedalią, ir aš dūsauju su juom." Laimei tokių "a parte" nedaug.

Cinzo žmonės kalba individualizuota kalba, komentuodami gyvenimą jų mąstysenos ir temperamento diktuojamais žodžiais. Kadangi jie tikri, išjausti, "Mona" kaip grožinnis kūrinys prašoka dokumentinį filmą. Bet galbūt todėl, kad tie žmonės tikroviški, nūdieniai, mums aritmi, nuo to nukenčia folklorinis knygos koloritas. Cinzas, tiesa, mini Belgijos gentelių paprotį glaustytis skruostais. Daugiau nelauktas yra vyrų pomėgis čiulpyt damoms pirštelius. Bet tai maždaug viskas, kas ten kitoniška. Vargu ar skaitytojas sielosis dėl to Belgijos egzotiškumo "blankumo".

Šiaip smagi, spalvinga, tvirto braižo, kurį dar pagyvina ironijos gaidelė, ši apysaka turėtų būti mielai pasitikta lietuviškos knygos bičiulių. Gal ypatingai ji rekomenduotina jaunimui, kuriam jos problematika bus dar artimesnė.

Baigiant norėtųsi stabtelti ties vienu ežiaženkliu... Neabejotina, kad Cinzą pastūmėjo rašyt įgimtas talentas. Bet taip pat ir emigracinė situacija. Kai rašytojas nenori ar negali integruotis į visuomenę, jis ieško prieglobsčio kūryboje, mene. Kai jis atmeta socialines visuomenės normas ar sukyla prieš jas, irgi ieško atspirties grožinėje kūryboje. Jau senokai knieti sužinoti, kiek patiems belgams būtų artimi Cinzo veikalai? Kiek priimtina jų krašto pagava? Kur rikiuotųsi jis, jei rašytų prancūziškai? Nes juk būtų šaunu patirti vieną dieną, kad jie aptiko jo kūryboj visai savitą, "lietuvišką" buities nušvietimą.

Eduardas Cinzas, MONA. Romanas. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas, Chicago, 1981 m., 204 psl. Kaina — $8.00.

Grožinis žodis scenoje

Elena Blandytė Los Angeles lietuvių literatūros vakare

Dainininkų ir instrumentalistų lietuviškoji scena, ačiū Dievui, dar nestokoja. Šiems talentams išaugti pilnai patarnauja ir gyvenamųjų kraštų mokyklos. Teatro festivaliai parodė, kad turime gražų būrį ir scenos žmonių. Juos scenos darbui lavina vyresnieji mūsų scenos profesijonalai ir kitataučių mokyklos. Ko iš tikro trūksta (ir gaila, kad visuomenė beveik jų nepasigenda) — tai mūsų rašytojų kūrybos interpretatorių, grožinio žodžio perteikėjų.

Kai Henrikas Kačinskas pasitraukė iš aktyvios scenos veiklos, atrodė, kad naujų ryškesnių talentų šio žanro scenos mene ir nebepasirodys, nes čia be įgimto talento dar reikia gero lietuvių literatūros pažinimo, literatūrinio skonio ir meilės grožinio žodžio kūrybai. Tačiau Kačinskui pakaitalo susilaukėme. Tai Elena Blandytė. Nors ji visai skirtingo charakterio, originali grožinio žodžio interpretatorė, tačiau taip pat su įgimtu talentu, geru literatūriniu skoniu ir meile lietuvių literatūrai.

1981 gruodžio 5 d. Elena Blandytė atliko grožinio žodžio spektaklį Los Angeles Lietuvių Fronto Bičiulių sambūrio suruoštame literatūros vakare Šv. Kazimiero parapijos salėje. Ši vakarų tradicija, pradėta 1965 metais, į Los Angeles lietuvišką sceną yra atvedusi per 20 lietuvių rašytojų ir poetų. Šiais metais literatūros vakaras buvo kitokio pobūdžio: scenoje pasirodė ne lietuvis grožinio žodžio kūrėjas, bet jo kūryba, perleista per interpretatorės Elenos Blandytės prizmę. Šios naujovės bandymas buvo tikrai sėkmingas, nes dalyviai šiuo grožinio žodžio spektakliu tikrai buvo patenkinti. Nuo "patiko" iki "susižavėjau" — tokie buvo visuotini vakaro dalyvių komentarai.

Vakarą E. Blandytė pradėjo programoje neįrašytu Bernardo Brazdžionio "Garbės himnu" — krikščioniška nusilenkimu Dievui už visa tai, kas iš jo ranku išeina. Šis eilėraštis tarsi davė toną ir kryptį visam literatūros vakarui. Kiti E. Blandytės atlikti lietuvių rašytojų kūriniai: Kristijono Donelaičio "Aužuols gyrpelnys", Maironio "Jūratė ir Kastytis", Vinco Krėvės "Užkeikta merga", Bernardo Brazdžionio "Smiltys ir metai" ir

(Nukelta į 7-tą psl.)

Mokslo ir kūrybos simpoziumas V

ANATOLIJUS KAIRYS

Pastabos ir sugestijos

(tęsinys)

Mokslinė programa buvo perdaug išskirstyta į sekcijas, specialybes, seminarus. Tai apsunkino pačių rengėjų darbą ir susiaurino lankytojų galimybę daugiau patirti. Kiekviena mokslo šaka yra specifinė, suprantame, bet reikėtų sutikti, kad čia yra simpoziumas, ne universitetas ir klausytojas nėra studentas. Žmonės nori išgirsti, ne išmokti. Į simpoziumą ateina tie, kuriems įdomus pažangumas, mokslinis laimėjimas, kūrybinė ar kultūrinė informacija, ir tai ne vienoje srityje, o keliose. Ypač tai svarbu humanitarinių mokslų atstovams. Norintieji būti vienoje ir kitoje paskaitoje negalėjo.

Daugumą domino paskaitos ir literatūros, ir psichologijos, ir filosofijos, ir istorijos, ir menotyros. Visa tai reikalinga kunigams, rašytojams, poetams, muzikams ir visiems kultūrininkams, nes priklauso humanitariniams mokslams, kurių atstovų, kaip minėjau, dalyvavo beveik 100%!

Lankytojų noras kuo daugiau pasinaudoti savo kolegų mokslinėmis žiniomis aiškiai nukentėjo. Nukentėjo ir paskaitininkai, nes daugelis jų skaitė įdomias paskaitas mažytei klausytojų grupei. Pvz. ketvirtadienį popiet fizikos-matematikos sekcijoje dalyvavo tik 12 žmonių, struktūroje — 15, erdvės — 20; penktadienį filosofijos seminare — 10, literatūros — (iš ryto) 35, o prieš 12 v. — tik 20, chemijos — 12, istorijos — 20, jūros ir gamtos — 20, stomatologijoje — 20; šeštadienį vibrotechnikoje — 20, žemės moksluose — 15, kalbotyroje — 15 ir t.t.

O tai atsitiko todėl, kad daugumą sutraukė politiniai mokslai. Dėlto sekančiuose simpoziumuose ar nereikėtų panašias mokslo šakas jungti? Pvz. kodėl nesujungti literatūros su kalbotyra, filosofijos su psichologija, istorijos su tautosaka, medicinos su stomatologija, menotyros su architektūra, teologijos su socialiniais mokslais, geografijos su geologija? Tik politinių mokslų nereikia jungti su nieku — juose salės dar ilgai bus perpildytos! Rengėjams būtų mažiau galvosūkio skirstant patalpas, jų reikėtų mažiau, paskaitininkai turėtų gausesnes auditorijas, klausytojai patenkintų savo troškulį daugiau sužinoti ir t.t.

Sudarant mokslinę programą, ypač išeivijos temomis, nebuvo išlaikytas idėjinis-visuomeninis pažiūrų balansas. Dėlto smarkiai nukentėjo vyresnioji išeivijos karta (tai neliečia medicinos ir griežtųjų mokslų). Pvz. abiejų simpoziumų (penktadienį nuo 15.15 iki 17.30 ir šeštadienį nuo 15.00 iki 17.00 v.) nariai buvo V. Kavolis, M. Drunga, D. Lapinskas, A. Liulevičienė, T. Venclova, I. Užgirienė, K. Girnius, I. Maziliauskienė ir T. Remeikis — beveik visi savo politinėmis ir kultūrinėmis pažiūromis priklausą Santvaros-Šviesos ideologiniam blokui. Nebuvo nė vieno iš vyresniosios kartos, kuris būtų atsvėręs kairįjį sparną bei turėjęs drąsos apginti be jokio aiškaus tikslo užpultuosius asmenis ar jų įsitikinimus.

J(uozas) Pr(unskis) "Simpoziumui praūžus" vedamajame ("Draugas", 1981.XII.4) išryškino džiuginančias ir skaudinančias minties objektyviai ir geraširdiškai. Iškėlė vieno kito "mėgėjišką lygį", "šuolius į šalį", "ortodoksiją vyresniesiems", "polinkį į liberalizmą", "srovinę nuotaiką", V. Kavolio kito mokslininko "diskvalifikaciją" ir panašiai.

Objektyvumas yra kiekvienam rašančiam aksioma, suprantama, tačiau geraširdiškumas kartais būna prasilenkimas su faktais, kai kalbama apie tiesą. Tiesa nėra gera širdis, o gera širdis nėra tiesa, nors kunigui taip rašyti labai tinka. Čia rašančiojo nuomonė yra labiau kritiška nei geraširdiška.

Dr. Tomas Remeikis, kuris yra atlikęs visą eilę pozityvių darbų, savo vertybių politikoje rėmėsi "sena medžiaga", neįžiūrėjo nieko naujo dabartinėse politinėse varžybose, todėl jo pasisakymą laikau neišmąstytu. Kalbėdamas apie išeivijos politinę kaitą, kur labiausiai žymus kartų išsiskyrimas ar nesutarimas, dr. T. Remeikis vyresniajai kartai prikišo sustabarėjimą. Esą ją tebeveikia VLIKo, VLAKo, Lozoraičio... politinių ginčų motyvai. Iki šio laiko ji mažai pasikeitusi, jos politinis aklumas esą tolina ją nuo viduriniosios kartos, o jaunesniajai visai lieka nesuprantamas.

T. Remeikis nebandė pažvelgti į klausimą giliau, būtent, kad vyresniųjų, aklai palaikančių anuometines, prieš 35 metus buvusias politines tendencijas, yra palyginti labai mažas skaičius ir todėl jie nebeturi lemiamos šioje veikloje reikšmės. Vyresniųjų dauguma palaiko VLIKą ar Lozoraitį bei kitokias politines realijas ne iš įsitikinimo, o iš meilės praeičiai, kaip simbolius buvusio laisvo ir neprijklausomo gyvenimo. Daugelio vyresniųjų dabartinės politinės pažiūros yra žymiai šviesesnės nei jaunesniosios kartos.

Ilona Gražytė-Maziliauskienė, kalbėjusi tema "Lietuviškos vertybės išeivijoje", gvildeno šias vertybes išeivijos prozoje — romanuose ir novelėse. Deja, ji nerado lietuvių prozoje jokių išliekančių vertybių. Jos tonas negatyvus, persunktas niekinimais, kūrėjus žeminančiais epitetais. Mūsų romanas esąs patriotinis, tai gi atsilikęs.

I. Maziliauskienės išeivijos prozos nuvertinimu stebėtis netenka. Skaitantiems amerikiečių romanus, kuriuose vertybėmis laikoma prabanga, geras uždarbis, materialinis gėris, pragmatizmas, seksas, palaidumas..., aišku, išeivijos romano tematika Dievas, tėvynė, ištikimybė praeičiai, partizanams, patriotizmas... jau nebe vertybės, o antivertybės ir antikultūra.

Tai mums ne naujiena. Jauni žmonės, išsimokslinę Amerikos mokyklose ir prisiskaitę tokių romanų, susižavi tuštybėmis, hedonizmu ir, taip susvetimėję tautiniam idealui, nebepajėgia suviršinti to, kas lietuviams brangu ir išliekančiai vertinga. Naujiena gal ta, kad suteikiamas viešas forumas niekinti ir ženminti tikrąsias mūsų tautines vertybes dargi akademinėje plotmėje.

Muzikas D. Lapinskas išskyrė du iškiliausius išeivijos kompozitorius — Julių Gaidelį ir Jeronimą Kačinską ir pajuokiančiai apie juos kalbėjo, šaipėsi iš jų neva atsilikusios muzikinės kūrybos. Ar mokslo ir kūrybos simpoziumas yra vieta tokiems užgauliojimas, asmeniškumui? Daug kam net nebuvo aišku apie ką iš viso D. Lapinskas kalba ar kodėl juos lygina su prieššimtmetiniais kompozitoriais.

(Bus daugiau)

Atsiųsta paminėti

AIDAI, kultūros žurnalas, 1981 m. 5 nr., rugsėjis-spalis. Straipsniai: dr. Alfredas Stanevičius, Tautinės sąmonės ugdymas išeivijoje; Kęstutis Trimakas, Žurnalo "Ateitis" ideologinė apžvalga; dr. Petras Jonikas, Lietuvių kalba administraciniame ir kultūriniame gyvenime senojoje Lietuvos valstybėje; Alina Skrupskelienė, Studentų ateitininkų meno draugija "Šatrija", Pasikalbėjimas su "Amnesty International" darbuotojais. Skyriai: "Iš minties ir gyvenimo", "Knygos". Numeris iliustruotas dail. Juozo Bagdono dailės darbų nuotraukomis. Vyr. redaktorius — dr. Leonardas Andriekus, OFM. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA. Metinė prenumerata — $15.00.

LITUANUS, The Lithuanian Quarterly, 1981, Volume 27, No. 4. Editor — Antanas Klimas, Business Manager — Jonas Kučėnas. Address: Lituanus, 6621 S. Troy, Chicago, Ill. 60629, USA. Yearly subscription — $10,00 for institutions — $15,00.

Į LAISVĘ, politikos žurnalas, 1981 m. 82 (119) nr. Redaktorius — Vacys Rociūnas, 7328 Midland Rd., Independence, Ohio 44131, USA. Administratorius — Jonas Prakapas, 14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305, USA. Metinė prenumerata — $7.00.

LIETUVIŲ DIENOS, 1981 m. lapkritis, 9 nr. Leidėjas — Antanas F. Skirius, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029, USA. Metinė prenumerata — $20,00 JAV, $25,00 Kanadoje.

MOTULĖS DAINOS (plokštelė). Lietuvių liaudies dainos, įdainuotos "Sodauto" — Bostono Lietuvių Etnografinio Ansamblio. Išleidimą finansavo Klara Mrongowius-Enbergaitė. Redaktorė — Gražina Krivickienė-Gustaitytė. Aplankas — dail. V. K. Jonyno.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DVYLIKTĄJĄ DAILĖS PARODĄ Niujorko lietuviams 1982 m. vasario 6-7 d.d. abiejose Brooklyno Kultūros Židinio salėse rengia Niujorko LB apygardos valdybos sudarytas specialus komitetas. Būsimieji parodos dalyviai kviečiami registruotis pas dail. Česlovą Janušą, 10155 107th St., Ozone Park, N. Y. 11416. Tel. (212) 738-5375.

DAIL. JOLANTOS JANAVIČIENĖS keramikos darbų paroda buvo surengta Australijos Adelaidėje, Kensingtono galerijoje. Iš dekoratyvinio keramikos žanro ji dabar yra perėjusi į keramikines įvairių temų skulptūras, apimančias gamtą, žmogaus ryšį su erdvėmis bei istoriją.

SOL. GINOS ČAPKAUSKIENĖS antrosios plokštelės išleidimu rūpinasi Čikagoje sudarytas komitetas. Vienoje plokštelės pusėje bus lietuvių kompozitorių kūriniai, kitoje — operų arijos koloratūriniam sopranui. Minėtasis leidėjų komitetas lėšoms telkti sausio 24 d. rengia specialų montrealietės sol. G. Čapkauskienės koncertą Čikagos Jaunimo Centro salėje. Viešniai akompanuos muz. Alvydas Vasaitis, tvarkantis muzikinę būsimos plokštelės dalį. Tikimasi, kad šis koncertas čikagiečius paskatins prisidėti ir savo asmeninėmis aukomis prie plokštelės išleidimo. Jas prašoma siųsti J. Šulaičiui, 1237 Woodside Rd., La Grange Park, IL 60525, USA. Aukomis gali įsijungti ir kitų šalių lietuviai, kuriems teko žavėtis neeiliniu sol. G. Čapkauskienės talentu jos gausių išvykų koncertuose.

NIUJORKO VYR. SKAUČIŲ ŽIDINYS "VILIJA" surengė dail. Prano Lapės darbų parodą Brooklyno Kultūros Židinyje. Paroda susilaukė apie 200 lankytojų, buvo parduoti du paveikslai. Parodos metu dail. P. Lapė padarė skaidrėms iliustruotą pranešimą apie meno dėstymą dabartinėse JAV mokyklose.

BERNELIŲ MIŠIOSE KŪČIŲ NAKTĮ Klevelande, Dievo Motinos šventovėje, pirmą kartą giedojo prieš pusmetį įsteigtas jaunų vyrų choras, vadovaujamas muz. J. Kazėno. Muzikinius intarpus atliko: Dalia Miškinytė — fleita, Ginius Mačys — gitara. Solo giesme įsijungė Bronius Kazėnas. Klevelande veikia Ritos Kliorienės vadovaujamas studenčių ansamblis "Nerija", neseniai išleisdinęs savo antrą plokštelę, spėjęs pasižymėti ne tik JAV, bet ir išvykoje į P. Ameriką. Dabar sukruto ir jaunieji vyrai, į savo chorą kviečiantys ir merginas. Atrodo, muz. J. Kazėnas planuoja įsteigti mišrų jaunimo chorą, kuriam talkins pianistė Danutė Sirgedienė ir akordeonistas Rimas Biliūnas.

VARGONŲ MUZIKOS REČITALĮ 1981 m. lapkričio 22 d. popietę lietuviškos Apreiškimo parapijos šventovėje Brooklyne, N.Y., surengė vargonų virtuozas Jonas Žukas, pasirinkęs J. A. Bacho, S. K. Elerto, J. Roger-Ducasse, Ch. Tournemire ir J. Reubke kūrinius. J. Žukas, gimęs 1907 m. Švėkšnoje, yra baigęs Kauno konservatorijos prof. J. Naujalio vargonų klasę 1933 m. Su švietimo ministerijos stipendija buvo išsiųstas Paryžiun, kur 1933-37 m. gilino vargonų studijas valstybinėje konservatorijoje pas garsųjį Marcel Dupre. Grįžęs Lietuvon, 1937-44 m. dėstė vargonų kursą, improvizaciją ir privalomą fortepijono programą Kauno konservatorijoje. Pirmuosius vargonų muzikos koncertus Kaune surengė: 1937 m. — Jėzuitų ir 1942 m. — Įgulos šventovėse. Jos turėjo geriausius vargonus. Šia proga prisimintinas neaiškus tų vargonų likimas. Įgulos šventovė buvo paversta skulptūros ir vitražo muzėjumi, o Jėzuitų — sporto sale. J. Žukui pokaryje teko koncertuoti V. Vokietijoje, o atvykus į JAV — Niujorke, Newarke, Waterburyje, Čikagoje. Dabar jį vėl po ilgesnės pertraukos turėjo progą išgirsti Niujorko bei apylinkių lietuviai.

JUOZAS KAPOČIUS, "Lietuvių Enciklopedijos" leidėjas, nutarė išleisti II-jį papildymų tomą. Redakcijon sutiko įsijungti: buvęs "Encyclopedia Lituanica" redaktorius ir "LE" bendradarbis Simas Sužiedėlis, buvęs abiejų enciklopedijų skyriaus redaktorius dr. Jurgis Gimbutas ir dr. Juozas Girnius, priklausęs trijų pagrindinių redaktorių grupei. Posėdyje nutarta pirmiausia sudaryti to jau XXXVII-to tomo kartoteką, liečiančią asmenis bei įvykius, kuriuos turėtų apimti papildymai. Kartotekos reikalu buvo išsiuntinėta beveik 100 laiškų buvusiems "LE" bendradarbiams bei kitiems savo srities specialistams. Pasiūlymus gali pateikti ir kiti asmenys šiuo adresu: Lithuanian Encyclopedia Press, P.O. Box 95, South Boston, MA 02127, USA. Lig šiol leidėjas J. Kapočius antram papildymų tomui susilaukė tik labai menkos dalelės išankstinių užsakymų. Jų reikėtų žymiai daugiau. Prenumeratoriai prašomi paskubėti, nes iš jų šiuo metu nereikalaujama pinigų, tik vardo, pavardės ir adreso. Esą lieka viltis, kad prenumeratorių skaičius padidės. Panašiose aplinkybėse prieš 30 metų buvo pradėta leisti "Lietuvių Enciklopedija". Kartu pabrėžiama, kad nebus galima spausdinti II-jo papildymų tomo didesnio egzempliorių skaičiaus atsargai. Tai be reikalo pakeltų leidybos išlaidas, o sandėlyje užsigulėjusios knygos neštų nuostolius.

VILNIAUS UNIVERSITETAS mini medicinos fakulteto 200 metų sukaktį. Šio fakulteto įsteigimas rektoriaus M. Počobuto buvo paskelbtas iškilmingame posėdyje 1781 m. lapkričio 24 d. Tarp kitų šiai sukakčiai skirtų renginių buvo ir gydytojos Leonos Korkutienės portretinių nuotraukų paroda, vaizduojanti žmones, savo gyvenimą paskyrusius mediko profesijai. Pati L. Korkutienė yra medicinos fakulteto auklėtinė, dirbanti klinikinėje Vilniaus ligoninėje. Parodai ji pateikė tik žiupsnelį per pastaruosius trejus metus padarytų nuotraukų. Trumpame pranešime minimi portretai profesorių B. Ignatavičiūtės, A. Venckausko, docento P. Skruibio. Parodos rodinius perdavusi mokslo muzėjui, L. Korkutienė žada ir toliau tęsti medikų portretų seriją.

PIANISTĖ MŪZA RUBACKYTĖ vilniečius pakvietė į F. Liszto ir B. Bartoko kūrinių koncertą, kuris buvo lyg ir savotiškas atsilyginimas už jos pasiektą pergalę Budapešte. Ten tarptautiniame tų dviejų kompozitorių vardo pianistų konkurse M. Rubackytė laimėjo sidabro medalį. Kadangi vertintojų komisija niekam nepaskyrė aukso medalio ir pagrindinio prizo, faktine konkurso laimėtoja su sidabro medaliu tapo M. Rubackytė. Jos laukia koncertai Vengrijoje, Lenkijoje, Australijoje ir JAV. Vilniečiams skirtame koncerte M. Rubackytė buvo sutelkusi beveik visus minėtam konkursui skirtus F. Liszto ir B. Bartoko kūrinius.

KAUNO PAVEIKSLŲ GALERIJA surengė estų dailės darbų parodą, pasikvietusi profesinius Tartu miesto dailininkus ir liaudies meistrus. Parodai buvo sutelkta keliasdešimt gamtovaizdžių, natiurmortų, nemažai keramikos, odos dirbinių, kilimų, staltiesių ir rankšluosčių.

DAININININKAS DANIELIUS SADAUSKAS, Vilniaus filharmonijos solistas, surengė koncertą mažojoje filharmonijos salėje, talkinamas pianistės Saulės Eidukonytės. Programon jis buvo įtraukęs F. Mendelssohno, G. Malerio, J. Brahmso, J. Bašinsko, A. Bražinsko, V. Laurušo ir A. Račiūno kūrinius. Sol. D. Sadauskas yra pasirinkęs kamerinių kūrinių atlikėjo kelią, kuriame didelė reikšmė tenka ne tik muzikai, bet ir žodžiam. Dėlto visus senuosius tekstus iš vokiečių, prancūzų ir italų kalbų jam verčia poetai V. Bložė, A. Bukontas ir S. Žlibinas. Savo repertuare sol. D. Sadauskas yra sukaupęs labai daug A. Bražinsko, V. Laurušo, L. Povilaičio kūrinių, lietuvių liaudies dainų. Koncerte taipgi dalyvavo smuikininkė Gintvilė Vitėnaitė ir pianistas Andrius Vasiliauskas.

PIRMĄ KARTĄ VILNIUJE LANKĖSI komunistinio Vietnamo teatro grupė "Tuong", užsukusi iš gastrolių Bulgarijoje ir R. Vokietijoje. Hanojaus teatrui esanti būdinga XVII-XVIII š. klestėjusi Vietnamo opera, atspindėjusi grupines tarpusavio kovas. "Tuong" grupė dabar tarnauja kompartijai, garsindama taikos bei ramybės siekius. Gastrolių repertuarą sudarė savarankiški sceniniai vaizdeliai, pasižymėję išraiškia plastika, savita vaidyba.

LIETUVOS TEATRO DRAUGIJOS scenos veteranų skyrius 95-tojo gimtadienio proga pasveikino Kaune gyvenančią Eleną Kasperskaitę-Rucevičienę, mėgėjų teatro aktorę. Sukaktuvininkė, 1903 m. atvykusi Vilniun, įsijungė į teatro mėgėjų veiklą, priklausė Vilniaus Lietuvių Artistų Sąjungai, lankė K. Glinskio vadovaujamą Vilniaus teatro studiją, dirbo mokytoja slaptoje lietuvių mokykloje. Scenoje debiutavo 1905 m. Teklės vaidmeniu "Pabaigtuvėse", sukūrė nemažai kitų vaidmenų, dirbdama su G. Landsbergiu-Žemkalniu, L. Gira. Saviveiklinei scenai paruošė dramą "Smuklė". Šią scenos veteranę sveikino teatro istorikas V. Maknys, aktorė E. Šauleckaitė, teatrologas A. Vengris, gausus būrys vaikaičių, provaikaičių ir proprovaikaičių. Ji tebėra žvali, prisimena teatrinę veiklą Vilniuje prieš tris ketvirčius šio šimtmečio.

MENO DARBUOTOJŲ RŪMUOSE vilniečiai susitiko su Povilu Četkausku, kuris yra laikomas pirmuoju profesiniu akordeonistu Lietuvoje, parašiusiu vadovėlius "Jaunasis akordeonistas" ir "Akordeonistas". Jis yra baigęs 1930 m. Klaipėdos muzikos mokyklą, kurioje studijavo vargonavimą, dainavimą ir choro dirigavimą, vadovavo Šilutės apskrities lietuvių chorams. Apsigyvenęs Kaune 1936 m., suorganizavo "Perkūno" vyrų chorą, "Gumos" fabriko moterų chorą, dažnai grodavo akordeonu Kauno radiofone. Su "Linksmaisiais broliais", estrados sol. Antanu Šabaniausku aplankė daug Lietuvos vietovių. 1938 m. Londone įrašė į plokštelę keletą akordeonu atliekamų lietuvių liaudies šokių bei originalių kūrinių. Vilniškiame koncerte apie kūrybinį P. Četkausko kelią kalbėjo muzikologas Vytautas Jurkštas, prisiminimais dalijosi kompoz. Jonas Novakauskas, vykdomojo komiteto kultūros valdybos viršininkas Jonas Klišauskas. Koncertinėje dalyje P. Četkauskas vienas ir su akordeonistu sūnumi — Eugeniju Četkausku atliko kelias savo pjeses. P. Četkausko kūrinių programą užsklendė jo mokinys Kęstutis Tulys, Lietuvos Aklųjų Draugijos moterų trijulė ir instrumentinis kvartetas. **V. Kst.**

CHOLKAN
R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE

DĖMESIO, LIETUVIAI!!!

- Parduodantiems per mus nuolaida
- Nemokamas nejudomo turto įkainojimas
- Sąžiningas patarnavimas visuose nejudomo turto reikaluose
- Daugiau kaip dvidešimt penkerių metų patirtis

2336 Bloor Street West – Tel. 763-5555
PRANAS KERBERIS namų 767-7932
ANTANAS GINIOTIS namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:
Pirmadieniais 10 - 3
Antradieniais 10 - 3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10 - 8
Penktadieniais 10 - 8
Šeštadieniais 9 - 1
Sekmadieniais 9.30 - 1

MOKA UŽ:
90 dienų termin. indėlius 14 %
180-185 d. term. ind. 14 %
term. indėlius 1 metų 14½ %
term. indėlius 3 metų 13 %
pensijų s-tą 15 %
spec. taup. s-tą 14 %
taupomąją s-tą 11 %
depozitų-čekių s-tą 6 %

DUODA PASKOLAS:
asmenines nuo 18½ %
mortgičius nuo 17¾ %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS
2239 Bloor Street West.
406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
• Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių •
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

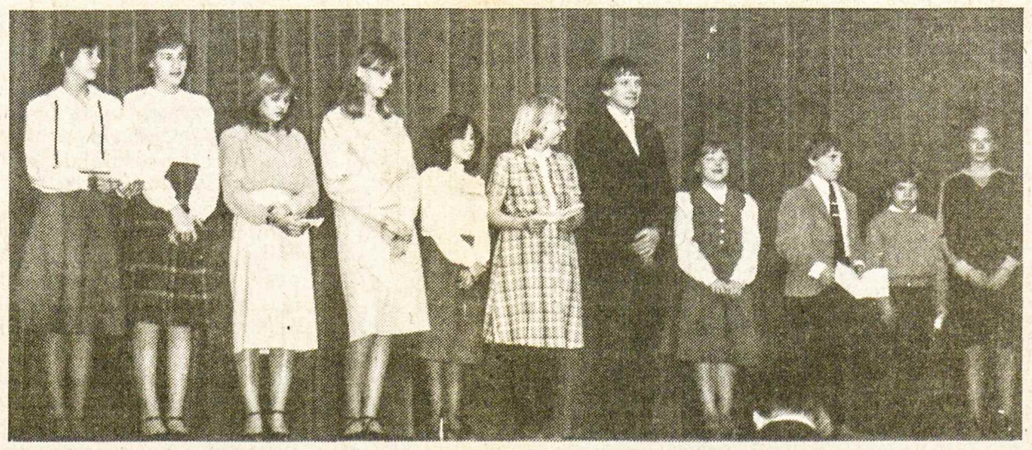

Jaunesnieji Toronto ateitininkai deklamuoja per Kūčias Prisikėlimo salėje — Nuotr. Lino Daukšos

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pasitenkinimą dabartine Kanados vyriausybe dėl A. MacEacheno nepopuliaraus biudžeto, finansinių lengvatų suvaržymo, peraugštų palūkanų namų mortgičiams bei kitoms paskoloms. Esą tokių laiškų J. Clarkas kas savaitę gauna apie 2.000. Maišai su laiškais susirinko dėlto, kad jis šiuo metu yra išvykęs atostogų į Havajus.

Ministeris pirm. P. E. Trudeau vis dar kenčia dėl savo neapgalvotų pareiškimų Lenkijos reikalu. Toronto dienraščio "The Globe and Mail" specialus korespondentas M. Lukasiewicz, nusiųstas Varšuvon po karo stovio paskelbimo, grįžo Torontan. Jis pranešė, jog oficialioji komunistinė lenkų spauda, radijas ir televizija plačiai paskelbė kariniam režimui palankias P. E. Trudeau pareiškimų ištraukas, kad pvz. Lenkijai yra geriau karo stovis, negu pilietinis karas. Prie tokių ir panašių citatų prijungiamas ir mūsiškėje spaudoje Kanadoje negirdėtas ministerio pirmininko spaudos sekretoriaus prasitarimas: "Mes nestovime įsitempę, kai kalba prez. R. Reaganas . . ." Dienraštis specialiu vedamuoju patvirtino savo korespondento atvežtus faktus, kad P. E. Trudeau neatsargūs žodžiai jau yra įjungti į karinio režimo propagandą Lenkijoje. Prieš išskrisdamas Meksikon, P. E. Trudeau spaudos atstovams pareiškė, kad jis negali savęs laikyti atsakingu, jeigu karinis režimas savo veiksmus mėgina remtis anksčesniais jo pareiškimais. Esą žmonės dažnai jo žodžius panaudoja iškreipdami tikrą jų reikšmę.

Spauda kritiškai sutiko valdine bendrove tapusio Kanados pašto sutartą, bet dar nepatvirtintą dvejų metų sutartį su laiškanešių unija. Jos detalės oficialiai tebėra nepaskelbtos, bet teigiama, kad laiškanešiai gaus didesnį atlyginimą už tą, kurį išsikovojo pašto vidaus tarnautojai po 42 dienas trukusio streiko. Naujon sutartin yra įtrauktos 17 savaičių apmokamos atostogos gimdyvėms, kurias turi ir paštininkės. Esą paštas taip pat sutiko laiškanešiams padengti 50% įmokų nemokamo dantų gydymo draudai. Tai visiškai naujas posūkis, kurio neturi nei paštininkai nei kiti valdžios tarnautojai, dabar tikriausiai pradėsiantys kovą už tokias pat teises. Valandinis laiškanešių atlyginimas bus net pora dolerių augštesnis už specialistais laikomų pramonės darbininkų. Kai Torontą buvo užplūdusi šalčio banga, paštas nutraukė laiškų pristatymą 101-name ruože. Oficialiai buvo pareikšta, kad laiškanešiai dėl ligos neatėjo darban, o tie, kurie neserga, atsisakė antvalandžių. Esą paštui neįmanoma nustatyti ar tie laiškanešiai tikrai buvo ligoniai. Kyla rimtas įtarimas, kad jų eilėse netrūko ir sveikų žmonių, nenorinčių dirbti nepalankiose oro sąlygose, kai už suvaidintą ligą galima gauti pilną atlyginimą, sėdint namuose ir žiūrint televiziją. Naujoji sutartis taip pat patvirtino laiškanešių unijos reikalavimą, kad jie, pristatę laiškus per trumpesnį laiką, gali eiti namo ir atlyginimą gauti už pilnas aštuonias valandas, nors būtų dirbę gerokai mažesnį jų skaičių.

Kovą su Kanados paštu net iki augščiausio teismo žada tęsti Kitchenerio miestas Ontario provincijoje. Lig šiol jis dujų, vandens ir mokesčių sąskaitas pristatydavo per dalinio darbo žmones, už kiekvieną sąskaitą jiems mokėdamas po 8 centus. Atsisakydamas Kanados pašto paslaugų, miestas kasmet sutaupydavo $10.000. Dabar už tokių miesto sąskaitų pristatymą valdine bendrove tapusiam paštui reikėtų mokėti po 24 centus. Burmistras M. Rosenbergas pareiškė, kad tai būtų perdidelės išlaidos miestui. Savivaldybės nariai 9:2 balsų santykiu pasisakė už tolesni privatų sąskaitų pristatymą. Teismu už valdžios įstatymo laužymą pagrasino naujosios pašto bendrovės vyr. direktorius M. Warrenas, gausiantis metinę $150.000 algą. Burminstras M. Rosenbergas žada tęsti kovą už savo miesto teises ir sakosi dėl jų esąs pasiryžęs eiti net kalėjiman, jeigu tokį sprendimą padarytų augščiausias Kanados teismas.

Dienraštis "The Toronto Sun" savo vedamuoju palietė valstybinio CBC televizijos tinklo "The Journal" programoje sausio 12 d. transliuotą pasikalbėjimą su Maskvos radijo korespondentu J. Adamovu. Pastarasis "Solidarumo" uniją pavadino JAV žvalgybos agentūros CIA sąmokslu, kurio nariam slapti pranešimai yra siunčiami radijo bangomis "Amerikos Balso" laidose. Pasak J. Adamovo, "Solidarumas" Lenkijoje turėjo daugiau laisvės, negu profesinės sąjungos JAV. Kalbėdamas apie P. E. Trudeau, tas Kremliaus propagandistas jo politiką Lenkijos klausimu pavadino nuoširdžiai realistiška. Esą P. E. Trudeau aplamai rūpinasi pasaulio reikalais, siekia nusiginklavimo, nepritaria neutroninės bombos įvedimui. Dienraštis pabrėžia, kad taip kalbėjo Kremliaus propagandistas, kai Kremliaus vadai stengiasi sunaikinti "Solidarumo" uniją Lenkijoje.

Kanados iždo taryba, mokanti algas valdžios tarnautojams, pranešė jų unijoms, kad yra planuojamas baudų pakeitimas dėl nelegalaus darbo sustabdymo, kai tarnautojai patys nutraukia tą darbą ar atsisako peržengti streikuojančios unijos piketų liniją, apsupusią nestreikuojančios unijos darbovietę. Seniau tokie tarnautojai būdavo suspenduojami keliom dienom be atlyginimo. Dabar jiems bus paskirta finansinė bauda, atskaitoma iš darbo metų gaunamos algos. Spaudoje pasklido gandų, kad sekančioje Kanados ministerio pirmininko ir provincinių premjerų konferencijoje planuojama suvaržyti perdidelį atlyginimų didinimą federadinės ir provincinės valdžios tarnautojams. Vis garsiau imama kalbėti apie galimą atlyginimų bei kainų kontrolės įvedimą antrą kartą.

SPORTAS

BALTIEČIŲ KOMITETAI

Metiniame baltiečių sporto federacijos (BAFNA) suvažiavime 1981 m. lapkričio 28 d. Toronte Algirdas M. Bielskus buvo išrinktas vykdomojo komiteto pirmininku.

Sudarytas Š. Amerikos baltiečių slidinėjimo komitetas: Valdemars Klavinš — pirm. ir Kanados latvių atstovas, Gatis Plume — JAV latvių atstovas, Mečys Empakeris — Kanados lietuvių atstovas, Vytenis Čiurlionis — JAV lietuvių atstovas, Andrus Ers — JAV estų atstovas ir Arvu Oiling — Kanados estų atstovas. Pastarasis taip pat yra baltiečių lygumos slidinėjimo vadovas. A.S.

BALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

Vasario 6-7 d.d. Moonstone Ski Resort vietovėje įvyks Š. Amerikos baltiečių ir lietuvių kalnų bei slidinėjimo pirmenybės.

Kalnų slidinėjimo pirmenybės prasidės vasario 6 d. nuo 10 v.r. Jas rengia Latvių Sporto Sąjunga. Registraciją šioms varžyboms siųsti iki sausio 31 d. šiuo adresu: Mr. Voldemars Klavinš, 151 Evelin Ave., Toronto, Ont. M6P 2Z6. Tel. (416)-762-7188. Varžybų programa — slalomas ir didysis slalomas visoms klasėms: vyrams, veteranams (virš 44 m.), moterims, jauniams, jaunučiams ir mergaitėms.

Lygumos slidinėjimo pirmenybes rengia estų S. K. Kalev vasario 7 d. Registruotis pas Arvu Oiling, 31 Jellicoe Ave., Toronto, Ont. M8W 1W2, tel. (416)-255-0783. Pirmenybės prasidės 10 v.r. Bus sekančios varžybos: 10 km vyrams, 10 km veteranams, 5 km moterims, 5 km jauniams, 2,5 km jaunučiams, 5 km vyr. mergaitėms (13-16 m.), ir 2,5 km jaun. mergaitėms (12 m.).

Lietuvių slidinėjimo pirmenybės atskirai nebus rengiamos. Lietuvių pirmenybių laimėtojai bus išvedami iš pasekmių baltiečių varžybose. Šalia individualių pirmenybių, bus ir komandinės, kurių laimėtojai bus išvesti pagal ŠALFASS taškų skaičiavimo lentelę. Visiems lietuvių pirmenybių laimėtojams bus įteiktos dovanos, o iškiliausiam lietuvių slidinėtojui ir slidinėtojai kalnų varžybose — specialios dovanos.

Lietuvių slidinėtojų dalyvavimą tvarko ir lietuvių pirmenybėmis rūpinasi ŠALFASS slidinėjimo k-tas, vadovaujamas Mečio Empakerio, 6 Robin Hood Rd., Islington, Ont. M9A 2W7. Tel. (416)-231-1487. JAV gyveną slidinėtojai gali kreiptis į S-gos slid. k-to narį Vytenį Čiurlionį, 19755 Upper Terrace, Euclid, Ohio 44117. Tel. (216)-481-1525. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Etobicoke Recreations League pirmenybėse Aušros vyrai laimėjo dvejas krepšinio rungtynes. Sausio 5 d. Aušros vyrai laimėjo prieš stiprią Transportation komandą pasekme 104:99 (44:55). Abi komandos išvystė greitą žaidimą. Pirmą puslaikį Transportation laimėjo 55:44. Bet vėliau priešininkai negalėjo sustabdyti gerai žaidžiančio Žulio, kuris įmetė 26 krepšius. Komanda pasigerėtinai gerai sužaidė. Aušros komandoje žaidė: K. Bartusevičius, A. Abromavičius, R. Underys, S. Arlauskas, S. Žulys, V. Dementavičius, M. Džuba, R. Kaknevičius, A. Grigonis, A. Valickas.

Sausio 14 d. Aušros vyrai laimėjo antras rungtynes prieš gerai žaidžiančią Library Breweries komandą. Pirmą puslaikį Aušros komanda vyravo. Aikštėje kontroliavo abi lentas ir pirmą puslaikį baigė savo naudai 44:37. Antrą puslaikį Library komanda pradėjo atsargiai žaisti ir išnaudojo Aušros žaidėjų klaidas. Pasekmę išlygino ir rungtynes vedė 5 taškų skirtumu. Aušros komanda paėmė minutę pertraukos persitvarkyti ir rungtynes baigė 73:71.

Aušros komandoje žaidė: K. Bartusevičius 4, R. Kaknevičius 13, V. Gataveckas 8, A. Grigonis 5, R. Underys 10, A. Abromavičius 8, V. Dementavičius, S. Arlauskas 9, A. Valickas, E. Norkus, S. Žulys 16. Sekančios rungtynės — sausio 21 d., 9 v., Aušra-Jackney Vincent Massey gimnazijoj. K. Š.

Pastaba. "TŽ" 3 nr. po ŠALFASS pirmininko nuotrauka turėjo būti Valdas Adamkus (ne Vladas).

Skautų veikla

• Mindaugo dr-vės sueiga — sausio 20 d., 7 v.v., Prisikėlimo Parodų salėje. Žiemos iškyla — sausio 30 d.

• Vasario 2 d., 7.30 v.v., skautų būkle šaukiamas abiejų tuntų vadovų-vių pasitarimas. Kviečiami visi būtinai dalyvauti.

• Tiriamos galimybės rengti LSS jubilėjinę stovyklą 1983 m. netoli Toronto kanadiečių stovyklavietėje. Tuo reikalu iniciatorių grupė ps. L. Saplys, s.v.v.sl. A. Senkus, ps. M. Rusinas ir v.s. K. Batūra turėjo pasitarimą ir renka pilną informaciją apie stovyklos rengimo galimybes.

• Romuvos iždininkui A. Vasiliauskui sunegalavus, linkime greitai sustiprėti ir vėl būti su mumis.

• Vadovui turi rūpėti jaunimo auklėjimas; jis turi būti įsitikinęs, kad skautiškas metodas tam reikalui yra geras dalykas; vadovas stengiasi save pažinti, jei reikia, pasitaisyti ir pats auklėtis. Č.S.

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

A. E. LePAGE Daiva T. Dalinda, B. A.
Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!
• Nemokamas namo įkainojimas •
(Įstaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)
1576 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 537-3431
Namų 494-0605

AL GARBENS REALTOR
Telefonas 489 - 1543
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
ALFONSAS GARBENIS jums sąžiningai patarnaus parduodant, perkant, tvarkant mortgičius, įkainojant namus ir t.t. LIETUVIAMS NUOLAIDA
Pirmoji lietuviška nekilnojamo turto agentūra Toronte, veikianti daugiau kaip 30 metų

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:
14 % už 90 dienų term. indėl.
14 % už 6 mėn. term. indėlius
14½ % už 1 m. term. indėlius
13 % už 3 m. term. indėlius
15 % už pensijų planą
14 % už namų planą
14 % už specialią taup. sąsk.
11 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:
už asm. paskolas nuo 18½ %
už mortgičius nuo 17¾ %

AKTYVAI virš 28 milijonų dolerių
Asmenines paskolas duodame iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

FLORIDA REAL ESTATE
Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartamentai • Kondominiumai • Nuomojimas
Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813)360-2448 • Vakare (813)367-2413

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

AUTOMOTIVE FIBER
visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Islington, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

BALTIC EXPORTING CO.
Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 Telefonas 531-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

European Catering
Europietiškas patarnavimas įvairiems parengimams Toronte ir už Toronto ribų.
* Parūpinam salę, muziką, gėles, gėrimus.
* Namuose kepti pyragai ir t. t.
Skambinti: A. Gataveckienė arba Al. Baris
tel. 535-0164 arba 535-1258 Toronte.

Išniekintos šventovės

(Atkelta iš 2-ro psl

lės bažnyčioje rugpjūčio 2 d., esame giliai įskaudinti ir reiškiame griežtą protestą prieš tokią bedievių sauvalę.

Prašome Tamstą, kaip Lietuvos kompartijos pirmąjį sekretorių, nutraukti piktą, lėkštą ir primityvią ateistinę propagandą prieš Bažnyčią ir tikinčiuosius. Visiems akivaizdžiai matoma, kad bedievybė Lietuvoje, per prievartą brukama jau kelis dešimtmečius, atnešė pasibaisėtinų vaisių. Pirmiausia ji pasireiškė fiziniu ir dvasiniu chuliganizmu, o dabar jau išsigimsta į satanizmą.

Imkitės visų priemonių, kad panašiems nusikaltimams būtų užkirstas kelias, kad konstitucijos straipsnis apie pilną religijos laisvę būtų ne vien mirusi įstatymo raidė.

Mes, katalikai, išniekintose bažnyčiose kiekvienais metais skirsime vieną sekmadienį permaldavimui už Švenčiausiojo Sakramento išniekinimą. Ši šventė tikintiesiems primins jiems padarytą didelę skriaudą, o sekančioms kartoms — bedievių siautėjimą mūsų Tėvynėje.

Viduklė, 1981.VIII.2 — Permaldavimo diena
Tą dieną po šiuo laišku pasirašė 737 tikintieji.

Bažnyčioje jautėsi tikra atsiteisimo nuotaika, bet labiausiai visus sujaudino jaunimo permaldavimo procesija. 45 minutes prieš Sumą nuo didžiųjų lauko durų su gėlėmis rankose keliais pradėjo artėti į altorių maži vaikeliai, po jų — jaunimas, apsirengęs tautiniais rūbais ir prisijungęs iš minios, o gale — suaugusių būrelis. Nors atstumas praeiti keliais buvo nemažas, bet turbūt niekam šis kelias nebuvo ilgas.

Prieš keletą dienų gal ta pačia vieta tamsoje sėlino žmogus su kirviu... Prisiartino prie altoriaus... ir smogė kirviu į tabernakulį. Tas smūgis atsiliepė visų tikinčiųjų širdyse ir todėl dabar nesulaikomai biro žmonėms ašaros, matant, kaip baltai pasipuošusios mergaitės ir berniukai keliais artinosi prie išniekinto altoriaus ir k lojo gėles ant jo. Gėlių krūva augo ir augo, atrodė, kad tai jaudinančiai procesijai nebus galo. Jau laikas pradėti laikyti Sumą, o jaunimas vis eina ir eina. Pagaliau jau ir visas altorius buvo apklotas gėlėmis. Pasibaigus eisenai prisiartino kunigas klebonas, praskyrė skausmo gėles ant altoriaus ir padarė vietos laikyti šv. Mišias.

Iš "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" 49 nr.)

Pernai jos telkė lėšas lietuviams kaliniams Sov. Sąjungoje ir Lietuvoje per Užgavėnių karnavalą Toronto Lietuvių Namuose. Iš kairės: DANUTĖ SKUKAUSKAITĖ, JŪRATĖ ULECKAITĖ
Nuotr. St. Dabkaus

Moterų keliai ir klystkeliai

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Jaunimo paskirtis — ruoštis ateičiai ir pastoviam šeimos gyvenimui. Taip aišku ir paprasta. Bet šiandien jaunimas dažnai tuokiasi tik tam, kad anksčiau ar vėliau išsiskirtų.

Pasaulyje šiuo metu jaunimas linksta į "uniseksą". Šiandien mes kartais neatskiriame vyro nuo moters. Moterys nešioja net trumpesnius plaukus negu vyrai. Gali ateiti diena, kai moterys eis į vyrų kirpyklas, o vyrai — į moterų. Jau ir šiandieną vyrams atliekami ištaigingi šukavimai, plaukų dažymas, manikiūras, masažai ir pan. Moterys nešioja vyriškas kelnes ir bando vyrus pamėgdžioti.

Per I D. karą Europoje moterys buvo priverstos atlikti vyrams skirtus darbus, nes vyrai kariavo kelerius metus. Moterys priprato prie savarankiško darbo bei gyvenimo ir, grįžus vyrams iš karo, šiuos darbus tęsė iš pripratimo. II D. karas galutinai atvėrė moterims vyriško darbo vartus.

Prieš karą moterys universitete ir kitose mokslo įstaigose studijavo humanitarinius mokslus — muziką, meną, literatūrą, drauge kreipdamos dėmesį į vaikų auklėjimą ir namų ruošą. Šiandien turime moteris teisėjas, advokates, policininkes, gubernatores, gydytojas, mokslininkes, prezidentes, ministeres, didelių prekybinių įmonių vedėjas ir t.t.

Nuo to nukentėjo profesinis vyrų gyvenimas, padidėjo bedarbių skaičius, o kaikurie pasilieka namuose ir atlieka namų ruošos darbus, nes jų žmonos dirba įstaigose ar įmonėse. Tuo pačiu metu didėja netekėjusių moterų ar senmergių skaičius. Yra ir tokių, kurios atsisako vedybų ir pasilieka prie savo pelningo darbo. Jos jieško tik draugo, o ne vyro vedyboms ir šeimai.

Universitete studijuojantis jaunimas bijo įsimylėti ir vesti. Įsimylėjusi mergaitė, kuri jau baigia universitetą tais pačiais metais kaip jis, žino, kad vedybose ji nuolant lips jam ant kulnų ir su juo profesijoje lenktyniaus. Iš tikro šiais laikais vedybos sukelia daug dar neatsakytų klausimų. Jaunimas tuokiasi, bet abejoja dėl vedybų pastovumo. Dažnai vedybos pranašauja ne šeimą ar šeimos laimę, o pragarą ir skyrybas. Todėl daugelis bevelija "padraugauti" ir vedybomis nesipančioti. Kita neigiama vedybų priežastis — mišrių šeimų sudarymas.

Daugelis moterų jau prieš vedybas reikalauja, kad šeimoje namų apyvokos darbais būtų lygiai dalinamasi. Tačiau gyvenimo praktika rodo, kad tokia lygybė nevisiems vyrams patinka. Neužtenka, kaip futbolo rungtynėse, abiem bėgti visai negalvojant kur vartai, užmirštant šeimos tikslą ir kiekvieno skirtingą vaidmenį šeimos gyvenime.

Esama ir prošvaisčių. Jaunos moterys pradeda galvoti, ar verta rizikuoti, statant savo gyvenimą ant bedugnės krašto, neturint rimto ir tvirto pagrindo po kojomis. Meilės svaigulys praeina, o rytojus nežada nei laimės, nei džiaugsmo. Gyvenimas skaudžiai moko, kad ir dvidešimtame amžiuje negalima kurti šeimos gyvenimo ant smėlio, kuris, lengvam vėjui pūstelėjus, sugriūva.

Šiandienos lietuvė moteris labiau negu betkada turi galvoti apie motinos vaidmenį šeimoje. Ir jei šeimoje vaikai yra našlaičiai, ta moteris nėra motina, o visų skausmas. Šiandien prieš mergaitės akis turi naujai iškilti istorinės lietuvės motinos vaizdas, būtent, namų židinio saugotojos, šeimos meilės skleidėjos ir auklėtojos. Toji motina išlaikė mūsų tautą tvirtą ir atsparią nuo žilos senovės. Krikščionei motinai verta prisiminti ir didžiąją savo globėją bei užtarėją Pietą, kuri laikė savo mirusį sūnų ant rankų, laukiantį Prisikėlimo.

Grožinis žodis scenoje

(Atkelta iš 5-to psl.)

"Mažoji motina", Alės Rūtos "Žiemos gėlė", Jurgio Glaudos "Literatūros vakaras" ir Vytauto Tamulaičio "Sugrįžimas".

Kaip Henrikas Kačinskas garsėjo Donelaičio "Metais" ir Baranausko "Anykščių šileliu", taip Blandytė savo repertuare turi mintinai atliekamus ilgesnius Krėvės ir Tamulaičio grožinės prozos dalykus. Šiame vakare taip pat skaitė Alės Rūtos ir Jurgio Gliaudos prozą. Abu dalykai galėtų tapti nuolatiniais E. Blandytės repertuaro numeriais. Alės Rūtos trumputė novelė būdinga visai jos kūrybai. Čia sukaupta daug meilės ir kančios, surištos su Lietuvos nelaimėmis. Gaila, kad dėl tam tikros nesėkmės programos atlikėja nepateikė šios novelės pabaigos, kurioje atsiskleidžia pats įspūdingiausias novelės momentas.

Jurgio Gliaudos humoreska buvo atlikta labai raiškiai ir publikos šiltai priimta. Žinoma, negalima laukti, kad šios rūšies interpretacijoje ir linksmesnis dalykas būtų palydimas nuolatiniu publikos juoku, tarsi Bob Hope scenoje pasakojant anekdotus.

"Elena Blandytė — tarsi muzikos instrumento styga, — programai pasibaigus pareiškė buvusi Lietuvos valstybinės operos solistė Alodija Dičiūtė-Trečiokienė. — Truputį palietus, skamba švelniu piano, stipriau palietus — galingu forte".

Savo interpretavimu Elena Blandytė tarsi įveda klausytoją į paties kūrėjo širdį ir atskleidžia rašytojo-poeto dvasinį išgyvenimą pačiame kūrybos procese. Vertindama kiekvieną atliekamo kūrinio žodį, ji rūpestingai yra jieškojusi tiems žodžiams ir frazėms reikiamų spalvų ir tonų, kad perteiktų, kiek įmanoma, pilnesnį atliekamo kūrinio grožį. Muzikos palyda, šviesos, dekoracijos ir vaidybinė palyda įspūdį dar labiau sustiprina, tačiau jos būtų įdomu klausytis ir be visų tų priedų.

Elena Blandytė verta rimto literatūrą mėgstančios publikos dėmesio. Būtų naudinga, kad ji tokius spektaklius ruoštų ir jaunesniajai išeivijos lietuvių kartai, kurie, patys skaitydami, tikrojo kūrinių grožio pajausti nebeįstengia. Blandytė pajėgi tą grožį atskleisti ir perduoti.

J. Kj.

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

ED. KONDRATAS, siuvėjas
1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9
Tel. 533-5454

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
• NAMAI • ŪKIAI • ŽEMĖ
TONY GENYS 231-2839
PAUL KOLYČIUS 789-1545
VACYS ŽIŽYS 232-1990
Įstaigos (416) 233-3323

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Aukojo "Tėviškės Žiburiams"

$60: Vytautas Aušrotas; **$50:** Antanas Krakauskas, Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje; **$35:** Veronika Petruškevičienė; **$30:** Vytautas Martinaitis, L. Skripkutė; **$20:** M. J. Vaškevičiai, X. Y.; **$12.50:** B. Stalioraitienė; **$12:** Vytas Bilevičius; **$11:** Vincas Rutkauskas, Justinas Kudaba.

$10: A. Paulius, P. Dranginis, V. Kalendrienė, Petras Kazlauskas, Vaclovas Pniauskas, V. B. Raulinaitis, J. Dunčia, A. Balnis, M. Žemaitienė, Vacius Ivanauskas, D. Keršienė.

$5: L. Radzevičienė, Ona Tačilauskienė, Bronius Mozūras, Jurgis Stankūnas, J. Bartkus, Bronė Jonynas, Vladas Kazlauskas, Marija Traškevičienė, F. Mockus, J. Baranauskienė, Julija Mickus, B. Kondratas, Bronė Kaselienė, Kostas Stankus, Juozas Jagėla, P. V. Kovelis.

$4: S. Miniotienė; **$3:** Vladas S. Ramūnas, Aug. Mylė, Alfonsas Biveinis, St. Vaškys; **$2:** Stasys Karalėnas, Jonas Maniuška; **$1:** T. Murauskienė.

Rėmėjo prenumeratas atsiuntė — **$30:** Bronė Baltrušaitienė, J. Krasauskas, Elzbieta Ažubalis, Izidorius Antanaitis.

$25: Delfina Zulonienė, dr. K. Ambrozaitis, E. Švėgždienė, B. Stalioraitienė, Algirdas Kazilis, Apolinaras Sakus, Ona Dementavičienė, Simas Barčaitis, Vytautas Tikuišis, Vaclovas Morkūnas, J. Bersėnas, Jonas Riauba, dr. B. Znotinas, Kazys Jurkštas, Juozas Kozeris, Marija Gečienė, Stasys Paketuras, V. Tamošiūnas, Povilas Vyšnia, Ernestas Lengnikas, Stasys Dalius, Balys Pakalniškis, Jonas Rugys, Vladas Ališauskas, Monika Jurkšienė, Antonija Petrulienė; **$20:** Vytautas Martinaitis, Ida Raškevičienė, N. Pr. Marijos vienuolijos seserys (Villa Maria Rest Home), Julius Gipas, Pranas Matulionis, Z. Gavėnas, S. V. Šukiai, Saulius ir Roma Kupriai, Bronius Pakulis, Marijonas Valaitis, Charles Pocius, Jonas Vieraitis, Bronius Užemis, A. Šukaitis, St. Beržinis, O. K. Girniai, Jurgis Gimbutas, A. Vindašius, Sesuo Marija Valentina, E. Miliauskas, Vytautas Januška, Vladas Kazlauskas, Jonas Paršeliūnas, Bronius Kišonas, Pranas Linkevičius, dr. Paulius Vytė, Apolinaras Čepaitis, Antanas Petraitis, Juozas Budreika, Bronius Norkus, Vytas Bilevičius, M. Bilevičienė, Jonas Petrauskas, Jonas Ranonis, Elena Aukštakalnienė, K. Mileris, Anelė Allis-Ališauskienė, M. Petrulis, V. Skukauskas, Z. Girdauskas, Kazys Gečas, A. Paškevičius, J. Arcimavičius, A. Bubelis, W. Moigis, L. Bildušienė, D. Puzeris, Jonas Virbalis, S. Herris, Vytas Petrulis, O. Stasiulis, Bronius Tamošiūnas, G. Paukštys, Jonas Stankaitis, J. Valiukienė, Petras Gaidelis, Ona Dabkuvienė, V. Genčius, S. M. Meškauskai, Balys Arūnas, Albertas Repčys, kun. J. Tautkus, E. Slekys, Bronius Saplys, Alfonsas Tumas, Jonas Vėlyvis, V. Ikasala, Antanas Saladžius, Domas Jurkus, Monika Žėkienė, Antanas Elijošius, Kazys Daukas, Jonas Kasperavičius, Jonas Govėdas, Jonas Ažubalis, Pranas Čečys, Jonas Paršelis, P. Peterson, Pranciška Radzevičiūtė, Vacius Ivanauskas, Stasys Kiršinas, Adolfas Kanapka, A. Arlauskas, J. Petravičius, A. Raslanas, N. Kulokienė.

Už dvejus metus rėmėjo prenumeratas po $25 atsiuntė: Stepas Varanka, Stasys Blusys.

Nuoširdus ačiū visiems už paramą lietuviškai spaudai.

1982 METAIS NUMATYTOS
EKSKURSIJOS
VILNIUS IR KITI EUROPOS MIESTAI

Balandžio	28	Liepos	28
Gegužės	26	Rugpjūčio	11
Birželio	12	Rugsėjo	1
Liepos	8	Rugsėjo	29

Galima važiuoti vienai arba dviem savaitėm grupėje arba pavieniui.
Smulkesnių žinių teirautis žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

SKAITYTOJAI PASISAKO

NETIKSLUS PAREIŠKIMAS

"Dirvos" 1981 45 nr., išspausdintas Aurelijos Balašaitienės aprašymas apie VLIKo seimą Klevelande ir Henriko Gavorsko kalbą, kurioje buvę pareikšta, kad Lietuvos bylos deklaracijas "prakiša" didžiojoje Venecuelos spaudoje įtakingoji Jūratė Statkutė de Rosales ir kad toji spauda yra kairiųjų rankose. Mums gerai žinoma, kad deklaracijas padėdavo "prakišti" ne viena ponia Jūratė de Rosales, bet pirmiausia pati Venecuelos Lietuvių Bendruomenė, ypač kun. Antanas Perkumas, Jadvyga Klovaitė, Gediminas Orentas, dr. Vytautas Dambrava, Valencijos mieste — Surošaitė, a. a. Vladas Venckus, dr. Feliksas Zubras, Feliksas Martines Suarez ir kiti.

"Prakišti" tom deklaracijom stambias sumas aukojo inž. Julius Guiga, prekybininkė Vanda Bieliūnienė, Henrikas Gavorskas, inž. Bronius Deveikis ir kiti.

Venecuelos valstybės santvarka yra demokratinė, turi spaudos bei žodžio laisvę. Kadangi spauda yra komercinė, tai, jeigu nori "prakišti" deklaracijas Lietuvos reikalu ir neturi gerų pažinčių, turi apmokėti.

Didžiojoje Venecuelos spaudoje kiekviename laikraščio numeryje rasi analizuojančius ir kritikuojančius straipsnius apie Sovietų Sąjungą, Lenkiją, Kubą, Afganistaną, El Salvadorą ir JAV politiką.

VLIKo atstovybė Venecueloje niekuomet nebuvo veikli. Daugelis mūsų kolonijos narių nė nežino, kad toks atstovas yra paskirtas. Per daugelį metų VLIKo atstovai neinformavo apie VLIKo veiklą. Net šiais metais, kai centro valdyba surengė Baisiojo Birželio minėjimą, VLIKo atstovas neskyrė daugiau dėmesio šio svarbaus projekto įgyvendinimui ir jame nedalyvavo.

Apgailestaujame, kad mes taip nepalankiai turime atsiliepti apie VLIKo atstovybę Venecueloje, bet ji egzistuoja tik ant "popieriaus".

Per 33 metus Venecuelos lietuvius aplankė tik du VLIKo pirmininkai, būtent, buv. ministeris Vaclovas Sidzikauskas ir dr. Kazys Bobelis. Jie kalbėjo apie VLIKo veiklą užsienyje.

Julius Vaisiūnas

DEGTINĖ LAIDOTUVĖSE

Beveik po kiekvienų laidotuvių parapijų salėse ar kitur ruošiami pusryčiai jų dalyviams. Prie skanių valgių dažnai pridedamas vynas. Tai natūralu, bet kai po to pradedama vartoti "stiprius priedus", susidaro nuotaika, nebesiderinanti su laidotuvių aplinka. Palaidoto asmens artimieji liūdi, o tuo tarpu kiti linksminasi, tarytum vestuvių ar krikštynų puotoje.

Turime įvairiausių atsisveikinimų, bet pats skaudžiausias — atsisveikinimas prie karsto artimo bei mylimo žmogaus. Kunigas pašlaksto karstą šventu vandeniu, tad nederėtų pusryčių metu šlakstyti velionį degtine. Tiesa, tai daro toli gražu nevisi, tačiau būna paskirų asmenų, kurie užmiršta kur esą ir sudrumsčia laidotuvių rimtį. **K. A.**

Šypsenos

Dievulis fotografuoja

Žaibas blykčioja. Mažoji Barborėlė sako senelei:

— Senele, šypsokis! Dievulis fotografuoja tave. . .

Padėka rašytojui

Dar tik pradėjęs reikštis kaip rašytojas Markas Twainas atnešė savo knygos rankraštį taip pat pradedančiam leidėjui Karltonui. Leidėjas atmetė rankraštį su panieka. Po kelerių metų Karltonas, susitikęs Twainą, tarė:

— Aš esu jums skolingas!

— Už ką gi?

— Kai pasklido žinia, kad atmečiau jūsų knygą, mane visi laikė didžiausiu kvailiu pasaulyje.

— Tai už ką tamsta man skolingas?

— Niekad nesitikėjau kad taip išgarsėsiu!

Didžiausias agresorius

Žvėrių ir paukščių sandraugos komitetas svarstė agresijos klausimą. Kaltinamąją kalbą pasakė vilkas:

— Didžiausias agresorius, mano nuomone, yra avinas. Vos tik užeinu į avidę, jis tuojau atkiša ragus. Dėl tokio avino elgesio paskui ir įvyksta kraujo praliejimas. . . Vilkui buvo prisegtas ordinas, o avinas suvalgytas.

Parinko **Pr. Alš.**

St. Catharines, Ont.

UKRAINIEČIAI MALONIAI KVIEČIA visus lietuvius dalyvauti jų nepriklausomos valstybės paskelbimo šventės iškilmėse sausio 22 d. prie miesto rotušės. Dalyvaus žymiausi miesto ir krašto pareigūnai. Miesto burmistras Roy Adams paskelbs UKRAINOS DIENĄ, bus pakelta ukrainiečių tautinė vėliava. Vadovaujant E. Havriličinui jau antri metai ukrainiečiai yra labai aktyvūs, gerbia lietuvius, nuolat viešai pabrėžia jų teises į Vilnių. Todėl turėtume, kas tik galime, dalyvauti jų nepriklausomybės šventėje. **Kor.**

St. Petersburg, Fla.

(Atkelta iš 4-to psl.)

LITUANISTINĖ MOKYKLA "SAULĖ" 1981 m. gruodžio 19 d. surengė kalėdinę eglutę mokyklos patalpose. Meninę programą atliko mokiniai, vadovaujami mokytojos M. Pėteraitienės. Tėvų susirinkime nutarta surengti mokyklos vakarą — pokylį, kuriame programą atliks mokiniai.

Šv. KAZIMIERO MISIJA, vadovaujama kun. K. Butkaus, OFM, surengė adventinį susikaupimą Šv. Vardo šventovėje. Jam vadovavo kun. J. Gasiūnas. Po susikaupimo buvo rodomos skaidrės parapijos salėje apie Šv. Žemę. **L. Ž.**

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.
2299 Dundas St. W., Suite 303
Toronto, Ontario
M6R 1X7
(Kampas Bloor ir Dundas St.)
Telefonai:
namų **233-0303**
įstaigos **(416) 537-2643**

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B
3031 Bloor St. W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario
M8X 1C5
Telefonai:
įstaigos **(416) 231-4138**
namų **249-2637**

W. G. **DRESHER** REAL ESTATE REALTOR
DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.
233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p,
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Naujosios parapijos tarybos posėdis — sausio 27, trečiadienį, 7.30 v.v., Anapilio Parodų salėje. Bus renkamas tarybos pirmininkas, sekretorius ir aptariami kiti parapijos reikalai.

— Religinė sekcija savo posėdyje aptarė liturginius reikalus, svarstė įrengimą Prakartėlės Kalėdų šventėms ir Kristaus kapo — Velykų laikotarpiui pagal lietuviškus papročius; nutarė pasiūlyti parapijos tarybai rengti parapijos atlaidus — Lietuvos Kankinių Dieną. Mišių tarnautojais rūpinasi Vyt. Pečiulis, liturginių tekstų skaitovais — J. Andrulis.

— Anapilio salės jau pradedamos nuomoti 1983 metams. Lietuviai prašomi paskubėti, nes vėliau jos bus nuomojamos ir kitataučiams.

— Parapijai paaukojo $100 — O. Dementavičienė, $50 — Č. A. Pažerūnai.

— Lietuvių kapinėse palaidoti — a. a. Petras Sutinis sausio 13 d., a. a. Leonas Opanavičius, 80 m. amžiaus, sausio 16 d.

— Mišios sausio 24, sekmadienį, 10 v. r. — už a. a. Černiauskų ir Kanapkų mirusius, 11 v. r. — už a. a. Anastaziją Ščepavičienę.

Lietuvių Evangelikų Liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas sausio 24, sekmadienį, 9.30 v. r., laikys svečias kun. Kostas Burbulys iš Čikagos. Jis viešės Toronte iki sausio 26 d.

— Metinis parapijos susirinkimas įvyko sausio 17 d. Išrinkta nauja devynių asmenų taryba: E. Bartminas, E. Bumeisteris, M. Dambarienė, W. Drešeris, E. Pamataitis, G. M. Šernas, E. Steponas, K. Stulpinas, I. Šturmienė.

— Parapijos choras repetuoja kiekvieną pirmadienį, 7.30 v. v., šventovėje.

— Naujai išrinkta taryba-valdyba posėdžiaus sausio 24 d. po pamaldų Lietuvių Namuose.

Lietuvių Namų žinios

— LN Moterų būrelio pirmininkė L. Novogrodskienė dėl pablogėjusios sveikatos pasitraukė iš pareigų. Nauja pirmininke išrinkta B. Abromaitienė (tel. 532-4792).

— Užgavėnių karnavalas rengiamas vasario 20, šeštadienį, Lietuvių Namuose. Programoje: jaunimo popietė — nuo 2 iki 5 v.p.p., kaukių vakaras nuo 7 v.v. iki 1 v. r. ir jaunųjų menininkų darbų paroda. Karnavale dalyvaus šios organizacijos "Aro" ir "Volungės" chorai, "Gintaro" ir "Atžalyno" šokėjai, S. Kairio muzikinis vienetas, medžiotojų klubas "Tauras", seselių vienuolių vadovaujamas vaikų darželis, skautai, ateitininkai, filatelistai, Maironio mokykla, LN moterų ir vyrų būrelis, teatras "Aitvaras". Karnavalas vyks keturiose salėse, kuriose bus įrengti ir organizacijų paviljonai, paroda. Meniniai vienetai atliks programą. Dalyviams su kaukėmis ir maskaradine apranga paskirtos 5 premijos nuo $25 iki $100. Veiks loterija.

— Sausio 16, šeštadienį, "Tauro" balius praėjo labai sėkmingai. Dalyvavo apie 240 žmonių. Paminėta, kad "Tauras" tapo lietuvių ledo ritulio mėgėjų vieneto daliniu globėju. Šiam vienetui reikia daugiau globėjų, kad būtų įmanoma sutelkti daugiau lėšų būtiniausioms išlaidoms padengti.

— LN Gedimino pilies menėje sekmadienį įvyko metinis liuteronų parapijos susirinkimas ir parapijos tarybos rinkimai.

— LN popietė net ir žiemos šalčių metu veikia sėkmingai. Atsilanko svečių iš tolimų Kanados ir JAV vietovių. Svečiai iš Lietuvos drovisi skelbtis ar įsirašyti į svečių knygą, tačiau nestokoja pagyrimų lietuviams, įsigijusiems tokius gražius pastatus, jų sugebėjimui ne tik tuos pastatus išlaikyti, bet ir gerai finansiškai verstis, palaikyti lietuviškų organizacijų darbą ir jas paremti.

A. V.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Mišios angliškai kalbantiems laikomos kiekvieną sekmadienį 10 v.r. muzikos studijoje. Praėjusį sekmadienį Mišias laikė ir pamokslus sakė kun. A. Saulaitis, SJ. Sausio 19 d. jis sugrįžo į Čikagą.

— Sausio 24 d. per 10 v. Mišias giedos šeštadieninės Maironio mokyklos choras, kuriam vadovauja muz. D. Viskontienė.

— Sausio 15 d. palaidotas a. a. Kazys Margevičius, 78 m.; paliko žmoną Adelę ir sūnų Algimantą su šeima. Čikagoje mirė a. a. Juozas Vingelis, Vytauto Vingelio brolis.

— Parapijai aukojo: P. Šalna $300, M. A. Bumbuliai $200, K. B. Valančiai $180; $100: H. V. Gumauskai, K. K. Kaminskai, A. Masys, B. Rakauskas, E. O. Spudai, A. Rūkas, J. P. Barakauskai, St. Kėkštas, S. B. Sakalai; $70: M. Z. Romeikos; $50: A. Bliūdžius, P. Remeika, J. Milintas, R. H. Simanavičiai, A. Stulginskas, J. J. Valiai; $45: K. S. Gečai; $40: P. Armolavičienė, L. A. Ungeitis; $25: P. L. Murauskai, dr. A. A. Valadkos. Parapijos skoloms mažinti aukojo St. Vasiliauskienė $100; klierikų fondui B. O. Vilimai — $100.

— Mišios sausio 24, sekmadienį, 8 v. už Mariją Valiulienę, užpr. V. L. Štuikiai; 9 v. už Edvardą Kuopą, užpr. M. Bluožienė; 10 v. už Stasį Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekūnienė; 11.30 v. už parapiją; 7 v. v. už Joną Matulionį, užpr. šeima.

Klaipėdos atvadavimo minėjimas, rengiamas jūros šaulių kuopos "Baltija", įvyks sausio 23, šeštadienį, 7 v. v., Toronto Lietuvių Namų Vytauto D. menėje. Paskaita — inž. L. Balsio, meninė dalis — "Aitvaro" ir Stepo Kairio muzikinio vieneto. Visų kuopų šaulėms ir jaunimui įėjimas nemokamas, kitiems — $5.

Hamiltono "Aukuras" sausio 24, sekmadienį, 4 v. p. p., didžiojoje Anapilio salėje vaidins premijuotą išdaigą — komediją "Antroji Salomėja painiavose". Aktorių grupėje bus ne tik E. Kudabienė, bet ir pagarsėjęs teatralas V. Žukauskas. Veikalo autorė — B. Pūkelevičiūtė. Kviečiami dalyvauti tautiečiai iš Toronto, Mississaugos ir plačiųjų apylinkių.

Agronomų dėmesiui. Vis dažniau mirtis aplanko mus. Š. m. vasario 20 d., 10.30 v. r., bus atnašaujamos šv. Mišios Prisikėlimo parapijos šventovėje už visame pasaulyje mirusius agronomus. Kviečiame mirusiųjų giminaičius ir draugus jose dalyvauti.

Toronte ir jo apylinkėse gyvenantys agronomai

Apie lietuvių ateivių įsikūrimą Kanadoje sausio 17 d., po 10 v. pamaldų, Prisikėlimo Parodų salėje kalbėjo dr. Milda Danytė iš Montrealio. Ji yra įrekordavusi juostelėse daug sakytinės medžiagos, iš kurios sudarys sistemingą leidinį. Dalį įrekorduotos medžiagos ji demonstravo klausytojams, kurie nebuvo gausūs. Daug ką atbaidė nepaprastai šaltas oras ir nepatogus laikas.

"T. Žiburių" spaudos baliaus loterijai jau gauti šių dailininkų kūriniai: A. Tamošaitienės, A. Tamošaičio, V. Krištolaitytės, S. Jaškaus, Pr. Baltuonio, P. Bigausko, K. Manglico.

A. a. Vladei Juodelienei mirus, jos atminimui George ir Amelia Palmeriai iš Hamiltono vietoje gėlių paaukojo "T. Žiburiams" $20.

A. a. Ch. Gensilaičiui mirus, jo atminimui aukojo Tautos Fondui $10: J. V. Dagiliai, A. P. Feifer, M. Yokubynienė, Ed. Uleckienė, B. J. Vadoleta; $5: L. E. Adomavičius, U. Bleizgienė, J. M. Dambaras, O. Indrelienė.

B. NAUJALIO NATŪRALAUS GYDYMO įstaiga Toronte veikia jau 19 metų. Ji priima pacientus ir toliau. Iškaba nuimta saugumo sumetimais, vengiant nesąžiningų praeivių. Tel. 533-8008.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

LIETUVIŠKA
gėlių krautuvė
savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS
SAVININKAI J. S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuvės, parengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte.

PARDUODAMI du nauji moteriški tautiniai drabužiai (austi Lietuvoje) Skambinti tel. 663-6726 Toronte.

PARDUODAMI keturi penkių savaičių šuniukai didelės veislės. Skambinti tel. 531-8662 Toronte.

TAURUS TAUTIETI, jei radai rankinį laikrodį Toronto Lietuvių Namuose Naujų Metų sutikime, prašau grąžinti. Gausiai atlyginsiu. Skambinti tel. 444-6117 Toronte.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

FOTOGRAFAS.
Darau nuotraukas įvairiom progom. Skambinkite — JAUNIUS BAKEVIČIUS po 5 v.v. telefonu 231-6253 Toronte.

Š. m. sausio 24, sekmadienį, 4 v.p.p., Hamiltono lietuvių teatras
"Aukuras" Anapilio salėje vaidins
Birutės Pūkelevičiūtės 3-jų veiksmų išdaigą

"Antroji Salomėja painiavose"

Už šį veikalą "Aukuras" yra laimėjęs V teatrų festivalio premiją Čikagoj. Režisorė ir aktorė — ELENA DAUGUVIETYTĖ-KUDABIENĖ. Šiame vaidinime dalyvaus ir žinomas aktorius VITALIS ŽUKAUSKAS. Rengia ir visus dalyvauti kviečia —

ANAPILIO MOTERŲ BŪRELIS

Bilietų kaina $4.00

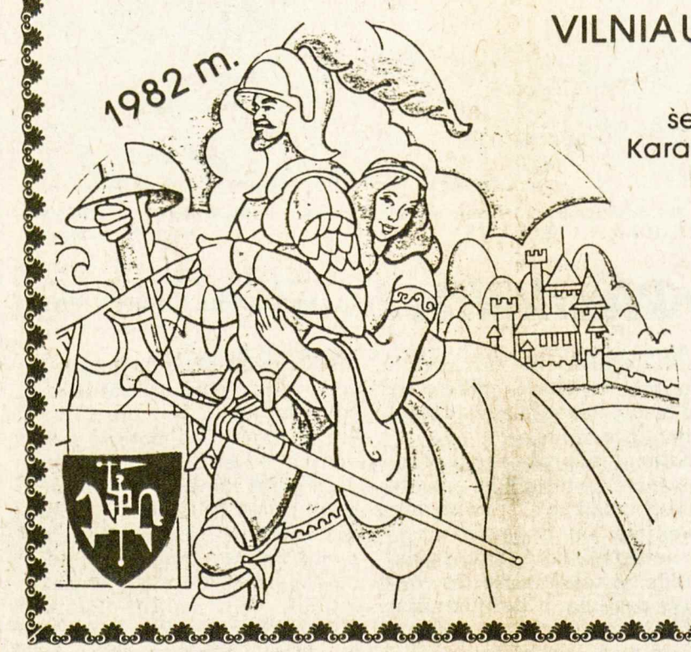

VILNIAUS KARALAITĖS BALIUS

šeštadienį, vasario 6d.,
Karaliaus Mindaugo Menėje
Lietuvių Namuose
7 v.v.

Šilta vakarienė
(paruošta J. Bubulienės),
šokiai, įdomi programa.

Suaugusiems	$12.50
Pens. ir Stud.	$11.00

Stalai numeruoti. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Prisikėlimo Parapijoj, Anapilyje ir Lietuvių Namuose, o šiokiadieniais pas L. Kuliavienę 236-1048, 766-2996

Autobuse, kuris veža "Volungės" chorą į Montrealį koncertui, yra laisvų vietų ir gali priimti keleivių. Autobusas išvyksta sausio 30, šeštadienį, 6 v. r., ir grįžta sekmadienį sausio 31 d. Kaina vienam asmeniui $30 į abi puses. Suinteresuoti prašomi skambinti tel. 762-6083 po 6 v. v.

Kanados baleto mokykla priima naujus mokinius-nes 1982-1983 mokslo metams. Speciali apklausos komisija aplankys 27 miestus vasario-balandžio laikotarpyje. Prašymų blankai gaunami: Registrar, National Ballet School, 105 Maitland Street, Toronto, Ont. M4Y 1E4.

"Atžalyno" tėvų komiteto posėdyje sausio 14 d. aptartas dalyvavimas LN ruošiamame Užgavėnių karnavale ir naujos valdybos rinkimai. Visuotinis "Atžalyno" šokėjų tėvų susirinkimas bus sausio 24, sekmadienį, 2 v. p. p. LN Karalienės Mortos salėje. Visi tėvai kviečiami dalyvauti.

Paskaitą apie P. Ameriką, iliustruotą skaidrėmis, sausio 17 d. Anapilio salėje skaitė kun. A. Saulaitis, SJ. Jis yra ilgokai gyvenęs Brazilijoje, keliavęs po kitas P. Amerikos šalis. Ypač daug skaidrių rodė jis apie lietuvių gyvenimą, jaunimo stovyklas, visuomeninę bei religinę veiklą. Gana gausūs klausytojai matė vaizdus lietuvių misijonierių — kun. F. Bendoraičio ir kun. K. Bėkštos, saleziečio. Kun. A. Saulaitis prieš keletą metų yra aplankęs tuos tautiečius, dirbančius Amazonijos srityje. Po paskaitos klausytojai suaukojo lėšų minėtoms misijoms. Paskaitą rengė Anapilio Moterų Būrelis.

Pagerbdami velionį a. a. S. Burdinavičių, mirusį Hamiltone ir palaidotą lietuvių kapinėse Mississaugoje, Antanas ir Česė Pažerūnai bei jų šeima paaukojo "T. Žiburiams" $15.

Toronto pensininkų klubas, veikiąs Lietuvių Namuose, pasivadino Toronto Lietuvių Senjorų Organizacija ir pradėjo leisti neperiodinį leidinėlį "Saulėlydis". Pirmas numeris pasirodė 1981 m. pabaigoje. Jame yra rašinys "Senjorams butų statyba". Jame rašoma apie pensininkų klubo valdybos pastangas pastatydinti kooperatyvinį daugiabutį pastatą vyresniesiems tautiečiams Bloor-Indian Grove su federacinės valdžios pagalba. Vykdant sumanymą, susidurta su daugybe kliūčių. Viena jų — nesutarimai valdyboje, kita — architektų Turner ir Bower atleidimas, trečia — sklypo pirkimas, ketvirta — aplinkinių gyventojų protestai, perzonavimas ir kt. Dabar galutinis žemės pirkimas atidėtas iki 1982 m. birželio 1 d. Architektiniai, teisiniai, administraciniai klausimai išspręsti. Pastato projektą ruošia archit. V. Petrulis. Valdyba esą stengiasi, kad statyba galėtų prasidėti šį pavasarį.

"Rytų Lietuva"

dr. A. BUDRECKIO redaguotas veikalas

Įsigydamas šį istorinį veikalą, paskubinsi jo išleidimą anglų kalba, kuris angliškai skaitančią visuomenę supažindins su Rytų Lietuvos istorija.

Kanadoje veikalą galima įsigyti pas **JERONIMĄ CICĖNĄ, 21 Alhambra Ave., Toronto, Ont., M6R 2S4, Canada. Knygos kaina $15.00 plius $1-2 pašto išlaidoms padengti.**

Šis veikalas yra Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos leidinys.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

VITALIS ŽUKAUSKAS, žymus aktorius ir humoristas, atliks dr. Levicko vaidmenį B. Pūkelevičiūtės išdaigoje-komedijoje "Antroji Salomėja painiavose", kuri bus vaidinama Anapilyje sausio 24 dieną

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas ir šiais metais išleisdino sieninį, kas mėnesį nuplėšiamą lietuvišką kalendorių su spalvota nuotrauka, vaizduojančia du Prisikėlimo parapijos vitražus, kuriuose matyti šv. Pranciškus Asyžietis. Tuo primenama 800 metų Asyžiečio gimimo sukaktis. Vitražų autorius — dail. A. Valeška.

Pedagoginė televizijos programa "The Parents' Academy", turėjusi didelį pasisekimą praeityje, bus pakartota. Ją sudaro aštuoni pusvalandžiai, vaizduojantys vaiko psichologiją, jo vystimąsi ir auklėjimą. Ši programa bus pradėta transliuoti š. m. sausio 27, trečiadienį (pranešime valanda nenurodyta) ir bus kartojama šeštadieniais 3 v.p.p. TV Ontario. Telefonas informacijai (416) 484-2904.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Praplėsta atstovybė

Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pranešimas

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje, susitarusi su Tautos Fondo taryba ir gavusi VLIKo sutikimą, perima dalinį VLIKo leidinių finansavimą. Į tą įeina: kasdieninių žinių į Lietuvą perdavimas per Romos ir Vatikano radiją, ELTOS leidiniai lietuvių ir svetimomis kalbomis (anglų, prancūzų, italų, ispanų ir kt.). Likusioji aukų dalis perduodama kitiems VLIKo uždaviniams vykdyti, paliekant dalį aukų Kanadoje vykstančiai politinei akcijai remti.

Ta proga praplėsta ir Tautos Fondo atstovybės Kanadoje sudėtis, kuri dabar yra tokia: A. Firavičius — pirmininkas, A. Patamsis — vicepirmininkas, E. Smilgys — sekretorius, M. Regina — iždininkas, A. Rinkūnas ir A. Gurevičius — patarėjai, adv. Alg. Puteris — teisinis patarėjas, L. Eimantas ir Ged. Rugienius — nariai.

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje

Namų savininkams. Federacinė vyriausybė paskyrė $110.000.000 namų savininkams, kurie įrengė asbesto izoliaciją (Urea Formaldehyde Foam Insulation — UFFI). Paaiškėjus 1980 m., kad ta medžiaga kenksminga sveikatai, reikalingas minėtos medžiagos pašalinimas. Visų pirma specialistai ištiria, ar tos medžiagos buvimas savininko namų izoliacijoje yra kenksmingas. Jei randama, kad ta medžiaga šalintina, valdžia duoda iki $5000 neapmokestinamą pašalpą. Prašymus tuo reikalu paduoti iki š. m. birželio 30 d. Telefonas nemokamai informacijai (UFFI toll-free information) (800) 567-6870.

MONTREALQUE

Nemažas skaičius montrealiečių lietuvių praleido švenčių arba ir šiaip žiemos atostogas keliaudami po šiltuosius kraštus. Kalėdų bei N. Metų šventes praleido Meksikoje Audronė Jonelytė, Ritos ir Viktoro Lukošių šeima atostogavo Kalifornijoje, Rimanto Jurkaus šeima — Antilų salose, Ina Lukoševičiūtė — Floridoje, Rasa Lukoševičiūtė — Barbados saloje, Janina ir Jonas Adomoniai — Havajuose.

Daugelis lietuvių jaunimo šventes praleido žiemos stovykloje, kuri buvo suruošta Montrealio lietuvių studentų Laurentidų kalnuose prie St. Donat miestelio. Dalyvavo 150 asmenų ne tik iš Kanados, bet ir JAV. Studentai tokią stovyklą rengia jau devyniolika metų.

Ramunė ir Alvydas Bulotos susilaukė sūnelio. Naujuoju vaikaičiu džiaugiasi močiutės Lilianne Bulotienė ir Genovaitė Kudžmienė.

Aušros Vartų parapijos metinis susirinkimas įvyko sausio 10 d. Jam pirmininkavo dr. P. Lukoševičius. Dėl pasitaikiusios labai šaltos dienos į susirinkimą atsilankė nedaug žmonių. Kun. J. Kubilius padarė pranešimą apie parapijos veiklą, įteikė Šv. Tėvo palaiminimą p.p. Vitams, kurie yra didžiausi mecenatai Marijos paveikslo atstatymo. Šis palaiminimas buvo įteiktas p. Vitui, apgailestaujant, kad negalėjo dalyvauti ir Bronė Vitienė, kuri staigiai susirgo ir turi gydytis ligoninėje.

Parapijos komiteto pirmininko A. Čepulio kadencijai pasibaigus, klebono pasiūlymu jis buvo perrinktas antram terminui. Taip pat į mirusio parapijos komiteto nario a. a. A. Morkūno vietą išrinktas M. Grinkus.

Susirinkimo metu buvo padarytas pranešimas komiteto pirmininko A. Čepulio apie komiteto darbą ir išklausyta finansinė apyskaitą, kurią pateikė V. Piečaitis.

Parapija, kad ir turėdama dalį skolų, finansiškai stovi neblogai, tačiau pavasarį laukia dideli darbai, reikalaujantys nemažai išlaidų. Tai šventovės stogo taisymas, langų remontavimas ir dažymas.

Buvo pageidavimų, kad komitetas susirūpintų salės scena, kuri neatrodo tvarkingai. Be to, siūlyta kaip galima greičiau įsigyti sniego valymo mašiną, be kurios yra nepaprastai sunku rankomis atkasti nemažus plotus žemės. Parapijos komitetas pažadėjo į tai atkreipti dėmesį.

Po susirinkimo visi buvo pavaišinti sumuštiniais ir pyragais su kava.

Šv. Kazimiero parapijos komiteto posėdis įvyko sausio 1 d. Išrinktas naujas pirmininkas — Leonas Šimonėlis. Be jo, dar į komitetą įeina: T. Januš, P. Bunys, P. Kalpokas, E. Čičinskas ir G. McNamara.

Buvo nutarta surengti vakarienę per šv. Kazimierą, t.y. kovo 6 d. Tai tradicinė šios parapijos vakarienė.

Šiais metais ši parapija švenčia savo 75 metų įsikūrimo sukaktį, kuri bus iškilmingai atšvęsta rudenį. Tam tikslui bus sudarytas platesnės apimties komitetas, kuris rūpinsis šiomis iškilmėmis. **N. B.**

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
Trumpalaikius indėlius	15%	Nekilnojamo turto
Terminuotus vienerių metų indėlius	14½%	Asmenines ir prekybines
Uždarus terminuotus vienerių metų indėlius	15%	Paskolas mirties atveju apdraustos iki $10,000
Specialias taupomąsias sąskaitas	14%	
Taupomąsias sąskaitas su drauda iki $2,000	11%	
Čekių sąskaitas	6%	

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI NEMOKAMAI

KASOS VALANDOS

	1465 DeSeve	3907 A Rosemont
Pirm., Antr., Treč.	9 — 3	
Ketvirtadieniais	12 — 8	6 — 8
Penktadieniais	12 — 6	12 — 6
Sekmadieniais	10.30 — 12.30	

PADĖKA

Reiškiu nuoširdžią padėką p.p. Delkams, Dauginiams, Bumeisteriams už smuikininkų A. ir R. Bankų pakvietimą sutikti Naujus Metus jų draugijoje Toronto Lietuvių Namuose. Dėkoju KLK Moterų Draugijos Lietuvos Kankinių parapijos skyriui, pakvietusiam smuikininkę R. Bankienę dalyvauti jo metinės šventės Mišiose, kun. Aug. Simanavičiui, OFM, pakvietusiam p.p. Bankus dalyvauti Prisikėlimo parapijos Kūčių vakaro koncerte. Taipgi nuoširdus ačiū p. Juknienei ir visai Toronto lietuvių visuomenei už malonų mano giminaičių Bankų globojimą.

Iš širdies ačiū —

A. Vingevičienė

Gautas pranešimas apie Kanados vyriausybės planuojamus vasaros darbus studentams. Šis planavimas yra pavestas įdarbinimo ir imigracijos ministeriui L. Axworthy. Tam reikalui paskirta 100 mil. dolerių. Jau sudarytas planas "Summer Canada", kuris numato aprūpinti vasaros darbais 296,000 studentų. Didžiausia suma ($75,6 mil.) numatyta darbams, suderintiems su studentų siekiama profesija. Apie 3.100 vasaros darbų numatoma federacinės valdžios ir jos agentūrų įstaigose. Iki $2 milijonų paskirta finansuoti darbams privačiose bendrovėse, organizacijose, bendruomenėse. Manoma, kad šioje srityje gaus darbų 21.000 studentų. Valdžios parama darbdaviams tokiais atvejais ribojama iki $50,000. Darbdaviai turi parūpinti naudingą darbą bent trims studentams ir visuomenei nuo 6 iki 18 savaičių. Pirmumas bus duodamas darbams parkuose, stovyklavietėse, sveikatos tarnybose, energijos taupyme, aplinkos tvarkyme, turizme, meno bei kultūros veikloje, invalidų tarnyboje. Studentai bus samdomi per "Canada Employment Centres" ir "Canada Employment Centres for Students across Canada".

Parkdale-High Park atstovas federaciniame parlamente Jesse Flis kviečia ir lietuvius dalyvauti susirinkime "Community Forum" sausio 23, šeštadienį, 2-4 v. p. p., Toronto Public Library — Parkdale Branch, 1303 Queen St. W. Ten bus galima išsiaiškinti įvairius gyventojams rūpimus klausimus.

Daugiakultūrės Ontario tarybos pirmininke premjeras W. Davis paskyrė dr. Mavis Elaine Burke, švietimo darbuotoją, dirbusią daugiakultūrio švietimo ir rasinės lygybės srityje. Minėtos tarybos paskirtis — būti patariamuoju organu Ontario vyriausybei daugiakultūrio švietimo, pilietybės ir kitais klausimais.

NORITE TAPTI KUNIGU?
Vienuole? Esate virš 30 metų? Desire priesthood? Sisterhood? Over 30? Kreipkitės: Father Nigro, Gonzaga U. Spokane, 99259, USA.